

Berge, Erling (Ed.); Mitsumata, Gaku (Ed.); Shimada, Daisaku (Ed.)

Research Report

Legislation on commons in Norway

Centre for Land Tenure Studies Report, No. 1/2011

Provided in Cooperation with:

Centre for Land Tenure Studies (CLTS), Norwegian University of Life Sciences (NMBU)

Suggested Citation: Berge, Erling (Ed.); Mitsumata, Gaku (Ed.); Shimada, Daisaku (Ed.) (2011) :
Legislation on commons in Norway, Centre for Land Tenure Studies Report, No. 1/2011, ISBN
82-483-0067-6, Norwegian University of Life Sciences (NMBU), Centre for Land Tenure Studies
(CLTS), Ås

This Version is available at:

<https://hdl.handle.net/10419/299776>

Standard-Nutzungsbedingungen:

Die Dokumente auf EconStor dürfen zu eigenen wissenschaftlichen Zwecken und zum Privatgebrauch gespeichert und kopiert werden.

Sie dürfen die Dokumente nicht für öffentliche oder kommerzielle Zwecke vervielfältigen, öffentlich ausstellen, öffentlich zugänglich machen, vertreiben oder anderweitig nutzen.

Sofern die Verfasser die Dokumente unter Open-Content-Lizenzen (insbesondere CC-Lizenzen) zur Verfügung gestellt haben sollten, gelten abweichend von diesen Nutzungsbedingungen die in der dort genannten Lizenz gewährten Nutzungsrechte.

Terms of use:

Documents in EconStor may be saved and copied for your personal and scholarly purposes.

You are not to copy documents for public or commercial purposes, to exhibit the documents publicly, to make them publicly available on the internet, or to distribute or otherwise use the documents in public.

If the documents have been made available under an Open Content Licence (especially Creative Commons Licences), you may exercise further usage rights as specified in the indicated licence.

<https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Legislation on Commons in Norway

Edited by
Erling Berge, Gaku Mitsumata and Daisaku Shimada

CLTSUMB

Centre for Land Tenure Studies Report

Legislation on commons (Statsallmenning/ Bygdeallmenning) in Norway

From Skjaak Bygd Commons/ Breheimen National Park, August 2010

Legislation translated from Norwegian by
Julie Wille

Law selection and editing
Erling Berge, Gaku Mitsumata and Daisaku Shimada

Legislation on commons (Statsallmenning/ Bygdeallmenning) in Norway

Legislation translated from Norwegian by *Julie Wille*

Law selection and editing *Erling Berge, Gaku Mitsumata, Daisaku Shimada*

Published in 2011 as *Report*

Centre for Land Tenure Studies, The Norwegian University of Life Sciences,
N-1432 Aas, Norway

ISBN 82-483-0067-6

Cover Photo © Erling Berge

Preface and acknowledgements

Studies of commons during the last 40 years has provided one result that only slowly has been accepted as a core characteristic of the commons: the *diversity* of institutions governing their exploitation and management. While diversity made classifications impracticable, design principles were identified (Ostrom 1990; 2005). However, the link between the empirical diversity, the sustainability of the resources, and the design principles is poorly understood. Comparative studies of institutions are one way of approaching this. To compare commons it is necessary to be able to consult the legal rules that define their governance. This report provides translation¹ from Norwegian to English of core legislation regarding two main types of Norwegian commons: State Commons and Bygd² Commons, and the hybrid type of Forestry in State Commons.

The background to the report is our interest in comparing the institutions governing the Japanese commons called *Iriai* to the Norwegian commons. The *Iriai* was widely introduced to the world by McKean ([1986] 1992) and became a case for Ostrom (1990) in her award winning study “Governing the Commons”³.

In Japan, there still remain much natural resources management done by small village communities established in the medieval period. The commoners who own a right of *Iriai* can enter into and utilize such commons as mountains, irrigation ponds, hot spring water, and fishing grounds. They can excise the right to gain various materials generated from the commons for their own daily life. At the same time they have obligations to preserve and maintain the resources in order to ensure the sustainably. Membership of the commons is basically limited to the villagers. Members of the commons have to obey the implicit or explicit rules which are set by the general meeting of the village. In this sense, *Iriai* can be regarded as a natural resource management system through strict membership (closed commons) in a specific area. This is similar to the situation in Bygd commons and State commons in Norway, the two main types of commons governed by formally enacted rules.

The Norwegian term (word) for commons is “allmenning” (as will be seen in the law text below). There are three types of “allmenning”. They are classified according to the

¹ In the usage of technical terms relating to land tenure relations in the commons we have made an effort to use the terms consistent with their definitions in Black’s Law Dictionary (Black 1990). We apologize for any errors in that.

² “Bygd” is a Norwegian word, which in the context of commons doesn’t translate well to English. Sevatdal (1985) translates “bygd” commons as “parish common lands”. But it has in connection with commons nothing to do with parish as usually understood. The concept “bygd” has been used in legal texts at least since Magnus Lagabøter’s (1238-80) “Landslov” (“law of the realm”) from 1274. The meaning of “bygd” is literally “settlement” meaning a small local community. In most contexts village or local community will be the correct translation. Current usage of the word would suggest some kind of local community independent of more formally defined units such as school districts, parishes, or municipalities. Earlier in our history bygd would be used for the smallest administrative unit, the local law district, and later the parish. In Sweden the word would mean the same, but is today in Swedish spelled “by”. In conjunction with commons this translation of bygd to community will not give the right associations. Because the areas burdened with rights of common throughout our history usually were tied to users from some specific local community (the bygd), the bygd became tied to a certain area recognized as “their” commons. During the past 800 years the original usage of the word “bygd” in the legal language has turned around, and today the bygd, in relation to commons, is defined as comprising of those farm enterprises which have rights of common in the area recognized in law as a “commons” (both state and bygd commons). This way of delimiting the units with rights of common has been in the law since 1687. Since translation of “bygd” to English in this case is seen as inadequate, the word “bygd” will be used here.

³ In 2009 Elinor Ostrom was awarded The Sveriges Riksbank Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel, in particular for the book published in 1990.

ownership of the ground (the abstract land surface) into State Commons, Bygd Commons, and Private Commons. The ground of the State Commons is owned by the state company Statskog. The ground of the Bygd Commons is owned by a majority (usually 100%) of the commoners themselves. The ground of the Private Commons is owned by private citizens or companies. But only two such commons are known for a fact that they exist today. The legislation presented below relates to these three types of commons.

There is, however, a fourth type that in Norwegian terms is called “realsameige”. It will here be called Farm Commons. While the rights of common (not the ground) of the three commons named above are held jointly, the rights of the stakeholders of the Farm Commons are held in common (both the ground and the specific rights of exploitation). The stakeholders are in this case farm units, not any kind of person. The term “realsameige” may literally be translated as “co-ownership among real properties”. Farm Commons is in fact the most frequently encountered type of commons in the Norwegian out-fields.

Among the four acts translated there are two acts that define the rights and duties of stakeholders, including commoners, in the Norwegian state commons: The Mountain Act (LOV-1975-06-06 No 31) and Act on Forestry etc. in the State Commons (LOV 1992-06-19 No 60). The Act on Bygd Commons (LOV 1992-06-19 No 59) defines the rights and duties of stakeholders, including commoners, in Bygd Commons⁴. The last act presented below is called Act on the abolition of, and amendments to, current legislation on the commons, etc. (LOV 1992-06-19 No. 61) and is included since it relates to “Private commons”. The 1863 legislation stipulated that the Private Commons should be subdivided into a Bygd Commons and an individually owned part. Most of them were subdivided by the end of the 19th century.

Some basic facts about the origin of the current Norwegian legislation might be useful. The current legislation got its basic features from two acts in the mid 1800. These two were the Act on forests owned in common or jointly⁵ from 12. Oct. 1857, and the Act on forest management from 22 Jun. 1863. The commons existed before this, of course, but their governance was not well specified by formal law. Most of it was based on customs circumscribed by the rules enacted in 1274 in Magnus Lagaboeter’s unification of regional rule books and later elaborated by Christian V’s Norwegian Law of 1687. The 1857 legislation introduced state commons and bygd commons as well defined concepts. For bygd commons it introduced mandatory local governance to manage common rights in general and, in particular, to stint the activities of right holders to ensure the future utility of the forest. For state commons not managed by a public servant the same rules were applied. The 1863 Act on forest management continues the 1857 act by giving detailed rules about 1) exercise of and compulsory termination of easements (use rights of various kinds) in a forest;

⁴ Bygd commons are assumed to have originated in 3 different ways. They were in many instances created as a group of farmers acquired land that was classified as King’s commons. Sometimes the land had first been sold to merchants that logged the forest and then sold the land to the farmers. King’s commons that were bought by investors were known as private commons. The King could sell the land and resources that was his (the ground and the remainder) but not the rights of the traditional commoners. Their rights remained as before. If the merchant did not sell the logged land, the private commons could be divided into a bygd commons and a piece of land privately owned. In the 1863 act it was said that if those buying the ground represented more than 50% of those with rights of common the area burdened with rights of common should be called a “bygd commons”. If they were fewer than 50% it was a “private commons” and should go through a formal subdivision into an area privately owned and a bygd commons with all commoners also seen as ground owners. The rest of the King’s commons, those who had not been sold before 1857, are today known as state commons.

⁵ The Norwegian legal language at that time did not differentiate between joint ownership and ownership in common. For more on legal language, see Berge (1998).

and also prohibition against creation of such rights as can be compulsory terminated, 2) the kind of bylaws the bygd commons have to enact including that the bylaws require approval of the national government, 3) dividing private commons between owners and commoners⁶, 4) giving the state commons similar management as bygd commons with the same kind of goals, 5) applying similar rules as bygd commons for the forests of the farms allocated for the use of public servants (Crown and Church lands), changes in previous legislation such as the 1848 rule making possible sale of King's commons⁷. The requirements of the bygd commons bylaws may illustrate the concerns of the government at this time. The bylaws should ensure a) protection against logging for a suitable part of the forest (primarily young forest), b) rules furthering sustainability in the exercise of such rights as can be compulsory terminated in private forests, c) use of dry wood and windfalls, d) logging furthering sustainability, e) timing and monitoring of logging, f) equality in rights and duties between owners and commoners, g) exercise of owner rights (to the remainder) shall observe the rights of both the commoners and the sustainability of the forest.

The concern about sustainability must here be read as a concern about the long term economic output from the forest. The rules governing State commons were revised and updated by a new Act on Mountains in 1920 (LOV 1920-03-12 No 5), the precursor to the one translated here. A similar thorough revision of the rules governing bygd commons did not occur until 1992 in the act translated here.

One fourth type of commons in Norway, called Farm commons, are not regulated by particular legislation like State commons and Bygd commons. They are, of course, subject to all relevant acts. There is one default act that comes into force in case of disagreements among co-owners. This is the act on co-ownership and applies to everything that has more than one owner. But by the nature of their resources and their long time existence one may also say that Farm commons, more than most things owned in common, are governed by customs and contracts among the co-owners. These customs and contracts have evolved within the framework of the ancient rules on co-ownership enacted in 1274 and 1687. These rules are also the foundation for the acts translated here. Two of the ancient rules deserves to be emphasised: 1) Where two or more persons own something together no one is allowed to use more of the resource than the ownership fraction suggests (Christian V's Norwegian Law, Book 3, Chapter 12, Paragraph 15), and 2) There is freedom of contract limited only by formal precepts and some basic principles of public morality. And all duly created contracts have to be honoured (Christian V's Norwegian Law, Book 5, Chapter 1, Paragraphs 1 and 2). This view on contracts still permeates Norwegian culture⁸.

Providing translation of legislation that governs mountain and forest commons is the first step towards comparative studies of design principles and specific regulatory mechanisms that affect the sustainability of the resource systems that for various reasons are held in common. Thus we believe that this publication will be a contribution to international comparative studies of the commons.

Our interest in comparing the Japanese *Iriai* to the Norwegian commons made it necessary to study the laws concerning the Norwegian commons. They had to be translated into a mutually understood language. The translation project started when Gaku Mitsumata and Daisaku Shimada visited Norway the summer of 2010, meeting professor Berge. Discovering mutual research interests led to a proposal of this translation project and to publication of this

⁶ This process was never finalised. There are still a couple of private commons left, see also page 81 below.

⁷ The prohibition of selling King's commons was in force from 1821 to 1848.

⁸ See also Grimstad and Sevatdal (2007) and Sevatdal (1998).

report. The translation from Norwegian to English was done by Ms. Julie Wille, supervised by Professor Berge. We believe that the report will be helpful not only for academics but for all people interested in Norwegian commons.

We want to thank Ms. Julie Wille who devoted herself to this translation work. And we appreciate very much the time Professor Emeritus Hans Sevattal has taken to improve on the information about the legal history and the precision of the translations.

At last, we gratefully acknowledge the support from the project 'The Management of Local Commons in the Global Age' (Representative; Prof. Takeshi Murota) a part of the project 'Multi-level Environmental Governance for Sustainable Development' (General representative: Prof. Kazuhiro Ueta), and the funding support from MEXT Grant-in-Aid for Scientific Research on Priority Areas and "A Study on Autonomous Management of the Environmental Resources (Representative Prof. Gaku Mitsumata) with funding support from MEXT Grant-in-Aid for Young Scientists (B). We deeply appreciate their financial support.

Erling Berge, Gaku Mitsumata and Daisaku Shimada
June 2011

References

- Berge, Erling. 1998. The Legal Language of Common Property Rights. In *Law and the Governance of Renewable Resources*, edited by E. Berge and N. C. Stenseth, 123-127. Oakland: ICS Press.
- Black, Henry Campbell. 1990. *Black's Law Dictionary. Sixth Edition*. St. Paul: West Publishing.
- Grimstad, Sidsel, and Hans Sevattal. 2007. Norwegian Commons. A brief account of history, status and challenges. In *Noragric Working Paper No. 40*. Aas: Norwegian University of Life Sciences.
- McKean, M. [1986] 1992. Management of Traditional Common Lands (Iriaichi) in Japan. In *Making Commons Work: Theory, Practice, and Policy*, ed. Daniel W. Bromley, 63-98. San Francisco: ICS Press.
- Ostrom, E. 1990. *Governing the Commons: The Evolution of Institution for Collective Action*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Ostrom, Elinor. 2005. *Understanding Institutional Diversity*. Princeton: Princeton University Press.
- Sevattal, Hans. 1998. Common Property in Norway's Rural Areas. In *Law and the Governance of Renewable Resources*, edited by E. Berge and N. C. Stenseth. Oakland: ICS Press.

TABLE OF CONTENTS

Preface	iii
Short Bilingual Glossary	viii
1. The Norwegian Mountain Act (LOV-1975-06-06 No 31)	1
2. The Norwegian Act on Bygd Commons (LOV 1992-06-19 No 59)	21
3. The Norwegian Act on Forestry etc. in the State Commons (LOV 1992-06-19 No 60)	57
4. Act on the abolition of and amendments to current legislation on the commons, etc. (LOV 1992-06-19 No. 61)	81

Short Bilingual Glossary

“bygd” is translated as community. In Norwegian the word signifies a particular type of rural community. In most cases it will refer to a predominantly small-scale agricultural community with an identity tied to landscape features. See more in footnote 2 above.

“bygdeallmenninger” (singular *bygdeallmenning*) is here translated as **bygd commons**. They are community-owned commons (as opposed to state-owned) where farmers living in a “bygd” have certain use rights (profits) tied to their cadastral farm units (rights of common appendant) such as fishing, grazing, logging, etc. The rights of common are held jointly by the commoners. By definition in a “bygd commons” between 50 and 100 percent of the commoners hold the land of the commons in common. This definition was introduced by acts from 1857 and 1863. Even though the word “bygdeallmenning” (bygd commons) was used for a long time before that, it is today reasonable to say that bygd commons is nothing else than exactly what the Act on bygd commons declares (see the Act on bygd commons). Benefits from a bygd commons, like those from a stat commons, go to the farm, to the house, etc; not to the farmer or to any other person except as holder of a farm with rights of common appendant. See more in footnote 4 above.

“appendant” A right attached to an agricultural holding is said to be appendant if it is inalienable and established by prescription and not by any grant. In this case it means that the rights of common, including a fraction of the ground, are inalienably attached to a cadastral farm unit.

“føderåd” The Norwegian word “føderåd” defines the rights for a retiring farmer on handing over the farm to his heir or successor. The document detailing the conditions may be recorded as a servitude, and will include conditions on housing, food, and care from the new owner. It may also entail certain other items such as access to land or conditions relating to his funeral.

“joint ownership” of something that is co-owned implies equal ownership and means that one joint owner’s interest accrues on his or her death to the other joint owners and not to his or her successors.

“oter” is the name of a special gear for fly-fishing.

“ownership in common” of something that is co-owned implies a specified fractional ownership and means that on the death of one co-owner his or her fractional interest passes to his or her successors.

“særleg heimel” or **“særlig hjemmel”** is here translated as “special authority”. It refers to rights and duties based on rules enacted elsewhere.

“seter” is most commonly used about one house or a collection of houses traditionally used as a kind of summer dairy farm in the high mountains or at least a considerable distance from the ordinary farm houses. Many farmers from the lowlands could locate their summer farm houses together in the same “seter” and put their animals to pasture in a joint herd. A right to *seter* implies the right to put up a suitable house and use it in connection with taking care of the animals. This implies the right to put animals to pasture. Thus “*seterrett*” (right to *seter*) is both the right to pasture and to put up a suitable house for exploiting the pasture.

“skjøn” (or **“skjønn”**) is translated as **appraisement or appraisal**. In Black’s Law Dictionary appraisal is “a valuation or an estimation of value of property by disinterested persons of suitable qualifications”. The same dictionary defines appraisement as “A just and true valuation of property. A valuation set upon property under judicial or legislative authority”. In Norway *skjøn* refers primarily to the procedures defined in the Act on Appraisal Procedures (*“Lov om skjønnsprosess”*). The appraisal is done by a special local court (*“skjønnsrett”*). It may be judicial if headed by a professional judge, or lay if done by a local sheriff (*“lensmannsskjøn”*). The objective is to get a just decision taking due consideration of all values and interests involved in a disagreement.

“utvisning” used in the management of logging by commoners in the commons the Norwegian word *“utvisning”* means a physical demarcation of the trees or the area where logging is allowed.

TABLE 1 The Norwegian Mountain Act (LOV-1975-06-06 No 31)

LOV 1975-06-06 nr 31 Lov om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjellova). DATO: 1975-06-06 PUBLISERT: ISBN 82-504-1256-7 IKRAFTTREDELSE: SIST-ENDRET: LOV-2006-06-30-52 fra 2006-07-01 Databasen sist oppdatert 3. mars 2011 http://www.lovdata.no/all/index.html	LOV-1975-06-06 No 31 Act relating to the exploitation of rights and entitlements in the state commons (The Mountain Act) DATE: 1975-06-06 PUBLISHED: ISBN 82-504-1256-7 ENTRY INTO FORCE: LAST CHANGED: LOV-2006-06-30-52 from 2006-07-01 The data base last updated 3. March 2011 http://www.lovdata.no/all/index.html (Norwegian source)
Lov om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjellova). <i>Jf. lover 19 juni 1992 nr. 59, 19 juni 1992 nr. 60. – Jf. tidlegare lov 12 mars 1920 nr.5.</i> Kap. I. – Kva lova gjeld. § 1. Føresegnene i lova her gjeld for statsallmenningane. Kongen kan ta avgjerd om at lova heilt eller delvis skal gjelde også for andre område som tilhøyrer staten. For skogsdrift og hogstrettar i skog gjeld lova ikkje. Rettar i statsallmenningane i kraft av særleg heimel går ikkje inn under lova. Kap. II. – Retten til allmenningsbruk. § 2. Rett til allmenningsbruk ligg til bygd eller grend som frå gamal tid har hatt slik rett. Retten skal kunne nyttast på ein måte som til kvar tid er i samsvar med rasjonell bruk, og som er naturleg etter tida og tilhøva. Rett som er knytta til jordbrukseigedom kan	Act relating to the exploitation of rights and entitlements in the state commons (The Mountain Act) <i>Cf. Act of 19 June 1992 No. 59, 19 June 1992 No. 60. – Earlier Act of 12 March 1920 No.5.</i> Chapter I – Applicability of the Act Section 1 The provisions of the Act apply to state commons. The King may decide that the Act in its entirety or partly shall also apply to other areas belonging to the state. The Act does not apply to forestry and timber rights in forests. Rights in the state commons based on special title are not covered by the law. Chapter II – Usage rights within the state commons Section 2 Rights of common in the state commons belong to communities (bygdⁱ) or parts thereof, which from ancient times have had such rights. The rights shall be used in a way that at any time is in accordance with rational use and which is natural according to the times and circumstances. A right appendantⁱⁱ to an agricultural holding

berre utnyttast så langt det skjer i tilknytning til drifta av eigedomen som jordbruk, og så lenge eigedomen vert driven som jordbruk. Med dei unntak som går fram av lova her, kan slik rett ikkje avhendast, leigast bort eller krevjast avløyst mot vederlag. Vert gardsdrifta nedlagd og jorda teken i bruk til føremål utanom jordbruksnæringa, fell retten bort. Det same gjeld om ein eigedom ved sal eller oreigning misser så mykje av jorda at den ikkje lenger er å rekna som ei jordbruksmessig eining, eller vert delt på ein slik måte at ingen av jordpartane etter delinga er å rekna som jordbruk. Twist etter siste punktum i andre stykket vert avgjort ved skjøn. Kap. III. – Fjellstyre. § 3. I kvar kommune der det er statsallmenning skal det være fjellstyre. Fjellstyret skal administrere bruken og utnyttinga av rettar og lunnende i statsallmenningen så langt ikkje anna er fastsett i eller i medhald av lov. Det skal arbeide for å sikre at allmenningen vert brukt på ein måte som fremjar næringslivet i bygda og tek vare på naturvern- og friluftsinnteressene. Fjellstyret skal ha fem medlemer med personlege varamedlemer. Dei vert valde av kommunestyret, eitt medlem som leiar og eitt som nestleiar. Fleirtalet av medlemmene med varamedlemer skal veljast blant personar som siste året har vore og framleis er fast busette i området der allmenningen ligg – og som Kongen fastset grensene for – eller i bygd eller grend der innbuarane frå gamal tid har utøvd allmenningsbruk i allmenningen.	can only be exploited as far as this occurs in connection with the operation of the holding as agricultural, and as long as the holding is run as a farm. With the exceptions provided for in this Act, such right cannot be transferred, hired out or be demanded replaced for compensation. If farm operations are shut down and the land taken into use for purposes other than agricultural industry, the right discontinues. The same applies if a holding through sale or expropriation loses so much of the land that it no longer is considered an agriculture-related entity, or is divided in such a way that none of the parts after the land division is considered to be agriculture. Disputes, according to the last sentence of the second paragraph, are determined by appraisalⁱⁱⁱ. Chapter III – Mountain Boards Section 3 In each municipality where a state commons is located, there shall be a mountain board. The mountain board shall administer the usage and exploitation of rights and entitlements in the state commons as far as they are not otherwise provided for in or pursuant to the Law. The board will work to ensure that the commons is used in a way that promotes economic activity in the community and that nature conservation and outdoor recreational interests are taken care of. The mountain board shall consist of five members with personal deputies. They are elected by the municipal council, one member as chair and another as vice-chair. The majority of the members and deputies shall be selected among persons who last year have been and still are permanent residents in the area where the commons lie - and for which the King decides the borders - or the communities where the inhabitants since ancient times have exercised rights of common.
--	--

Funksjonstida er fire år og følger kommunevalperioden. Kommunestyret skal syte for at jakt-, fiske- og friluftsinnteressene vert representerte i fjellstyret og at minst to medlemmer med varamedlemmer vert valde blant dei som har rett til allmenningsbruk i allmenningen som jordbrukarar. Kongen kan, for område som er eller vert lagt under lova, fastsetje at reindriftsnæringa skal vere representert i fjellstyret og at den eine eller begge av dei to som skal ha allmenningsrett som jordbrukarar i staden skal vere reineigarar. Elles gjeld reglane i kommunelova om kven som kan veljast som medlem av kommunale nemnder tilsvarande ved val av fjellstyre. Endra med lov 5 juni 1987 nr. 25. § 4. Er det fleire statsallmenningar innan ein kommune, fastset Kongen – etter at kommunestyret har gjeve fråsegn i saka – om det skal veljast eitt eller fleire fjellstyre. Elles gjeld § 3 tilsvarande også når det skal veljast eitt fjellstyre for fleire allmenningar. § 5. Ligg ein statsallmenning i fleire kommunar, slik at det for same allmenningen skal veljast to eller fleire fjellstyre etter § 3, kan Kongen ta avgjerd om at det skal vere eit felles fjellstyre for allmenningen, anten i staden for eller i tillegg til særskilde fjellstyre som nemnt i § 3. Medlemene med personlege varamedlemmer vert valde av kommunestyra i dei kommunane det gjeld. Før Kongen tek avgjerd etter første stykket, skal fjellstyra og kommunestyra i dei kommunane det gjeld gjevast høve til å uttale seg. I avgjerda skal det fastsetjast kor mange medlemmer frå kvar kommune det skal vere i	The mandate period is four years and follows the municipal election cycle. The municipal council shall ensure that hunting, fishing and outdoor recreational interests are represented in the mountain board and that at least two members with deputies shall be elected among those who have rights of common as farmers. The King may, for the area that is or will be covered by the Act, determine that the reindeer husbandry should be represented in the mountain board and that one or both of the two members who have rights of common as farmers instead shall be reindeer owners. Apart from that, the provisions of the Act on Municipalities as to who may be elected as members of the municipal committees shall also apply to elections to the mountain board. Amended by Act of 5 June 1987 No. 25 Section 4 If there are several state commons within one municipality, the King determines – after the municipal council has given its opinion of the case - whether one or more mountain boards shall be elected. Otherwise Section 3 applies correspondingly also when one mountain board shall be elected for several state commons. Section 5 If a state commons is situated in several municipalities, so that the same commons shall be under two or more mountain boards under Section 3, the King may decide that there should be a joint mountain board for the commons, either instead of or in addition to the separate mountain boards as mentioned in Section 3. The members with personal deputies are elected by municipal councils in the municipalities concerned. Before the King takes the decision according to the first paragraph, the mountain boards and municipal councils in the municipalities concerned shall be given the opportunity to be heard. In the decision, it shall be
--	---

fellesstyret, og korleis det skal ordnast med val av leiar og nestleiar. Fjellstyre etter paragrafen her kan ha fem eller sju medlemer. Vert det valt meir enn fem, skal minst fire av medlemene og varamedlemene ha rett til allmenningsbruk i allmenningen som jordbrukarar. Kongen kan i visse høve gjere unntak når det gjeld talet på medlemer i fellesstyret etter tredje stykket i paragrafen her. Elles gjeld § 3 tilsvarende. Endra med lov 5 juni 1987 nr. 25. § 6. Ligg retten til allmenningsbruk til bygd eller grend i ein eller fleire andre kommunar enn den allmenningen ligg i, kan Kongen ta avgjerd om skiping av forsterka fjellstyre med representantar også frå den eller dei kommunane som berre har rett til allmenningsbruk. Andre og tredje stykket i § 5 gjeld tilsvarende. Føresegnene i denne paragrafen gjeld tilsvarende når rettar i allmenningen i kraft av særleg heimel ligg til gardar eller grender i andre kommunar enn den allmenningen ligg i. § 7. Fjellstyremedlemene skal ha ei rimeleg godtgjersle for arbeidet. Godtgjersla vert fastsett av kommunestyret etter framlegg frå fjellstyret, og vert utgreia av fjellkassa, jfr. § 11. Er det ikkje tilstrekkelege midlar i fjellkassa, vert godtgjersla utgreia av kommunekassa.	determined how many members from each municipality shall be in the joint board, and how it will be arranged for the election of chair and deputy chair. The mountain board pursuant to this section may have five or seven members. If there are more than five, at least four of the members and alternate members shall have rights of common as farmers. The King may in certain cases make exceptions when it concerns the number of members of the joint board according to the third paragraph here. Otherwise Section 3 applies correspondingly. Amended by Act of 5 June 1987 No. 25. Section 6 If the rights of common is appendant to a community or a part of a community in one or more municipalities in addition to the one where the commons is located, the King may decide on the establishment of an enhanced mountain board with representatives also from that or those municipalities that only have rights of common. The second and third paragraphs of Section 5 apply correspondingly. The provisions of this paragraph apply correspondingly when rights in the commons based on special title belong to farms or communities in other municipalities than where the commons lie. Section 7 The mountain board members shall have a reasonable remuneration for the work. Remuneration is determined by the municipal council according to proposals from the mountain board, and is funded by the mountain board's account, cf. Section 11. If there are not sufficient funds in the mountain board's account, the remuneration is paid by the municipal treasury.
---	---

Kap. IV. – Sakshandsaming.	Chapter IV – Procedure
§ 8. Fjellstyre med fem medlemer er vedtaksført når minst tre av medlemene møter. Fjellstyre med meir enn fem medlemer er vedtaksført når minst fire av medlemene møter. Står røystene likt, gjer leiaren si røyst utslaget. Endra med lov 5 juni 1987 nr. 25.	Section 8 Mountain boards with five members form a quorum when at least three of the members meet. Mountain boards with more than five members form a quorum when at least four of the members meet. If the voting is tied, the chair's vote is the decisive factor. Amended by Act of 5 June 1987 No. 25.
§ 9. Kjem det opp tvist mellom fjellstyret og allmenningsstyret (jfr. lov av 19. juni 1992 nr. 60 om skogsdrift m.v. i statsallmenningene § 1-2 og § 1-3) om ordninga av allmenningsbruken, skal leiaren i fjellstyret kalla inn dei to styra til eit fellesmøte. Kjem ein ikkje fram til semje kan kvart av styra leggje tvisten fram for departementet, som kan avgjere den eller vise den til avgjerd ved skjøn. Endra med lover 5 juni 1987 nr. 25, 19 juni 1992 nr. 61.	Section 9 If there is a dispute between the mountain board and commons board (cf. Act of 19 June 1992 No. 60 on Forestry, etc. in the State Commons Sections 1-2 and 1-3) on the arrangement of usage of the commons, the leader of the mountain board shall call the two bodies to a joint meeting. If an agreement cannot be reached by these bodies, the dispute may by each of the boards be submitted to the Ministry, which can make a decision on it or relegate it to decision by appraisalment. Amended by Acts of 5 June 1987 No. 25, 19 June 1992 No. 61.
§ 10. For saksføreavinga i fjellstyret gjeld føresegnene om einskildvedtak i forvaltningslova 10 februar 1967, også når vedtaket gjeld alle bruksrettshavarane. Kongen fastset nærare reglar om m.a. formene for førehandsvarsling og kunngjering av eller melding om fjellstyrevedtak. Fjellstyrevedtak kan påklagast til og omgjerast av departementet etter reglane i kap. VI i forvaltningslova. Vedtak etter § 16 kan ikkje påklagast til departementet. Det same gjeld vedtak etter §§ 2, 15, 18 og 21 så langt tvistar etter desse paragrafane etter lova skal avgjerast ved skjøn. I staden for å stadfeste eller gjere om fjellstyrevedtak som det er klaga over, kan departementet vise saka til avgjerd ved skjøn etter tiltak av fjellstyret.	Section 10 The proceedings of the mountain board follow the provisions for decision making in single cases in the the Act on Public Administration of 10 February 1967, even when the decision applies to all those who have rights to usage. The King shall lay down further rules on, among other things, forms of advance warning and announcement of, or notice of mountain board decisions. Mountain board decisions may be appealed and reversed by the Ministry according to the provisions of Chapter VI of the Public Administration Act. Decisions under Section 16 cannot be appealed to the Ministry. The same applies to decisions under Sections 2, 15, 18 and 21 as far as disputes of these paragraphs, according to the Act, shall be decided by appraisalment. Instead of confirming or reversing mountain board

Fjellstyrevedtak tek til å gjelde 4 veker etter at det er kunngjort eller det er gjeve melding etter reglane i første stykket, om Kongen ikkje fastset noko anna. Kap V. – Fjellkasse. § 11. For kvart fjellstyre skal det vere ei fjellkasse. Når ikkje anna er fastsett, skal inntekter som følgjer av lova her gå inn i fjellkassa, medan utgiftene som fjellstyret skal svare vert utgreia av denne. Fjellstyret skal kvart år leggje fram rekneskap gjennom skogforvaltaren i distriktet til departementet. Kopi av rekneskapet skal sendast kommunestyret. Kongen fastset nærare reglar om rekneskapsføringa og om revisjonen. Fjellstyret avgjer ved vedtak korleis overskot i fjellkassa skal nyttast. Er overskotet større enn det som trengst til tiltak innan allmenningen, kan det av det overskytande løyvast midlar til føremål som tek sikte på å styrkje næringsgrunnlaget i dei bygdene som har rett til allmenningsbruk. Med samtykke frå departementet kan det òg løyvast midlar til allmennyttige føremål i desse bygdene. Endra med lov 19 des 1980 nr. 66. Kap. VI. – Grunndisponering. § 12. Iverksetjing av grunndisponeringstiltak – herunder tiltak som gjeld vassdrag – i statsallmenning kan berre skje når det ikkje medfører vesentleg skade for nokon som har	decisions that are appealed, the Ministry may refer the case to be decided by appraisal according to initiatives by the mountain board. Mountain board decisions shall enter into force 4 weeks after they are promulgated or notice is given pursuant to rules of the first paragraph, if the King does not decide otherwise. Chapter V – Mountain Board Account Section 11 For every mountain board, there shall be a mountain board account [an accounting system of incomes and expenses]. When not otherwise provided, the income resulting from this Act goes into the mountain board account, while the expenses of the mountain board shall be paid from this. Every year, the mountain board shall submit accounts through the forest manager in the district to the Ministry. Copy of accounts shall be sent to the municipal council. The King shall lay down further rules on accounting and auditing. The mountain board determines by decision how surplus cash in the accounts shall be used. If the surplus is greater than what is necessary for measures within the commons, the surplus can be used for purposes which aim to strengthen the economic base in the communities that have rights of common. With the consent of the Ministry, it is also permitted to give funds for public amenities in these communities. Amended by Act of 19 December 1980 No. 66. Chapter VI – Disposition of the land Section 12 Land use measures - including measures related to waterways - in the state commons can only be enforced when they do not cause significant harm to someone who has user
--	--

bruksrett, og under omsyn til prinsippa for naturvern. Om eit tiltak vil medføre vesentleg skade for bruksrettar vert avgjort ved skjøn. Grunndisponeringstiltak kan berre føretakast av departementet eller med løyve frå departementet, med mindre anna er særskilt fastsett. Før departementet tek avgjerd skal fjellstyret og i tilfelle allmenningstyret ha hatt høve til å kome med fråsegn i saka. Av dei inntekter som staten har av tomtefeste for hytter og hotell skal vedkomande fjellkasse ha halvparten. Elles høyrer bruken av statens grunneigarinntekter under departementet. Desse midlane skal departementet bruke til dekning av utgifter i samband med administrasjonen av statsallmenningane, stønad til ein fellesorganisasjon for fjellstyra, og etter samråd med denne til tiltak i statsallmenningane. Dessutan kan midlane brukast til innløyasing av private særrettar til fiske i statsallmenning, jfr. § 32. Kap. VII. – Avhending. § 13. Statsallmenningsgrunn kan til vanleg ikkje avhendast. Allmenningsgrunn som er dyrka eller skal brukast som gardsbruk eller som tilleggsjord til gardsbruk kan likevel avhendast. I særlege tilfelle kan grunn til byggjetomter avhendast. Føresegna i første stykket er ikkje til hinder for at tomt som er festa bort til bustadhus, vert innløyst etter lov om tomtefeste kapittel VI. Føresegna i § 12 andre stykket andre punktum gjeld tilsvarande.	rights, and with consideration to the principles of nature conservation. Whether an action will cause significant harm to the usage rights will be determined by appraisal. Land use measures can only be enforced by the Ministry or with the permission of the Ministry, unless otherwise specially provided for. Before the Ministry takes a decision in the case, the mountain board, and if applicable, the commons board shall have an opportunity to presents its view of the case. Half of the revenues that the state takes in from land leasing for cabins and hotels shall go to the concerned mountain board account. Otherwise, the disposition of the state's landowner revenues belongs to the Ministry. The Ministry will use these funds to cover expenses incurred in connection with the administration of the state commons, the support of a common organization for mountain boards, and after consultation with this to measures in the state commons. Moreover, funds can be used for release of private privileges to fishing in the state common, cf. Section 32. Chapter VII – Alienation Section 13 State commons land cannot normally be alienated. Land of the commons which are cultivated or shall be used for farming or as additional land to farms may still be alienated. Under special circumstances, land for building plots can be alienated. The provisions of the first paragraph are not an obstacle to redeeming land that is leased to housing, pursuant to the Act on ground leases Chapter VI. The provisions of Section 12 second paragraph, second sentence, applies correspondingly.
---	--

Endra med lover 2 juli 2004 nr. 63 (ikr. 1 nov 2004, etter res. 15 okt 2004 nr. 1336), 30 juni 2006 nr. 52 (ikr. 1 juli 2006, etter res. 30 juni 2006 nr. 727. Sjå overgangsregler i forskr. 30 juni 2006 nr. 729).	Amended by Acts 2 July 2004 No. 63, (in effect 1 November 2004, according to resolution 15 October 2004 No. 1336), 30 June 2006 No. 52 (in effect 1 July 2006, according to resolution 30 June 2006 No. 727. See transitional provisions in Regulation 30 June 2006 No. 729).
Kap. VIII. – Vedtekter.	Chapter VIII – Bylaws
§ 14. Fjellstyret kan vedta allmenne vedtekter om bruken av allmenningen. Vedtekter må stadfestast av Kongen før dei vert sette i verk. Om saksføreavinga gjeld reglane i § 10. Endring i eller oppheving av eldre vedtekter skjer på same måten.	Section 14 The mountain board may adopt general bylaws on the use of the commons. Bylaws must be confirmed by the King before they enter into force. Concerning procedures, the rules of Section 10 are applicable. Changes in or repeal of existing bylaws take place in the same way.
Kap. IX. – Beite.	Chapter IX – Grazing
§ 15. Jordbrukar med beiterett i statsallmenning har rett til å beite med så stor buskap som han kan vinterfø på eigedomen.	Section 15 A farmer with grazing rights in state commons has the right to graze as much cattle as he/she can feed during the winter on the holding (“vinterfø”).
Fjellstyret kan samtykkje i at det vert beita med større buskap enn nemnt i første stykket, når det kan skje utan skade for andre bruksrettshavarar.	The mountain board may consent to grazing with more cattle than mentioned in the first paragraph, when it can be done without harm to other users’ rights.
Så langt det i allmenningen er beite som ikkje vert nytta av bruksrettshavarane, kan fjellstyret under tilsvarande føresetnader gjere vedtak om å gje andre – også utanbygdsbuande – rett til å nytte dette beitet, på vilkår som vert fastsette ved avtale.	As long as the commons has pasture that is not used by those with usage rights, the mountain board may, under similar assumptions, make the decision to give others – also people living outside the community - the right to use this pasture, under conditions which are set by agreement.
Twist om beiting som nemnt i andre og tredje stykket vil vere til skade for nokon bruksrettshavar, vert avgjort ved skjøn.	Disputes as to whether grazing as mentioned in the second and third paragraphs will be to the detriment of anyone with usage rights, is determined by appraisalment.
§ 16. Fjellstyret fastset nærare reglar om ordninga av beitebruken innan statsallmenningen. Reglane kan mellom anna gå ut på inndeling av beitet i felt, fastsetjing av beitetider og	Section 16 The mountain board stipulates further rules on the arrangement of grazing within the state commons. The rules can, <i>inter alia</i>, decide on the division of the pasture into parcels,

avgrensingar i talet på beitedyr av dei ulike slag innan dei einskilde beitefelt. I reglane skal det seiast frå om det skal vere høve til beiting med lausfe og i tilfelle på kva vilkår. Fjellstyrevedtak etter første stykket kan havast inn for jordskifteretten innan ein frist på 6 månader, jfr. lov 21. desember 1979 om jordskifte o.a. § 33 andre stykket. Endra med lov 19 juni 1992 nr. 61. § 17. Utanom dei reinbeiteområde som er eller vert fastsette i medhald av lov kan tamreindrift i statsallmenning berre føregå etter særskilt løyve frå fjellstyret. Slikt løyve kan gjevast for inntil 10 år om gongen, men berre så framt tamreindrift ikkje vil medføre vesentleg skade eller ulempe for bruksrettshavarane og heller ikkje andre omsyn gjer det utilrådeleg. Fjellstyrevedtak etter paragrafen her må stadfestast av departementet for å være gyldig. Departementet kan vise spørsmålet om tamreindrift vil medføre vesentleg skade eller ulempe for bruksrettshavarane til avgjerd ved skjøn. Kap. X. – Seter og tilleggsjord. § 18. Jordbrukar med beiterett i statsallmenning som godtgjer at det trengst seter til drift av garden hans, kan få utvist slik seter, anten åleine eller saman med andre beiterettshavarar. Fjellstyret gjer vedtak om utvising som nemnt i første stykket. Det er eit vilkår at utvising kan skje utan vesentleg skade for anna bruksutnytting i allmenningen eller for skogen, og at det heller ikkje vil vere til hinder for ei føremålstenleg inndeling og	establishing grazing periods and limitations in the number of grazing animals of the different species within the individual parcels. The rules shall specify if there should be free-range grazing and if so on what terms. Mountain board decisions according to the first paragraph can be brought before the land consolidation tribunal within a period of six months, cf. Act 21 of December 1979 on land consolidation, etc. Section 33 second paragraph. Amended by Act of 19 June 1992 No. 61. Section 17 Apart from those reindeer grazing areas which exist or are decided pursuant to law, reindeer husbandry in the state commons can only take place by special permit from the mountain board. Such permission may be granted for up to 10 years at a time, but only so long as reindeer husbandry will not result in substantial harm or inconvenience to those who have usage rights or that other concerns make it inadvisable. Decisions by the mountain board pursuant to this section must be confirmed by the Ministry to be valid. The Ministry may refer the question of whether reindeer husbandry will lead to significant harm or inconvenience to those with usage rights to be decided by appraisalment. Chapter X –‘Seter’^{iv} and additional land Section 18 A farmer with grazing rights in state commons who demonstrates that seter is necessary to the operation of his farm, may be granted such seter, either alone or together with other persons with grazing rights. The mountain board makes decisions on grants as mentioned in the first paragraph. It is a condition that such grants are given without significant harm for other uses in the commons or for the forest and that it will not preclude a suitable organisation and
--	--

utnytting av beitet.	exploitation of the pasture.
Spørsmål om utvising i barskogområde vert avgjort av fjellstyret og allmenningsstyret i fellesskap.	Questions concerning granting of parcels for logging in coniferous forest areas are determined by the mountain board and the commons board jointly.
Twist om vilkåra for utvising ligg føre vert avgjort ved skjøn.	Whether the conditions for grants are fulfilled is decided by appraisalment.
Er det utviste ikkje innan 5 år teke i bruk i samsvar med opplysningar gjeve i søknaden, eller med vilkår som i tilfelle er sette for utvisinga, fell retten bort.	If the grant is not taken into use within 5 years in accordance with information given in the application, or in accordance with conditions as set for the grant, the right is lost.
Endra med lov 19 juni 1992 nr. 61.	Amended by Act of 19 June 1992 No. 61.
§ 19. Jordbrukarar med beiterett i statsallmenning kan – anten åleine eller saman med andre beiterettshavarar – få utvist grunn som er skikka til dyrking eller til kulturbeite som tilleggsjord.	Section 19 Farmers with grazing rights in the state commons can - either alone or together with other persons with grazing rights – be granted land which is conducive to cultivation or for cultivated pasture as additional land.
Er det utviste ikkje teke i bruk innan 5 år, fell utvisinga bort.	If the granted land is not taken into use within 5 years, the grant is lost.
§ 20. Seter i statsallmenning kan med samtykkje frå fjellstyret overførast til bruk for ein annan eigedom som har rett til seter i allmenningen.	Section 20 Seter in state commons can with the consent of the mountain board be transferred for use for another holding that is entitled to seter in the commons.
Utvist tilleggsjord kan med samtykke frå departementet overførast til bruk for ein annan eigedom med beiterett i allmenningen.	Granted additional land may, with the consent of the Ministry, be transferred for use for another holding with grazing rights in the commons.
§ 21. Seter i statsallmenning kan overførast til bruk for jordbrukar(ar) som ikkje har beiterett i allmenningen, når ingen av beiterettshavarane ønskjer å overta setra og fjellstyret samtykkjer. Det same gjeld utvist tilleggsjord, når både departementet og fjellstyret samtykkjer.	Section 21 Seter in state commons can be transferred for use by farmer(s) who do not have grazing rights in the commons, when no persons with grazing rights want to take over the seter and the mountain board agrees. The same applies to granted additional land, when both the Ministry and mountain board agree.
Vidare kan fjellstyret utvise seter til jordbrukar(ar) som ikkje har beiterett i	Furthermore the mountain board may grant seter to farmer(s) who do not have grazing

allmenningen, når det er høveleg unytta beiteområde som ingen av beiterettshavarane er interesserte i å nytte. Jord som er skikka til dyrking eller til kulturbeite, og som ingen av beiterettshavarane søker om å få utvist, kan departementet med samtykkje frå fjellstyret leige bort til jordbrukar(ar) som ikkje har beiterett i allmenningen. Leigeinntektene tilfell fjellkassa. Den nye bruken etter andre og tredje stykket i paragrafen må ikkje vere til vesentleg skade for bruksrettshavarane si utnytting av allmenningen eller for skogen. Tvist om dette vert avgjort ved skjøn. Dei nærare vilkår – herunder vederlag for bruken – vert fastsette ved avtale. § 22. Rett til oppteken seter med setervoll og tilliggjande kulturbeite fell bort: 1. Ved oppgjeving utan atterhald. 2. Når setra i eit samanhengande tidsrom av 20 år ikkje har vore i bruk som seter. Bortfall av rett til seter etter første stykke nr. 2 får først verknad 5 år etter at lova har teke til å gjelde, med mindre retten etter § 20 i lov 12 mars 1920 ville ha falle bort før. Rett til utvist tilleggsjord etter § 19, og som ikkje direkte er knytt til ei seter, fell bort: 1. Ved oppgjeving utan atterhald. 2. Når tilleggsjorda i 5 år samanhengande ikkje har vore i bruk. Kap. XI. – Jakt og fangst. § 23. I statsallmenning skal dei som siste året har vore og framleis er fast busette i Norge ha rett	rights in the commons, where there are suitable unused pasture areas that none of the persons with grazing rights are interested in using. Land that is suitable for cultivation or cultivated pasture, and that none of the persons with grazing rights apply for usage, the Ministry may, with the consent of mountain board, lease to farmers who do not have grazing rights in the commons. Lease revenue will be credited to the mountain board account. The new use, according to the second and third paragraphs of this section, must not be of substantial detriment for the persons with grazing rights in their utilization of the commons land or the forest. Disputes about this shall be decided by appraisalment. The detailed conditions - including compensation for the use - are settled by agreement. Section 22 Right to seter already in use with meadows and cultivated pasture is discontinued: 1. By surrender without prejudice. 2. When the seter in a contiguous period of 20 years has not been used for farming purposes. Loss of right to seter, according to the first paragraph No. 2, shall only enter into force 5 years after the Act has entered into force, unless the right, according to Section 20 of the Act of 12 March 1920, would have discontinued before. Right to additional land granted in accordance with Section 19, and which is not directly tied to a seter, discontinues: 1. By surrender without prejudice. 2. When granted land for 5 years continuously has not been used. Chapter XI – Hunting and trapping Section 23 In state commons, those who in the last year have been and are still permanent residents in
--	---

til under like vilkår å oppnå høve til å drive jakt utan hund på småvilt. Fjellstyret avgjer om det skal gjevast løyve til å drive fangst av småvilt og jakt med hund på småvilt. Like eins avgjer fjellstyret om løyve til slik jakt skal gjevast til personar som har jaktrett etter første stykket eller berre til personar som siste året har vore og framleis er fast busette i området der allmenningen ligg – og som Kongen fastset grensene for – eller i bygd eller grend der innbuarane frå gamal tid har utøvd allmenningsbruk i allmenningen. Fjellstyret kan avgrense talet på vilt av ulike slag som nokon kan felle eller fange, og innskrenke tida, måten og området for jakta og fangsten. Fjellstyret kan og avgrense talet på dei som kan få høve til å drive fangst av småvilt, på dei som kan få høve til å drive jakt utan hund på småvilt og på dei som kan få løyve til å drive jakt med hund på slikt vilt. Ved eventuell avgrensing av talet på dei som kan få høve til slik jakt som nemnt i første stykket, må fjellstyret sjå til at det vert rimeleg balanse mellom innan- og utanbygdsbuande. Før fjellstyret gjer noko vedtak etter andre og tredje stykket, skal kommunen uttale seg. Er det usemje mellom fjellstyret og kommunen, må fjellstyrevedtaket leggjast fram for departementet som tek avgjerd i saka. Endra med lov 3 juli 1992 nr. 95. § 24. Fjellstyret gjev i samsvar med allmenne føresegner og tildelte kvoter løyve til jakt på villrein i statsallmenning. Elles gjeld § 23	Norway shall have the right under the same conditions to obtain the opportunity to hunt small game without dogs. The mountain board decides whether it shall provide licenses to trap small game and hunt small game with dogs. Similarly, the mountain board decides whether permission to such hunting shall be given to persons who have hunting rights according to the first paragraph or only to persons who within the last year have been and still are permanent residents in the area where the commons lie - and where the King decides the borders of - or in communities where inhabitants since ancient times have exercised rights of common in the commons. The mountain board may limit the number of wild game of various types which someone can hunt or trap, and restrict the time, manner and area for hunting and trapping. The mountain board may also limit the number of those who may be allowed to hunt small game, for those who may receive the opportunity to hunt small game without dogs and for those who may receive permits to hunt such game with dogs. In case of limitation of the number of people who can get this opportunity to such hunting as mentioned in the first paragraph, the mountain board must ensure that there is reasonable balance between residents from the community and those outside. Before the mountain board makes any decisions, according to the second and third paragraphs, the municipality shall express its opinion. If there is disagreement between the mountain board and the municipality, the decision of the mountain board must be presented to the Ministry who will take a decision in this matter. Amended by Act of 3 July 1992 No. 95. Section 24 The mountain board gives, in accordance with general regulations and allocated quotas, permission to hunt wild reindeer in the state
---	---

andre stykket, tredje stykket første og andre punktum og fjerde stykket tilsvarende for fjellstyrevedtak etter paragrafen her så langt dei høver. § 25. Jakt og fangst i statsallmenning kan berre drivast mot løysing av jaktkort og betaling av avgift. Avgifta, som vert fastsett av fjellstyret, må godkjennast av departementet. Fjellstyret har høve til å setja ulik avgift for dei som er busette i område, bygd eller grend slik som nemnt i § 23 andre stykket og for andre jegrar. Avgifta kan og setjast ulik for jakt utan hund på småvilt og for slik jakt med hund. Innehavaren skal ha jaktkortet med seg under jakta, og pliktar å vise det fram når dette vert kravt av jakttoppsynet, politiet eller nokon frå fjellstyret. Fjellstyret kan nekte å skrive ut jaktkort til den som i dei 3 siste åra rettskraftig er dømd til straff, eller har vedteke førelegg om straff, for brot mot nokor føresegn om jakt. Kongen fastset nærare forskrifter om jaktkort og om kontroll med jakt og fangst i statsallmenning. § 26. Kongen fastset forskrifter for jakt på elg, hjort, dådyr, rådyr og bever og jakt på rovvilt. § 27. Fjellstyret kan gjere vedtak om at statsallmenning eller del av statsallmenning skal vere med i eit større jaktområde, når dette er føremålstenleg av omsyn til den jaktmessige utnyttinga av allmenningen. Under same vilkår kan fjellstyret gjere vedtak	commons. Otherwise Section 23 second paragraph, third paragraph first and second sentences and fourth paragraph apply correspondingly to mountain board decisions under this section as far as they are appropriate. Section 25 Hunting and trapping in the state commons can only be carried out through the acquisition of hunting license and payment of fee. The fee, which is determined by the mountain board, must be approved by the Ministry. The mountain board has the opportunity to set different fees for those who are residents in the communities as mentioned in Section 23, second paragraph, and for other hunters. The fee can also be set differently for hunting small game without dogs and for such hunting with dogs. The licence bearer must have a hunting card with him/her during the hunt, and is obliged to show it upon demand when there is hunting surveillance, the police or someone from the mountain board. The mountain board can refuse to issue hunting licenses to those who in the last 3 years were convicted by a final judgement, or have endorsed a writ concerning punishment, for violation of any rule concerning hunting. The King shall further stipulate regulations on hunting licenses and the control of hunting and trapping in state commons. Section 26 The King stipulates regulations for the hunting of moose, red deer, fallow deer, roe deer and beaver and hunting of predators. Section 27 The mountain board may decide that the state commons or part of it should be included in a larger hunting area when this is appropriate for the sake of the hunting-related utilization of the commons. Under the same conditions, the mountain
--	---

om bortleige av småviltjakta i allmenningen eller deler av denne til ein organisasjon som har fremje av jakt og viltstell som føremål. Før det vert gjort vedtak som nemnt i første og andre stykket, skal kommunen gje fråsegn. Vedtaket må stadfestast av departementet. Avtale om skiping av sams jaktområde eller om bortleige må ikkje føre til at dei som er nemnt i § 23 første stykket vert stelt vesentleg dårlegare enn før med omsyn til å kunne oppnå høve til jakt. Endra med lov 3 juli 1992 nr. 95. Kap. XII. – Fiske. § 28. I statsallmenning skal dei som siste året har vore og framleis er fast busette i Norge ha rett til under like vilkår å oppnå høve til å drive fiske med krok utan faststående redskap, likevel ikkje fiske med oter. For fiske etter anadrome laksefisk gjeld § 4 i lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. Fjellstyret kan gje løyve til å drive også anna slag fiske for dei som siste året har vore og framleis er fast busette i området der allmenningen ligg – og som Kongen fastset grensene for – eller i bygd eller grend der innbuarane frå gamal tid har utøvd allmenningsbruk i allmenningen. Like eins kan fjellstyret gje slikt løyve også for andre som har fiskerett etter første stykket, når det kan skje utan at det går ut over fiskerettshavarane elles og det ikkje kan reknast å vere til skade for fisken i vassdraget. Dei gardar og bygdelag som har drive fiske med faststående reiskap frå gamal tid, skal ha førerett til slikt fiske framom andre.	board may decide to rent out small game hunting in the commons or parts of it to an organization that promotes hunting and trapping as its purpose. Before it can make a decision as mentioned in the first and second paragraphs, the municipality shall provide an opinion. The decision must be confirmed by the Ministry. Agreement on the establishment of common hunting areas or about leasing out must not result in considerably worsened possibilities to hunt than before for those who are referred to in Section 23 first paragraph. Amended by Act of 3 July 1992 No. 95. Chapter XII – Fishing Section 28 In state commons, those who in the last year have been and are still permanent residents in Norway have the right under the same conditions to obtain the opportunity to engage in fishing with hook without permanent standing fishing gear, not, however, fishing with oter.^v For fishing for anadromous salmonids, Section 4 of the Act on salmonids and freshwater fishing, etc. applies. The mountain board may grant permission for different types of fishing for those who in the last year have been and are still permanent residents in the area where the commons lie - and which the King decides the borders of - or in the communities where inhabitants since ancient times have exercised rights of common in the commons. Likewise, the mountain board may grant such permission also for others who have fishing rights according to the first paragraph, when it can be done without detriment to the fishing rights of others, and it is not considered to be detrimental to the fish in the waterways. Those farms and rural communities that have been engaging in fishing with fixed gear since ancient times shall have priority to such fishing before others.
--	--

Fjellstyret kan gje også utlendingar – som ikkje fyller kravet til busetnad etter første stykket – løyve til å drive slikt fiske som nemnt i første stykket. Før fjellstyret gjer vedtak etter tredje stykket, andre punktum og fjerde stykket skal det lokale fiskeorgan gje fråsegn. Er det usemje mellom fjellstyret og det lokale fiskeorgan, må fjellstyrevedtaket leggjast fram for departementet som tek avgjerd i saka. Endra med lov 15 mai 1992 nr. 47. § 29. Fiske i statsallmenning kan berre drivast mot løysing av fiskekort og betaling av avgift. Avgifta, som vert fastsett av fjellstyret, må godkjennast av departementet. For dei som siste året har vore og framleis er fast busette i Norge, skal det vere lik avgift for fiske etter § 28 første stykket. Elles kan avgifta setjast ulik for dei som får løyve til fiske etter § 28 andre stykket, første punktum, eller andre stykket andre punktum, og etter tredje stykket. Den kan og setjast ulik for fiske med krok utan fastståande reiskap, for fiske med oter og for fiske med fastståande reiskap. Barn under 16 år treng ikkje å løyse fiskekort eller betala avgift for fiske med krok utan fastståande reiskap. Innehavaren skal ha fiskekort med seg under fisket, og når han oppheld seg på eller ferdast til eller frå fiskeplassane med fiskereiskap. Han pliktar å vise det fram når dette vert kravt av fiskeoppsynet, politiet eller nokon frå fjellstyret. Kongen fastset nærare forskrifter om fiskekort og om kontroll med utøving av	The mountain board may also grant foreigners - who do not meet the requirement of settlement according to the first paragraph - a license to engage in such fishing as mentioned in the first paragraph. Before the mountain board makes decisions according to the third paragraph second sentence and fourth paragraph, the local fishing authority shall give a statement. If there is disagreement between the mountain board and the local fishing authority, the decision of the mountain board must be presented to the Ministry who then takes the decision in the matter. Amended by Act of 15 May 1992 No. 47. Section 29 Fishing in the state commons may only be conducted after the acquisition of fishing permits and payment of fee. The fee, which is determined by the mountain board, must be approved by the Ministry. For those who in the last year have been and are still permanent residents in Norway, there shall be the same fee for fishing according to Section 28 first paragraph. Otherwise, different fees can be set for those who receive permits to fish according to Section 28 second paragraph, first sentence, or second paragraph second sentence, and according to the third paragraph. The fee can also be set differently for fishing with a hook without permanent standing gear, for fishing with oterⁱⁱ and fishing with permanent fixed gear. Children under 16 do not need to obtain a license or pay a fee for fishing with a hook without permanent standing gear. The licence bearer shall have the license with him/her when fishing and when residing on or travelling to or from the fishing grounds with fishing gear. He/She is obliged to show it upon demand by fishing surveillance, the police or someone from the mountain board. The King shall further stipulate regulations on fishing licenses and the control of conduct
---	---

fisket. § 30. Fjellstyret kan avgrense talet på fiskekort og elles setje i verk slike innskrenkingar med omsyn til fiske og reiskapsbruk som det finn naudsynleg. Fjellstyret kan likevel ikkje gjere innskrenkingar i fiske etter § 28 første stykket på annan måte enn ved å avgrense talet på fiskekort, og avgrensinga må i tilfelle skje slik at det vert rimeleg balanse mellom innan- og utanbygdsbuande. Før det vert gjort vedtak om innskrenkingar i fisket etter første stykket, skal det lokale fiskeorgan gje fråsegn. Er det usemje mellom fjellstyret og det lokale fiskeorgan, må fjellstyrevedtaket leggjast fram for departementet som tek avgjerd i saka. Fjellstyret kan med godkjenning av departementet gjere vedtak om at einskilde område av allmenningen skal fredast for alt fiske for eit tidsrom av inntil 10 år om gongen. Godkjent vedtak om dette skal kunngjerast i pressa, ved oppslag eller på annan måte minst 4 veker før det tek til å gjelde. Endra med lov 15 mai 1992 nr. 47. § 31. Fjellstyret kan gjere vedtak om at statsallmenning eller del av statsallmenning skal vere med i eit større fiskeområde, når dette er føremålstenleg av omsyn til utnytting av fisket i allmenningen. Under same vilkår kan fjellstyret gjere vedtak om at fisket i statsallmenning eller del av statsallmenning skal leigast bort til ein organisasjon som har fremje av fiske som føremål. Før det vert gjort vedtak etter første og andre	of fishing. Section 30 The mountain board may limit the number of fishing licenses and otherwise implement such restrictions with respect to fishing and fishing gear which is deemed necessary. The mountain board may still not make restrictions on fishing according to Section 28 first paragraph other than by limiting the number of fishing licenses, and the limitation must be such that there is reasonable balance between residents and non-residents of the community. Before making decisions concerning restrictions in fishing according to the first paragraph, the local fishing authority shall give a statement. If there is disagreement between the mountain board and the local fishing authority, the decision of the mountain board must be presented to the Ministry who then takes the decision in the matter. The mountain board may, with the approval of the Ministry, make the decision that individual areas of the commons shall be protected from all fishing for a period of up to 10 years at a time. Approved decisions to this effect shall be published in the press, by posting or otherwise at least 4 weeks before the entry into force. Amended by Act of 15 May 1992 No. 47. Section 31 The mountain board may take decisions that state commons or part of state commons shall be merged into a larger fishing area when this is appropriate for the sake of exploitation of fisheries in commons. Under the same conditions, the mountain board may make decisions that the fishing in state commons or part of state commons shall be leased to an organization that is promoting fishing as its purpose. Before a decision is made, according to the
---	---

stykket, skal det lokale fiskeorgan gje fråsegn. Avtale etter paragrafen her må godkjennast av departementet, og må ikkje føre til at dei som er nemnt i § 28 første stykket, vert stilt vesentleg dårlegare enn før med omsyn til å kunne få høve til å fiske. Endra med lov 15 mai 1992 nr. 47. § 32. Kongen kan etter krav frå fjellstyret gje samtykke til oreigning av private særrettar (jfr. § 1 fjerde stykket) til fiske i statsallmenning, til bate for dei som vil kunne få høve til fiske etter denne lova. Kap. XIII. – Skjøn § 33. Skjøn etter lova her er rettsleg skjøn. Stemning og forkynning m.v. kan skje etter reglane i lov av 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger §§ 1-7 og 1-8. Endra med lov 19 juni 1992 nr. 61. § 34. Krav om skjøn etter § 2 tredje stykket, § 15 fjerde stykket, § 18 fjerde stykket, og like eins etter § 21 fjerde stykket for avgjerd av tvist om seterutvising etter andre stykket, må vere sett fram innan 3 uker etter at fjellstyrevedtaket er kunngjort eller det er gjeve melding om det etter reglane i § 10. Fjellstyret kan krevje skjøn etter desse paragrafane før det vert gjort vedtak. Skjøn etter § 12 første stykket, og like eins etter § 21 fjerde stykket for avgjerd av tvist om bortleige av jord etter tredje stykket, må krevjast innan 3 veker etter at den som krev skjøn fekk kunnskap om tiltaket eller leigeavtala. Departementet kan krevje skjøn etter desse paragrafane før det vert teke	first and second paragraphs, the local fishing authority shall give a statement. Agreement pursuant to this section must be approved by the Ministry, and must not result in considerably worsened possibilities to fish than before for those who are referred to in Section 28 first paragraph. Amended by Act of 15 May 1992 No. 47. Section 32 The King may, at the request of the mountain board, give consent to the expropriation of private privileges (cfr. Section 1 fourth paragraph) to fish in state commons to benefit those who may have the opportunity to fish under this act. Chapter XIII – Appraisalment Section 33 Appraisalment according to this Act is by judicial appraisalment. Service of subpoena, etc. may be done according to the rules of the Act of 19 June 1992 No. 59 on ‘bygd’¹ commons Sections 1-7 and 1-8. Amended by Act of 19 June 1992 No. 61. Section 34 Requests for appraisalment according to Section 2 third paragraph, Section 15 fourth paragraph, Section 18 fourth paragraph, and likewise for Section 21 fourth paragraph of the decision of a dispute concerning seter allocation according to the second paragraph, must be made within 3 weeks after the mountain board decision is announced or it is given notice about this according to the provisions of Section 10. The mountain board may require appraisalment for these sections before decision is made. Appraisalment according to Section 12 first paragraph, and likewise according to Section 21 fourth paragraph of the decision of a dispute over the leasing of land according to the third paragraph, must be requested within 3 weeks after the person who requested appraisalment was informed about the project
---	---

avgjerd. Kap. XIV. – Ymse føresegner. § 35. Fjellstyret kan føre opp naudsynlege jakt- og fiskehytter og naust i statsallmenning, etter at tomt er utvist av skogforvaltaren. Vilåra etter lovgjevinga elles må liggje føre. § 36. Fjellstyret kan tilsetje oppsynsmenn til å føre tilsyn med statsallmenningen. Oppsynsmenn kan gjevast politifullmakt etter § 15 i [lov 13 mars 1936 nr. 3]¹ om politiet. Oppsynsmenn vert løna av fjellkassa. Når tilsetjinga er skjedd i samsvar med oppsynsordning som departementet har godkjent, har fjellstyret krav på å få refundert halvparten av lønnsutgiftene av statskassa. Fjellstyret gjev instruks for oppsynstenesta. Instruksen skal godkjennast av departementet. 1 Opphevd. Sjøå no lov 4 aug 1995 nr. 53 § 20. ¹ Opphevd. Sjøå no lov 4 aug 1995 nr. 53 § 20. § 37. Brot mot påbod eller forbod i denne lova, mot vedtekter fastsette i medhald av § 14 eller reglar og forskrifter fastsette med heimel i §§ 11 andre stykket, 16, 23 tredje stykket, 25 fjerde stykket, 26, 29 tredje stykket og 30 første og tredje stykket vert straffa med bøter eller med fengsel i inntil 3 månader, om ikkje tilhøvet går inn under strengare straffeføresegner. Med mindre det gjeld brot mot føresegn om jakt, fangst eller fiske vert påtale ikkje reist av det offentlege utan at det vert kravt av fjellstyret eller nokon som er krenkt.	or lease agreement. The Ministry may require appraisal according to these sections before it takes the decision. Chapter XIV – Miscellaneous provisions Section 35 The mountain board can build necessary hunting and fishing cabins and boathouses in the state commons, after building plot has been allocated by the forest managers. The conditions according to other legislation must be fulfilled. Section 36 The mountain board may appoint inspectors to supervise the state commons. Inspectors can be given police authority according to Section 15 of the Police Act [Act of 13 March 1936. No. 3].¹ Inspectors shall receive a salary from the mountain board account. When the appointment is carried out in accordance with the supervision scheme which the Ministry has approved, the mountain board is entitled to a refund of half this salary from the national treasury. The mountain board gives bylaws for the supervision services. The instructions shall be approved by the Ministry. ¹Revoked. See now Act of 4 August 1995 No. 53 Section 20. Section 37 Violations against injunctions or prohibitions in this Act, against bylaws stipulated pursuant to Section 14 or rules and regulations set pursuant to Sections 11 second paragraph, 16, 23 third paragraph, 25 fourth paragraph, 26, 29 third paragraph and 30 first and third paragraphs are punished by fines or imprisonment for up to 3 months, unless the case falls under more stringent penal provisions. Unless there is violation against provisions concerning hunting, trapping or fishing, the public prosecution is not initiated unless it is demanded by the mountain board or by
--	--

Fjellstyret kan gje formannen allmenn fullmakt til å krevje påtale. Endres ved lov 20 mai 2005 nr. 28 (ikr. fra den tid som fastsettes ved lov) som endret ved lov 19 juni 2009 nr. 74. § 38. Kongen kan fastsette nærare forskrifter til gjennomføring av lova, herunder og overgangsføresegner i samband med iverksetjinga av lova. Føresegnene i § 37 gjeld tilsvarende så langt det i forskrifter etter paragrafen her vert fastsett at brot mot dei skal kunne straffast. § 39. Lova tek til å gjelde frå den tid Kongen fastset. Frå same tid vert det gjort slike brigde i etternemnde lover: – – –	someone who is wronged. The mountain board can give its chair general authority to request prosecution. Amended by Act of 20 May 2005 No. 28 (in force on the date stipulated by law) as amended by Act of 19 June 2009 No. 74. Section 38 The King may issue further regulations to implement the Act, including also transitional provisions in connection with the implementation of the Act. The provisions of Section 37 apply correspondingly as far as it in regulations pursuant to this section is determined that violations against them should be punished. Section 39 The Act comes into force from the time the King decides. From the same time, the following amendments are made in laws mentioned hereafter: - - -
--	--

Endnotes

ⁱ “*bygd*” is translated as community. In Norwegian the word signifies a particular type of rural community. In most cases it will refer to a predominantly small-scale agricultural community with an identity tied to landscape features.

ⁱⁱ A right “**appendant**” to an agricultural holding is inalienable and established by prescription and not by any grant. It means in this case that the rights of common, including the fraction of the ground, are inalienably attached to a cadastral farm unit.

ⁱⁱⁱ *Skjøn* (or *skjønn*) is translated as **appraisement or appraisal**. In Black’s Law Dictionary appraisal is “a valuation or an estimation of value of property by disinterested persons of suitable qualifications”. The same dictionary defines appraisement as “A just and true valuation of property. A valuation set upon property under judicial or legislative authority”. In Norway *skjøn* refers primarily to the procedures defined in the Act on appraisal procedures (“*Lov om skjønnsprosess*”). The appraisal is done by a special local court (“*skjønnsrett*”). It may be judicial if headed by a professional judge, or lay if done by a local sheriff (“*lensmannsskjøn*”). The objective is primarily to get a just decision taking due consideration of all values and interests involved in a disagreement.

^{iv} “*Seter*” is most commonly used about one house or a collection of houses traditionally used as a kind of summer dairy farm in the high mountains or at least a considerable distance from the ordinary farm houses. Many farmers from the lowlands could locate their summer farm houses together in the same “*seter*” and put their animals to pasture in a joint herd. A right to *seter* implies the right to put up a suitable house and use it in connection with taking care of the animals. This implies the right to put animals to pasture. Thus “*seterrett*” (right to *seter*) is both the right to pasture and to put up a mountain pasture house.

^v “*Oter*” is the name of a special gear for fly-fishing.

TABLE 2 The Norwegian Act on Bygd Commons (LOV 1992-06-19 No 59)

LOV 1992-06-19 nr 59 Lov om bygdeallmenninger. DATO: 1992-06-19 PUBLISERT: I Nr. 12 IKRAFTTREDELSE: 1993-01-01 SIST-ENDRET: LOV-2007-06-29-81 fra 2008-01-01 Databasen sist oppdatert 3. mars 2011 http://www.lovdata.no/all/index.html	LOV 1992-06-19 No 59 Act relating to bygd commons DATE: 1992-06-19 PUBLISHED: In No. 12 ENTRY INTO FORCE: 1993-01-01 LAST CHANGED: LOV-2007-06-29-81 from 2008-01-01 The data base last updated 3. March 2011 http://www.lovdata.no/all/index.html (Norwegian source)
Lov om bygdeallmenninger. <i>Se lov 19 juni 1992 nr. 60.</i> Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser. § 1-1. (bygdeallmenning) Bygdeallmenning er allmenning hvor eiendomsretten tilligger minst halvparten av de jordbrukseiendommer som fra gammel tid har bruksrett i allmenningen. Retter i bygdeallmenningene i kraft av særlig hjemmel går ikke inn under loven. § 1-2. (salg og bortfeste) Med de unntak som er nevnt i denne paragraf og i § 6-8, kan bygdeallmenningsgrunn ikke selges eller festes bort. Det kan selges eller festes bort parseller av bygdeallmenning til: a) Oppdyrking, herunder dyrking av kulturbeite. b) Formål som står i forbindelse med driften av allmenningen eller med virksomhet som allmenningen deltar i. c) Fremme av allmennyttige tiltak innen det bygdelag allmenningen tilligger. d) Tomter for oppføring av boliger og fritidshus. Som hovedregel kan slike tomter bare festes bort, og bare i særlige tilfelle selges. Når det er truffet vedtak om ekspropriasjon av grunn fra en bygdeallmenning, kan salg	Act relating to bygd commonsⁱ <i>See Act of 19 June 1992 No. 60</i> Chapter 1 General provisions Section 1-1 (bygd commons) Bygd commons is commons where property rights to the ground and remainder vest in at least half of the agricultural holdings which since ancient times have rights of common appendantⁱⁱ in the commons. Rights in the bygd commons by virtue of special authorityⁱⁱⁱ are not regulated this Act. Section 1-2 (sale and leasing) With the exceptions mentioned in this section and in Section 6-8, bygd commons land may not be sold or leased. Parcels of bygd commons may be sold or leased to: a) Cultivation, including cultivation of cultivated pastures. b) Purposes that are related to the operation of the commons or with activities which the commons participates in. c) Promotion of initiatives for the common good within the communities where the commons lies. d) Land for construction of homes and cottages. As a general rule, such holdings may only be leased, and sold only under special circumstances. When there is a decision taken on expropriation of land from a bygd commons,

foretas uavhengig av begrensningene i annet ledd, for så vidt avståelsen ikke i vesentlig grad medfører innskrenkninger i bruksrettene, eller det gis samtykke fra eierne av de eiendommer hvis tilliggende bruksrett vesentlig innskrenkes. Endret ved lover 12 mai 1995 nr. 23 (ikr. 1 juli 1995 – endret annet ledd – skal være annet ledd a), 5 jan 1996 nr. 2 (ikr. 3 mars 1996). § 1-3. (pantsettelse) Bygdeallmenningss grunn kan ikke pantsettes. Sagbruk og andre faste anlegg som en bygdeallmenning eier eller er medeier i, kan likevel pantsettes. Ved pantsettelsen kan det medtas en passende tomt. § 1-4. (jordskifte) Bygdeallmenning kan inngå i slikt jordskifte som omhandlet i lov av 21. desember 1979 nr. 77 om jordskifte o.a. § 2 første ledd bokstavene b og e. Grenser mellom bygdeallmenning og statsallmenning, mellom bygdeallmenninger, og mellom bygdeallmenning og annen tilstøtende eiendom, kan klarlegges, oppmerkes og beskrives etter reglene i jordskiftelovens §§ 88 og 89. For øvrig får jordskiftelovens bestemmelser ikke anvendelse på bygdeallmenninger, bortsett fra § 33 annet ledd om beiteordning. § 1-5. (sammenslåing) Eierne av jordbrukseiendommer med tilliggende bruksrett kan ved avstemning beslutte å slå flere bygdeallmenninger sammen. For sammenslåing kreves to tredjedels flertall av de avgitte stemmer i hver av de allmenningene det gjelder. Bestemmelsene i §§ 4-1 og 4-2 gjelder tilsvarende.	the sale may take place independent of the limitations in the second paragraph, to the extent that the surrender of land does not lead to significant limitations on the rights of common, or consent is given from the owners of the holdings with rights of common appendant that are significantly reduced. Amended by Acts of 12 May 1995 No. 23 (entry into force 1 July 1995 – amended second paragraph – should be second paragraph a), 5 January 1996 No. 2 (entry into force 3 March 1996). Section 1-3 (mortgage) Bygd commons land may not be mortgaged. Sawmills and other fixed installations which a bygd commons owns or co-owns, may still be mortgaged. When mortgaging, an appropriate building lot may be included. Section 1-4 (land consolidation) Bygd commons can be included in such land consolidation as referred to in the Act of 21 December 1979 No. 77 relating to land consolidation, etc. Section 2 first paragraph letters b and e. Boundaries between bygd commons and state commons, between the bygd commons, and between bygd commons and other adjacent lands, may be established, marked and described by the rules in the Land Consolidation Act Sections 88 and 89. Otherwise, the Land Consolidation Act's provisions do not apply to bygd commons, except Section 33 second paragraph on grazing arrangement. Section 1-5 (merger) Owners of agricultural holdings with rights of common appendant may decide by voting to merge several bygd commons. For mergers, a two-thirds majority of the votes cast in each of the respective commons is required. The provisions in Sections 4-1 and 4-2 apply correspondingly.
---	---

Før avstemningen må det foreligge en avtale mellom allmenningene om de viktigste spørsmål i forbindelse med sammenslåingen, og et av departementet godkjent utkast til bruksregler for den sammenslåtte allmenningen. Avtalen og utkastet til bruksregler må være gjort kjent for de bruksberettigede senest fire uker før avstemningen holdes. § 1-6. (ervert eiendom) Ervert eiendom kan innlemmes i bygdeallmenning ved å la tinglyse en erklæring undertegnet av allmenningsstyret om at eiendommen for fremtiden skal være undergitt de bestemmelser som gjelder for bygdeallmenninger. Ervert eiendom som ikke innlemmes i allmenningen forvaltes etter samme regler som denne, men anses for øvrig ikke som allmenningsgrunn. Med hensyn til skogbruksstyresmakt og skogfond gjelder for slike eiendommer samme regler som for allmenningen. Endret ved lov 27 mai 2005 nr. 31 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 27 mai 2005 nr. 487). § 1-7. (forkynnelser m.v. i allmenningssaker) Forkynnelser for et større eller et ubestemt antall bruksberettigede i en bygdeallmenning kan foretas ved kunngjøring i Norsk Lysingsblad, uten at de enkelte bruksberettigede navngis. I tillegg skal kunngjøring foretas lokalt på hensiktsmessig måte med henvisning til fullstendig kunngjøring i Norsk Lysingsblad. Det må uttrykkelig angis at kunngjøringen trer istedenfor ordinær forkynnelser, og at forkynnelser ikke blir foretatt på annen måte. Medfører forkynnelsen at en frist begynner å løpe, skal også tidspunktet for fristens utløp angis. Fristen regnes fra dato for første kunngjøring i Norsk Lysingsblad, med tillegg	Before the vote, there must be an agreement between the commons concerning the most important issues in connection with the merger, and draft bylaws for the merged commons approved by the Ministry. The agreement and the draft bylaws must be made known to those with rights of common at the latest four weeks before the vote is held. Section 1-6 (acquired lands) Acquired lands may be incorporated into bygd commons by registering a declaration signed by the commons board that the lands in the future shall be subject to the provisions which apply for bygd commons. Acquired lands which are not incorporated into the commons, is managed by the same rules as this, but is otherwise not considered as common ground. With regard to forestry authority and forestry funds for such holdings, the same rules apply as for the commons. Amended by Act of 27 May 2005 No. 31 (entry into force 1 January 2006 according to resolution 27 May 2005 No. 487). Section 1-7 (announcements, etc. in commons issues) Announcements for a larger or an indefinite number of persons entitled to use a bygd commons may be made by notice in the Norsk Lysingsblad^{iv} without naming those with rights of common. In addition, announcements are made locally in an appropriate manner with reference to the complete announcement in the Norsk Lysingsblad. It must be explicitly stated that the announcement comes in lieu of ordinary announcements, and that announcement that has not been made in another way. If the announcement entails that a time limit begins, the date of the deadline should also be indicated. The deadline is counted from the
---	---

av syv dager. Bestemmelsene i denne paragraf gjelder tilsvarende for varsel om bevisopptak etter tvisteloven § 27-3 annet ledd første punktum og for øvrig for andre underretninger til parter i forbindelse med rettergang. Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3. § 1-8. (forliksklage og stevning, anvendelse av rettsmidler) Når et større eller et ubestemt antall bruksberettigede i en bygdeallmenning skal innklages for forliksrådet eller stevnes for retten, kan forliksklagen eller stevningen lyde på de bruksberettigede i allmenningen uten angivelse av navn. Ved forkynnelse av forliksklagen eller stevningen gjelder § 1-7 tilsvarende. Fristen for tilsvær til stevning skal i dette tilfelle ikke settes kortere enn fire uker fra kunngjøringen, medregnet tillegget på syv dager i § 1-7 annet ledd. Ved anvendelse av rettsmidler (anke, oppfriskning, gjenåpning) mot bruksberettigede som nevnt i første ledd gjelder bestemmelsene i denne paragraf tilsvarende, slik at de ordinære rettsmiddelfrister alltid forlenges med syv dager, jfr. § 1-7 annet ledd. Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.	date of the first announcement in the Norsk Lysingsblad, with the addition of seven days. The provisions in this section correspondingly apply for notification concerning admission of evidence according to the Dispute Act Section 27-3 second paragraph, first sentence, and also for other communications to the parties in connection with legal proceedings. Amended by Act of 17 June 2005 No. 90 (entry into force 1 January 2008 according to resolution 26 January 2007 No. 88) as amended by Act of 26 January 2007 No. 3. Section 1-8 (summoning for conciliation proceedings and subpeonas, the application of remedies) When a larger or an indefinite number of persons with rights of common in a bygd commons shall be called for conciliation or summoned to court, the summoning or the subpoena may be for those with rights of common without specifying names. Concerning promulgation of conciliation proceedings or the subpoena, Section 1-7 applies correspondingly. The deadline for response to the subpoena in this case shall not be less than four weeks from the announcement, including the addition of seven days in Section 1-7 second paragraph. With the application of remedies (appeal, reinstatement, re-opening) toward persons with rights of common as mentioned in the first paragraph, the provisions in this section apply correspondingly, such that the ordinary remedy deadlines are always extended by seven days, cf. Section 1-7 second paragraph. Amended by Act of 17 June 2005 No. 90 (entry into force 1 January 2008 according to resolution 26 January 2007 No. 88) as amended by Act of 26 January 2007 No. 3.
--	--

Kapittel 2. Bruksrett i bygdeallmenning. § 2-1. (vilkår for bruksrett) Bruksrett i bygdeallmenning ligger til jordbrukseiendommer innen det bygdelag som fra gammel tid har utøvd bruksrett i allmenningen. Med jordbrukseiendommer forstås eiendommer som etter dyrket areal, beliggenhet, bebyggelse og bruk har karakter av jordbruk. For bureisingsbruk stilles ikke krav om eksisterende bebyggelse. § 2-2. (bruksrettens innhold) Eier av eiendom med tilliggende bruksrett kan bare utøve retten til dekning av eiendommens behov ved jordbruksmessig drift. Retten skal kunne utøves på en måte som til enhver tid er i samsvar med rasjonell bruk, og som er naturlig etter tiden og forholdene. Er allmenningens avkastning utilstrekkelig til dekning av det samlede bruksbehov, skal det foretas en forholdsmessig avkorting. § 2-3. (salg, fraskrivelse, avløsning) Bruksrett i bygdeallmenning kan ikke ved salg eller på annen måte skilles fra den jordbrukseiendommen som retten tilligger. Bruksretten kan heller ikke fraskrives, leies bort uten i forbindelse med forpaktning av den berettigede eiendom, eller kreves avløst mot vederlag. § 2-4. (forpaktning) Ved forpaktning av eiendom med tilliggende bruksrett, skal det fremgå av en forpaktningssavtale om forpakteren helt eller delvis skal utøve bruksrett i allmenningen. Bruksretten kan ikke utøves av forpakteren hvis ikke forpaktningssavtalen har minst to års varighet.	Chapter 2 Rights of common in bygde commons Section 2-1 (terms for rights of common) Rights of common in bygde commons belong to agricultural holdings within the community which from ancient times have exercised the rights of common in the commons. With agricultural holding is meant holdings that according to cultivated area, location, buildings and use have the character of agriculture. For new farms [on land in the outfields], no requirement is set concerning existing buildings. Section 2-2 (content of rights of common) The owner of the holding with rights of common appendant may only exercise the right to the extent necessary to cover needs of the holding for agriculture-related operations. The right should be exercised in a way that, at any time, is in accordance with rational use, and which is natural according to the time and the conditions. If the commons' yields are insufficient to cover the overall needs of the farm, there will be a proportional reduction. Section 2-3 (sale, waiver, disposal) Rights of common in bygde commons cannot by sale or otherwise be separated from the agricultural holding in which the right is vested. The rights of common can furthermore not be waived, rented out except in connection with the tenancy of the eligible holding, or demanded extinguished for compensation. Section 2-4 (tenancy) With the tenancy of a holding with rights of common appendant, it shall be stated in a tenancy agreement whether the leaseholder in whole or in part shall exercise user rights in the commons. Rights of common cannot be exercised by the leaseholder unless the tenancy agreement has a duration of at least
--	--

Leieforhold som ikke er forpaktning etter lov av 25. juni 1965 nr. 1 om forpaktning, gir ikke leietakeren noen bruksrett i allmenningen. Endret ved lov 21 des 2001 nr. 117 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 21 des 2001 nr. 1475). § 2-5. (bruksrettsregister, eierskifte m.v.) Det skal for hver bygdeallmenning føres et register over eiendommer med tilliggende bruksrett. Registeret skal inneholde opplysninger om dyrket areal, om foretatte tildelinger av ytelser fra allmenningen og hvem som til enhver tid utøver bruksretten. Bruksrettsregisteret er grunnlaget for manntallet ved valg av allmenningsstyre, jfr. kapittel 4. Ved eierskifte og ved andre begivenheter som medfører endringer med hensyn til utøvelse av bruksretten eller stemmerett ved allmenningsstyrevalg (forpaktning, fraflytting, avvikling eller gjenopptagelse av jordbruksdrift, inngåelse eller oppløsning av ekteskap, dødsfall m.v.), skal det gis underretning til allmenningsstyret. Endret ved lov 21 des 2001 nr. 117 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 21 des 2001 nr. 1475). § 2-6. (bortfall av bruksrett) Bruksretten faller bort: 1. Hvis jordbruksdriften på eiendommen blir lagt ned, og a) jorden tas i bruk til annet formål, eller b) blir liggende nede i et sammenhengende tidsrom av fem år. 2. Hvis eiendommen ved frasal, annen frivillig avståelse, ekspropriasjon eller omdisponering mister sin karakter av	two years. Rental conditions that are not tenancy according to the Act of 25 June 1965 No. 1 on tenancy, do not give the tenant any rights of common in the commons. Amended by Act of 21 December 2001 No. 117 (entry into force 1 January 2002 according to resolution 21 December 2001 No. 1475). Section 2-5 (rights of common register, change in ownership, etc.) For each bygd commons there will be a register of holdings with rights of common appendant. The register shall contain information on the cultivated area, about allocations of benefits that were made from the commons, and who at any time exercises the rights of common. The rights of common register is the basis for the census for election of the commons board, cf. Chapter 4. If change in ownership and other events that result in changes with respect to the exercise of rights of common or voting rights at the commons board election (tenancy, moving, liquidation or resumption of agricultural operations, entering into or dissolution of marriage, death, etc.), notification shall be given to the commons board. Amended by Act of 21 December 2001 No. 117 (entry into force 1 January 2002 according to resolution 21 December 2001 No. 1475). Section 2-6 (loss of rights of common) Rights of common lapse: 1. If farming on the holding will be terminated, and a) the land is used for other purposes, or b) remains unused for a continuous period of five years. 2. If the holding through sale, other voluntary surrender, expropriation or reassignment loses its character of agriculture according to
--	---

jordbruk etter § 2-1 annet ledd. Gjenopptas jordbruksdriften på en eiendom hvor bruksretten er falt bort etter første ledd nr. 1, gjelder § 2-1 tilsvarende for ny bruksrett. Bortfall av bruksrett etter denne paragraf inntreffer først når allmeningsstyret har truffet avgjørelse om dette, og eieren av vedkommende eiendom er underrettet om avgjørelsen. Allmeningsstyret har plikt til å treffe avgjørelse som nevnt når vilkårene etter første ledd foreligger. Blir det reist søksmål om avgjørelsen, kan allmeningsstyret bestemme at bruksretten skal bestå inntil spørsmålet er rettskraftig avgjort. § 2-7. (betaling for ytelser) Den som utøver bruksretten er ansvarlig overfor allmenningen for riktig betaling av allmeningsytelsene. Ytelsene kan om nødvendig gjøres betinget av at det stilles betryggende sikkerhet for riktig betaling. § 2-8. (begrensninger i utøvelsen av bruksrettene) Bruksrett i bygdallmenning skal ikke være til hinder for at allmeningsstyret beslutter og iverksetter slike begrensninger i utøvelsen av bruksrettene som anses nødvendige for å opprettholde allmenningens yteevne. Begrensninger som nevnt i første ledd kan også gå ut på fredning av deler av allmenningen mot bestemte slags bruk, eller begrensninger i utøvelsen av bruksrettene av hensyn til naturmiljø og friluftsliv. Begrensninger i utøvelsen av bruksrettene etter første og annet ledd kan gjelde for et angitt tidsrom eller inntil videre. Allmeningsstyret skal besørge at begrensninger i utøvelsen av bruksrettene blir	Section 2-1 second paragraph. If farming is resumed on a holding where the usage right has been lost according to first paragraph No. 1, Section 2-1 applies correspondingly for new rights of common. Loss of rights of common according to this paragraph occurs only when the commons board has made a decision about this, and the owner of the holding in question is notified of the decision. The commons board has the obligation to decide whether the conditions mentioned under the first paragraph exist. If legal proceedings on the decision are initiated, the commons board may decide that the rights of common will continue until the issue is settled by final legal decision. Section 2-7 (payment for benefits) The person exercising estovers is responsible to the commons for proper payment of commons benefits. The benefits may, if necessary, be made conditional on the adequate security of proper payment. Section 2-8 (limitations on the exercise of the rights of common) Rights of common in bygd commons shall not preclude that the commons board decide and implement such limitations in the exercise of rights of common that are deemed necessary to maintain the commons' performance. The limitations, as mentioned in the first paragraph, may also concern the preservation of parts of the commons against certain types of use or limitations in the exercise of rights of common for the sake of the natural environment and outdoor recreational activities. Limitations in the exercise of rights of common according to the first and second paragraphs may apply for a specified period or until further notice. The commons board shall provide limitations in the exercise of the rights of common
--	---

kunngjort for de bruksberettigede på hensiktsmessig måte. Begrensningene trer i kraft fire uker etter at de er kunngjort, hvis ikke et senere ikrafttredelsestidspunkt er angitt i kunngjøringen. Kapittel 3. Forvaltning og administrasjon. § 3-1. (allmenningsstyret) Forvaltningen av en bygdeallmenning ligger til allmenningsstyret. Allmenningsstyret skal bestå av fra tre til syv medlemmer. Antallet styremedlemmer og varamedlemmer fastsettes i bruksregler for den enkelte allmenning, jfr. § 3-7. Allmenningsstyret er beslutningsdyktig når flertallet av medlemmene møter. Allmenningsstyre med tre medlemmer er likevel bare beslutningsdyktig når alle medlemmene møter. Ved likt stemmetall gjør lederens stemme utslaget. Allmenningsstyret velges etter bestemmelsene i kapittel 4. Styret velger selv leder og nestleder for to år om gangen. Det skal føres møtebok for allmenningsstyrets møter. Møteboken skal oppbevares på betryggende måte. I bygdeallmenning som de siste tre regnskapsår gjennomsnittlig har hatt flere enn 30 ansatte, kan to tredjedeler av de ansatte kreve at ett styremedlem og ett varamedlem velges av og blant de ansatte. I allmenning som de siste tre regnskapsår gjennomsnittlig har hatt flere enn 50 ansatte, kan et flertall av de ansatte kreve at inntil en tredjedel, dog minst to, av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte. De ansattes styrerepresentanter har rett til å uttale seg i alle saker som behandles av allmenningsstyret, og har stemmerett i saker som ikke gjelder bruksrettsforhold.	announced for those with rights of common in an appropriate manner. The limitations enter into force four weeks after they are announced, unless a later time for entry into force is specified in the notice. Chapter 3 Management and administration Section 3-1 (the commons board) Management of a bygd commons belongs to the commons board. The commons board shall consist of from three to seven members. The number of board members and alternate members shall be determined in the bylaws of the individual commons, cf. Section 3-7. The commons board forms a quorum when the majority of the members meet. A commons board with three members is still only a quorum when all members are present. If the voting is tied, the chair's vote is decisive. The commons board is elected under the provisions in Chapter 4. The board elects its own chair and vice chair for two years at a time. A protocol shall be maintained for the meetings of the commons board. The protocol should be kept in a safe place. In bygd commons which for the last three financial years on average have had more than 30 employees, two-thirds of the employees may demand that one board member and one alternate are elected by and from among the employees. In bygd commons which for the last three financial years on average have had more than 50 employees, a majority of the employees may demand that up to one-third, but at least two of the board members and their alternates are elected by and from among the people who are employed. The employees' board representatives are entitled to be heard in all matters dealt with by the commons board and have voting rights in cases that do not concerns rights of common.
---	---

§ 3-2. (allmenningsstyrets oppgaver og myndighet) Allmenningsstyret representerer både eierinteressene og bruksrettsinteressene i allmenningen, og har til oppgave å forestå forvaltningen av allmenningen i samsvar med lover, bruksregler og skogbruksplan. Forvaltningen skal ha som alminnelig siktemål å opprettholde allmenningen som en fellesressurs for de eiendomsberettigede og bruksberettigede, og dernest til beste for bosetting, næringsvirksomhet, naturmiljø og friluftsliv ellers i det bygdelag allmenningen ligger til. Allmenningsstyret har myndighet til å avgjøre alle spørsmål i forbindelse med allmenningens forvaltning og drift, så langt ikke annet er særskilt bestemt, og likeledes spørsmål om bruksrett. Allmenningsstyrets avgjørelser kan ikke påklages. § 3-3. (fullmakt) Allmenningsstyret kan i bestemte saker gi styrets leder sammen med allmenningsbestyreren eller ett av styrets medlemmer fullmakt til å opptre på styrets vegne. § 3-4. (fellesstyre) For bygdeallmenninger som naturlig hører sammen eller som tidligere har vært én allmenning, og hvor det i forbindelse med delingen eller på annen måte er opprettholdt fellesbruk uavhengig av de nye allmenningsgrenser, kan det etableres et fellesstyre til administrasjon av slik fellesbruk. Beslutning om etablering av et fellesstyre treffes av de allmenningsstyrer som spørsmålet berører. Ordningen forutsetter tilslutning fra alle de allmenninger som inngår i det felles bruksområde, og opphører hvis ett av allmenningsstyrene beslutter å tre ut. Fellesstyret består av lederne og nestlederne i	Section 3-2 (the commons board's duties and authority) The commons board represents both owner interests and rights of common interests in the commons, and has the task to undertake the management of the commons in accordance with laws, bylaws and forestry management plan. The management shall have the general aim of maintaining the commons as a common resource for those with property rights and those with rights of common, and thereafter for the benefit of residence, employment, environment and outdoor activities in the community adjacent to the commons. The commons board has the authority to decide all issues in connection with management and operations of the commons, unless otherwise specifically provided, as well as questions of rights of common. Decisions of the commons board cannot be appealed. Section 3-3 (authority to act) The commons board may, in certain cases, provide the board's chair together with the commons manager or one of the board members the authority to act on behalf of the board. Section 3-4 (joint board) For bygd commons that naturally belong together or that have previously been one commons, and where, in connection with the division or in another manner joint use was maintained regardless of the new commons' borders, a joint board may be established for administration of such joint use. Decision on the establishment of a joint board is made by the affected commons boards. The arrangement requires support from all the commons that are part of the joint area of use, and terminates if one of the commons boards decides to withdraw. The joint board consists of the chairs and the
---	---

de respektive allmenningsstyrene, med oppnevnte styremedlemmer som varamedlemmer. Fellesstyret har samme myndighet i spørsmål vedrørende fellesbruken som et allmenningsstyre ellers har i spørsmål om bruksrett innen den enkelte allmenning, jfr. § 3-2 annet ledd. Fellesstyret skal sørge for at det i den enkelte allmennings bruksregler så vidt mulig blir fastsatt ens bestemmelser om utøvelse av fellesbruken. § 3-5. (allmenningsbestyrer) Med mindre departementet etter forslag fra allmenningsstyret bestemmer noe annet, skal det for hver bygdeallmenning være en fast ansatt allmenningsbestyrer. Allmenningsbestyreren ansettes av allmenningsstyret. Vedkommende skal ha utdannelse i skogbruk, med mindre stillingen krever andre kvalifikasjoner. I slike tilfelle kan departementet kreve at en skogbruksutdannet person skal ha ansvaret for skogens forstlige behandling og drift. Allmenningsbestyreren er allmenningens daglige leder. Allmenningsbestyreren, eller den som etter foregående ledd ellers er gitt ansvaret for skogen, har myndighet til på egen hånd å forestå skogens forstlige behandling og drift innen rammen av skogbruksplanen, jfr. § 3-6. For øvrig er allmenningsbestyreren underlagt allmenningsstyret. Instruks for stillingen skal utarbeides av allmenningsstyret. Allmenningsbestyreren er allmenningsstyrets sekretær, og har rett og plikt til å delta i styremøter og årsmøter. Bestyreren har rett til å uttale seg i alle saker som blir behandlet. I saker som gjelder bestyrerens egne tjenesteforhold kan allmenningsstyret	vice-chairs of the respective commons boards, with appointed board members as alternates. The joint board has the same authority in issues concerning the joint use which a commons board otherwise has in questions concerning rights of common within the individual commons, cf. Section 3-2 second paragraph. The joint board shall ensure that in each commons' bylaws, as far as possible, common provisions are determined on the exercise of joint usage. Section 3-5 (commons manager) Unless the Ministry, according to the proposal of the commons board decides otherwise, there shall for each bygd commons be a permanently employed commons manager. The commons manager is appointed by the commons board. The person must have training in forestry, unless the position requires other qualifications. In such cases, the Ministry may require that a person educated in forestry should be responsible for the forest's professional management and operations. The commons manager is the commons general manager. The commons manager, or anyone under the preceding paragraph who is given responsibility for the forest, has the authority on his/her own to take charge of the forest's professional management and operations within the framework of the forestry plan, cf. Section 3-6. Otherwise, the commons manager is subordinate to the commons board. Instructions for the position shall be prepared by the commons board. The commons manager is the secretary of the commons board, and has the right and duty to participate in board meetings and annual meetings. The manager has the right to express his/her views in all matters to be considered. In cases concerning the
--	---

bestemme at bestyreren ikke skal være til stede under behandlingen. § 3-6. (skogbruksplan) Det skal til enhver tid foreligge en skogbruksplan for drift og skjøtsel av skogen i en bygdeallmenning. Skogbruksplanen skal inneholde nødvendige opplysninger om skogen, og en plan for avvirkning og investeringer. Hensynet til naturmiljø og friluftsliv skal være innarbeidet i planen. Allmenningsstyret og allmenningsbestyreren er ansvarlige for at skogbruksplan blir utarbeidet. Departementet kan overfor den enkelte bygdeallmenning fastsette en frist for når skogbruksplan skal foreligge, og forestå utarbeidelse av slik plan for allmenningens regning hvis fristen ikke overholdes. § 3-7. (bruksregler) Det skal fastsettes bruksregler om forvaltning og bruk av allmenningen. Bruksreglene må ikke stride mot loven her. Bruksreglene skal inneholde: a) Bestemmelse om antall medlemmer og varamedlemmer i allmenningsstyret, jfr. § 3-1 annet ledd. b) Nærmere regler om beitebruk, jfr. § 6-3. c) Nærmere regler om jakt og fangst, jfr. § 7-6 første ledd, og om fiske som nevnt i § 8-7 for såvidt allmenningen disponerer fiskerett. d) Bestemmelser om frister i forbindelse med utøvelse av virkesrett, og om hva søknader om tildeling av ytelser må inneholde. Bruksreglene kan dessuten inneholde: e) Bestemmelser om hvordan det skal forholdes med bygninger m.v. når bruksretten er falt bort eller en opptatt rett er falt bort, jfr. § 6-8. f) Regler om prisavslag ved kjøp av trevirke (virkesrabatt) når det er innført fellesdrift for	manager's own service conditions, the commons board may decide that the manager shall not be present during the discussion. Section 3-6 (forestry plan) There shall at any time be a forestry management plan for the management and care of the forest in a bygd commons. The forestry management plan shall contain the necessary information about the forest, and a plan for logging and investments. Consideration for the natural environment and outdoor recreational activities shall be incorporated in the plan. The commons board and the commons manager are responsible for the development of the forestry management plan. The Ministry may for each bygd commons set a deadline for when the forestry plan must be available and undertake the preparation of such a plan, paid by the commons if the deadline is not met. Section 3-7 (bylaws) Bylaws on how to manage and use the commons shall be determined. The bylaws must not contradict this Act. Bylaws shall include: a) Provision on the number of members and alternate members in the commons board, cf. Section 3-1 second paragraph. b) Further rules on grazing, cf. Section 6-3. c) Further rules on hunting and trapping, cf. Section 7-6 first paragraph, and on fishing as mentioned in Section 8-7 insofar as the commons has fishing rights. d) Provisions on deadlines in connection with the exercise of estovers and what applications for the allocation of benefits must contain. The bylaws may furthermore contain: e) Provisions on how it shall deal with buildings, etc. when the right of common has lapsed or any right that has been exercised has lapsed, cf. Section 6-8. f) Rules for the discount on the purchase of wood (estovers discount) when joint
--	--

allmenningen, jfr. § 5-4, og eventuelt om tilskudd ved bruk av trebesparende materialer i stedet for trevirke fra allmenningen. g) Nærmere vilkår for ytelser til gjenoppbygging og utbedring av bygninger etter brann m.v., jfr. § 5-8 annet ledd. h) Nærmere bestemmelser om disponering av overskudd, jfr. § 3-12. i) Nærmere regler om refusjon av allmenningsytelser, jfr. § 5-7. j) Regler om motorisert ferdsel, jfr. lov av 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag § 10. k) Bestemmelser om størrelse og standard på føderådsbygninger som det gis ytelser til oppføring og vedlikehold av, jfr. § 5-10. l) Nærmere bestemmelser om avgifter, jfr. § 5-3. m) Bestemmelser om at visse spørsmål skal avgjøres ved avstemning blant de eiendomsberettigede og bruksberettigede. n) Andre forhold som det anses hensiktsmessig å regulere ved bestemmelser i allmenningens bruksregler. § 3-8. (utarbeidelse og godkjennelse av bruksregler) Bruksregler utarbeides av allmenningsstyret, og skal godkjennes av departementet. Godkjente bruksregler er bindende for allmenningsstyret og de eiendomsberettigede og bruksberettigede, og legges til grunn for forvaltning og administrasjon av allmenningen og for utøvelse av bruksrettene ved siden av bestemmelsene i denne lov. Før bruksreglene sendes departementet til godkjennelse, skal et utkast ha vært utlagt til gjennomsyn for de eiendomsberettigede og bruksberettigede i fire uker, etter forutgående kunngjøring om utleggelsen. Uttalelser som kommer inn, sendes departementet sammen med utkastet til bruksregler. I den utstrekning godkjennelse blir nektet, utgår vedkommende bestemmelser av	operation for the commons is introduced, cf. Section 5-4, and possibly for a subsidy for using tree-saving materials instead of wood from the commons. g) Further conditions for benefits to reconstruction and repair of buildings after fire, etc., cf. Section 5-8 second paragraph. h) Further provisions relating to disposal of surplus, cf. Section 3-12. i) Further rules for reimbursement of benefits from the commons benefits, cf. Section 5-7. j) Rules on motorized traffic, cf. Act of 10 June 1977 No. 82 relating to motor traffic on outfields and waterways Section 10. k) Provisions on the size and standard of houses in which retired famers live [føderådsbygninger]^v and for which benefits for the construction and maintenance are provided, cf. Section 5-10. l) Further provisions relating to fees, cf. Section 5-3. m) Provisions concerning that certain issues shall be decided by vote among those with property rights and rights of common. n) Other conditions that are deemed appropriate to regulate by provisions in the commons' bylaws. Section 3-8 (preparation and approval of bylaws) Bylaws are drawn up by the commons board, and must be approved by the Ministry. Approved bylaws are binding on the commons board and those with property rights and rights of common, and are the basis for the management and administration of the commons, and for the exercise of rights of common together with the provisions of this Act. Before the bylaws are sent to the Ministry for approval, a draft shall be made available for review by those with property rights and rights of common for four weeks, following notification of its availability. Statements received are sent to the Ministry together with the draft bylaws. To the extent that approval is denied, the relevant provisions of the bylaws expire,
--	--

bruksreglene, hvis ikke allmenningsstyret går med på å endre dem overensstemmende med departementets forslag. Departementet kan av eget tiltak foreta slike endringer som kreves til oppfyllelse av bestemmelsene i § 3-7 annet ledd bokstavene a til d. Departementet kan også av eget tiltak fastsette bruksregler til oppfyllelse av de nevnte bestemmelser dersom allmenningsstyret ikke etterkommer pålegg om å utarbeide utkast til bruksregler overensstemmende med første og annet ledd innen en fastsatt frist. § 3-9. (kunngjøring, ikrafttredelse og endring av bruksregler) Bruksregler som er utarbeidet og godkjent overensstemmende med § 3-8 skal allmenningsstyret besørge kunngjort for de eiendomsberettigede og bruksberettigede. Bruksreglene trer i kraft fire uker etter at de er kunngjort. Bestemmelsene i § 3-8 og i denne paragrafs første ledd gjelder tilsvarende ved endring av bruksregler. Bruksreglene skal gjennomgås og eventuelt endres minst hvert 20. år. § 3-10. (allmenningskasse, regnskap) For hver bygdeallmenning skal det være en allmenningskasse. Allmenningsstyret skal føre regnskap over allmenningens økonomiske virksomhet. For allmenninger som driver næringsvirksomhet gjelder regnskapsloven. For andre allmenninger fastsetter departementet hvilke regler som skal gjelde for regnskapsførselen. For alle bygdeallmenningene skal det i noter til årsregnskapet gis opplysninger om avsatte midler til skoginvesteringer, med angivelse av hva som er brukt og hva midlene er brukt til. Endret ved lov 17 juli 1998 nr. 56 (ikr. 1 jan 1999).	unless the commons board agrees to change them in accordance with the Ministry's proposal. The Ministry may, on its own initiative, make such modifications as required to fulfill the provisions in Section 3-7 second paragraph letters a to d. The Ministry may also by its own measures establish bylaws to the fulfillment of the said provisions if the commons board does not comply with an order to draft rules for use in accordance with the first and second paragraphs within a specified period. Section 3-9 (announcement, entry into force and amendment of bylaws) The commons board shall ensure that bylaws which are drafted and approved in accordance with Section 3-8 will be made known by the board for those with property rights and rights of common. The bylaws enter into force four weeks after they are announced. The provisions in Section 3-8 and in this article first paragraph apply correspondingly when bylaws are amended. The bylaws shall be reviewed and if necessary amended at least every 20 years. Section 3-10 (commons account, finances) For each bygde commons, there shall be a commons account. The commons board shall keep records of the commons' financial activity. For commons which are engaged in business, the Accounting Act applies. For other commons, the Ministry establishes which rules should apply to accounting practices. For all bygde commons there shall be in notes to the annual financial statement information about the funds allotted to forest investment, with an indication of what is spent and what the funds are used for. Amended by Act of 17 July 1998 No. 56 (entry into force 1 January 1999).
--	--

§ 3-11. (revisjon) Årsmøtet velger revisor, som skal være registrert eller statsautorisert i henhold til reglene i revisorloven. I tillegg til revisor som nevnt i første ledd kan årsmøtet velge en revisor blant de eiendomsberettigede og bruksberettigede. Denne skal være skogbrukskyndig. Revisorene som velges må ikke stå i noe avhengighetsforhold til allmenningssstyret eller noen av dets medlemmer. Departementet kan etter forslag fra årsmøtet godkjenne andre revisjonsordninger. Endret ved lov 15 jan 1999 nr. 2 (ikr. 1 aug 1999 iflg. vedtak 25 juni 1999 nr. 711). § 3-12. (disponering av overskudd) Allmenningsskassens overskudd skal benyttes til beste for allmenningen og de eiendomsberettigede og bruksberettigede, etter allmenningssstyrets nærmere bestemmelse og etter følgende retningslinjer: a) Det avsettes først tilstrekkelig med midler til sikring og forbedring av allmenningen, med sikte på en best mulig utnyttelse av produksjonsmulighetene og dekning av de eiendomsberettigedes og bruksberettigedes fremtidige behov – herunder ved innkjøp av eiendom hvor dette kan være aktuelt. b) Det kan avsettes midler til igangsetting, opprettholdelse og eventuelt utvidelse av foredlingsvirksomhet og forretningsvirksomhet i tilknytning til allmenningens drift. c) Det kan avsettes midler til ulike tiltak knyttet til naturmiljø og friluftsliv. d) Det kan avsettes midler til rabatt- og bidragsordninger. e) Det kan avsettes midler til fond for	Section 3-11 (audit) The annual meeting elects the auditor, who shall be registered or state-authorized under the rules in the Audit and Auditors Act. In addition to the auditor who is mentioned in the first paragraph, the annual meeting may elect an auditor from among those with property rights and those with rights of common. This should be a forestry expert. The auditors who are elected must not be in a dependency relationship to the commons board or any of its members. The Ministry may on the recommendation of the annual meeting approve other audit arrangements. Amended by Act of 15 January 1999 No. 2 (entry into force 1 August 1999 according to decision of 25 June 1999 No. 711). Section 3-12 (disposal of surplus) The commons' account [an accounting system of incomes and expenses] surplus will be used to benefit the commons and those with property rights and rights of common, according to the commons board's detailed provisions and according to the following guidelines: a) Sufficient funds will be set aside for protection and improvement of the commons, with a view to optimal utilization of production possibilities and coverage of future needs for those with property rights and those with rights of common - including the purchase of lands where it may be appropriate. b) Funds may be set aside for initiation, maintenance and possible expansion of processing industry and business activity in association with operation of the commons. c) Funds may be set aside for various initiatives related to the natural environment and outdoor activities. d) Funds may be set aside for discount and subsidy arrangements. e) Funds may be set aside for special
---	--

spesielle formål. f) Det kan bevilges tilskudd til allmennyttige formål innen allmenningsbygdelaget. g) Det kan med departementets samtykke foretas utdeling av kontantutbytte. For øvrig kan overskuddet disponeres innenfor rammen av vanlig forretningsmessig drift. § 3-13. (årsmøte) Årsmøte skal holdes av de eiendomsberettigede og bruksberettigede hvert år innen utgangen av april måned. Møtet sammenkalles på den måten som har vært vanlig i distriktet, med minst tre ukers varsel. Allmenningsstyrets årsmelding og regnskap skal, sammen med sakliste for årsmøtet og eventuelt valgkomiteens forslag til styremedlemmer og varamedlemmer (jfr. § 4-7), legges ut til gjennomsyn for de eiendomsberettigede og bruksberettigede senest tre uker før årsmøtet holdes og med kunngjøring om utleggelsen. Nevnte dokumenter skal, senest samtidig med at de utlegges til gjennomsyn, sendes departementet, som har rett til å la seg representere på årsmøtet uten stemmerett. Årsmøtet ledes av en møteleder som velges av årsmøtet. Møtet er lukket, med mindre det selv bestemmer noe annet. For årsmøteforhandlingene og allmenningsstyrevalget skal det føres en protokoll, som oppleses ved møtets slutt og undertegnes av to dertil valgte møtedeltagere. § 3-14. (årsmøtets saker og myndighet) Årsmøtet skal: 1. Avgi uttalelse til allmenningsstyrets årsmelding og regnskap. 2. Avgi uttalelse til en orientering fra	purposes. f) Grants may be allocated for charitable purposes within the bygd commons' community. g) Payment of cash dividends may be made with the Ministry's consent. Otherwise the surplus may be allocated within the framework of normal business operations. Section 3-13 (annual meeting) Annual meetings shall be held by those with property rights and those with rights of common every year before the end of April. The meeting is convened in the manner that has been usual in the district, with at least three weeks' notice. The commons board's annual report and accounts, together with the agenda for the annual meeting and, possibly the election committee's proposal for board members and alternates (cf. Section 4-7), are posted for review for those with property rights and those with rights of common no later than three weeks before the annual meeting is held and with announcement of availability. Mentioned documents shall, no later than at the same time that they are made available for review, be sent to the Ministry, which has the right to be represented at the annual meeting without voting rights. The annual meeting is led by a chair who is elected at the annual meeting. The meeting is closed, unless it decides otherwise. For the annual meeting proceedings and the commons board election, there shall be a protocol, which is read out at the end of the meeting and signed by two meeting participants who are elected for this purpose. Section 3-14 (the annual meeting's issues and authority) The annual meeting shall: 1. Give a statement to the commons board's annual report and to the accounts. 2. Give a statement to a briefing from the
---	--

allmenningsstyret om planer for kommende års virksomhet. 3. Velge allmenningsstyre og valgkomité etter bestemmelsene i kapittel 4. 4. Fastsette godtgjørelse for medlemmene av allmenningsstyret. 5. Oppnevne revisorer for neste årsregnskap, for så vidt det ikke er gitt slikt samtykke som nevnt i § 3-11 annet ledd, og eventuelt fastsette godtgjørelse for revisjonen. 6. Avgi uttalelse i saker som noen med møterett ved skriftlig henvendelse til allmenningsstyret senest en uke før årsmøtet holdes, har krevd behandlet. 7. Avgi uttalelse i andre saker som fremlegges av allmenningsstyret med anmodning om uttalelse fra årsmøtet. Årsmøtet har ingen beslutningsmyndighet i andre saker enn valg av allmenningsstyre og valgkomité og fastsettelse av godtgjørelse til allmenningsstyrets medlemmer og eventuelt oppnevning og fastsettelse av godtgjørelse til revisorene. Uttalelser fra årsmøtet er veiledende og binder ikke allmenningsstyret. § 3-15. (revisjonsutvalg) Årsmøtet kan velge et revisjonsutvalg på inntil fem medlemmer blant de eiendomsberettigede og bruksberettigede. Personer som er medlemmer eller varamedlemmer av allmenningsstyret, eller som ellers har spesiell tilknytning til allmenningsstyret eller revisorene, er ikke valgbare. Revisjonsutvalget skal fremlegge for neste årsmøte forslag til revisjonsordning og eventuelt til oppnevning av revisorer, samt forslag til godtgjørelse for medlemmene av allmenningsstyret og eventuelt for revisorene. Revisjonsutvalget kan om nødvendig oppnevne midlertidige revisorer for ett regnskapsår. Det skal i så fall omgående underrette allmenningsstyret og	commons board about plans for the coming year's activities. 3. Elect the commons board and election committee according to the provisions in Chapter 4. 4. Determine the remuneration for members of the commons board. 5. Appoint auditors for the next annual financial statement, to the extent that it is not given such consent as mentioned in Section 3-11 second paragraph, and if necessary set the remuneration for the audit. 6. Give its opinion in cases where someone with the right to attend meetings has demanded through a written request to the commons board made no later than one week before the annual meeting is held. 7. Give its opinion on other issues presented by the commons board with request for comments from the annual meeting. The annual meeting has no decision-making authority in cases other than election of the commons board and election committee and the remuneration of the commons board's members and possibly appointment and remuneration of the auditors. Statements from the annual meeting are indicative and do not bind the commons board. Section 3-15 (audit committee) The annual meeting may choose an audit committee of up to five members from among those with property rights and those with rights of common. Persons who are members or alternates of the commons board, or who otherwise have a special relation to the commons board or the auditors, are not eligible. The audit committee shall submit to the next annual meeting proposed audit arrangements and if necessary appointment of auditors, and proposals for remuneration of members of the commons board and if necessary for auditors. The audit committee may, if necessary, appoint temporary auditors for a fiscal year. It shall then promptly notify the commons board and the Ministry of the appointment
---	--

departementet om oppnevnelsen og årsaken til denne. Kapittel 4. Valg av allmenningsstyre. § 4-1. (alminnelige regler om stemmerett) Allmenningsstyre velges, med det unntak som fremgår av § 3-1 femte ledd, av og blant de eiendomsberettigede og bruksberettigede i allmenningen. Bruksrett begrenset til spesielle behov i forbindelse med seterdrift o.l., gir ikke den berettigede stemmerett. § 4-2. (stemmerettens innhold, stemmegivning og fullmakt til å avgi stemme) Det kan avgis to stemmer for hver eiendom bruksrett ligger til, enten slik at den som alene har stemmerett kan avgi to stemmer, eller slik at to som begge har stemmerett kan avgi hver sin stemme ved fremmøte. Følgende regler gjelder for utøvelse av stemmeretten: 1. Ektefeller har begge stemmerett ved fremmøte. Det samme gjelder samboere hvor begge har undertegnet erklæring til allmenningsstyret om at begge skal stå i manntallet som stemmeberettigede. 2. Eies den eiendom bruksretten ligger til i sameie mellom to personer, har hver én stemme ved fremmøte. Ellers kan stemmeretten utøves av én eller to av sameierne som fremlegger skriftlig fullmakt gitt i henhold til reglene i lov av 18. juni 1965 nr. 6 om sameige §§ 4 til 7. For ektefeller som er sameiere gjelder nr. 1 ovenfor. 3. For eiendom som eies av en fylkeskommune, en kommune, et selskap, et samvirkeforetak, en stiftelse, en forening, et bo eller lignende, utøves stemmeretten ved skriftlig fullmakt undertegnet av rette vedkommende. 4. For eiendom som er forpaktet tilligger stemmeretten eieren, med mindre det overensstemmende med § 2-4 er avtalt at bruksretten skal utøves av forpakteren, og det	and the reason for this. Chapter 4 Election of the commons board Section 4-1 (general rules regarding voting rights) The commons board is elected, with the exception provided for in Section 3-1 fifth paragraph, by and from among those with property rights and those with rights of common in the commons. Rights of common limited to specific needs associated with pasturing at a mountain farm [seterdrift], etc., do not entitle the person to vote. Section 4-2 (content of the voting rights, voting and proxy to vote) Two votes may be cast for each holding with rights of common appendant, either so that the person that alone is entitled to vote may cast two votes, or so that two who both have the right to vote may each cast their vote in person. The following rules apply to the exercise of voting rights: 1. Spouses both have the right to vote in person. The same applies to cohabiting couples where both have signed the declaration to the commons board that both should be in the register as voters. 2. If the holding with rights of common is in a joint ownership between two persons, each has one vote in person. Otherwise, the voting rights may be exercised by one or two of the co-owners who submit written authorization given pursuant to the provisions of the Act of 18 June 1965 No. 6 on co-ownership Sections 4 to 7. For spouses who are co-owners, No. 1 above applies. 3. For lands owned by a county, a municipality, a corporation, a cooperative, a foundation, an association, an estate or similar, voting rights are exercised by written authorization signed by the appropriate person. 4. For holdings that is leased, the right to vote rests with the owner, unless if, in accordance with Section 2-4, it is agreed that rights of common shall be exercised by the
---	---

på valgdagen gjenstår minst to år av forpaktningstiden. Når stemmeretten tilligger forpakteren har også dennes ektefelle stemmerett i samsvar med nr. 1 ovenfor. Stemmegivningen kan bare skje skriftlig på stemmesedler som utleveres under årsmøtet. Stemmegivning ved fullmakt kan bare skje i de tilfelle som er nevnt i første ledd nr. 2 og 3. For umyndige personer utøves stemmeretten av vergen. Ingen kan avgi mer enn to stemmer. I tilfelle hvor både vergen og den umyndige har stemmerett, kan likevel vergen stemme både for seg selv og den umyndige. Endret ved lov 29 juni 2007 nr. 81 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 23 nov 2007 nr. 1287). § 4-3. (valgbarhet) Valgbare som medlemmer og varamedlemmer av allmeningsstyret er myndige personer som har stemmerett etter §§ 4-1 og 4-2, eller som er sameiere i eiendom med tilliggende full bruksrett i allmenningen, med følgende begrensninger: 1. Av flere personer som har stemmerett for en og samme eiendom, er bare én valgbar. 2. En verge er ikke valgbar i egenskap av verge. 3. En forpakter med forpaktningssavtale som utløper i perioden er ikke valgbar. 4. Stemmeberettigede som er fast bosatte utenfor allmenningsbygdelaget er ikke valgbare. § 4-4. (bortfall av valgbarhet i valgperioden, innkalling av varamedlem) Hvis et medlem eller varamedlem av allmeningsstyret i løpet av valgperioden ikke lenger oppfyller vilkårene for valgbarhet, trer vedkommende ut.	leaseholder, and that by election day there remains at least two years of the lease period. When the voting power rests with the leaseholder, his or her spouse has the right to vote in accordance with No. 1 above. Voting can only be exercised by writing on ballots distributed at the annual meeting. Voting by proxy can happen only in the cases which are mentioned in first paragraph Nos. 2 and 3. For minors, the right to vote is exercised by the guardian. No one may cast more than two votes. In cases where both the guardian and the minor are entitled to vote, the guardian may nevertheless vote both for him/herself and the minor. Amended by Act of 29 June 2007 No. 81 (entry into force 1 January 2008 according to resolution 23 November 2007 No. 1287). Section 4-3 (eligibility) Eligible as members and alternate members of the commons board are legally competent persons who are entitled to vote according to Sections 4-1 and 4-2, or who are co-owners of holdings with appendant full rights of common in the commons, with the following limitations: 1. Of several persons who have voting rights for one holding, only one is eligible. 2. A guardian is not eligible in the capacity of guardian. 3. A tenant with a lease agreement that expires during the period is not eligible. 4. Persons with the right to vote who are permanent residents outside of the community are not eligible. Section 4-4 (loss of eligibility in the election period, notice of alternate members) If a member or alternate member of the commons board during the election period no longer meets the criteria for eligibility, the person resigns.
--	--

Varamedlem skal fortrinnsvis innkalles som stedfortreder for styremedlem valgt for samme valgperiode som varamedlemmet selv, og bare subsidiært for medlem valgt for en annen valgperiode. § 4-5. (tidspunkt for valget, antall som skal velges, funksjonstid) Valg av allmenningsstyre holdes hvert annet år på årsmøtet. Funksjonstiden for styrets medlemmer er fire år. Det velges halvparten av det antall styremedlemmer som er fastsatt, jfr. § 3-7 annet ledd bokstav a, og minst et tilsvarende antall varamedlemmer, i det halvparten av de valgte trer ut hvert annet år. Ved første gangs valg etter lovens ikrafttredelse, og når det skal velges et større antall styremedlemmer og/eller varamedlemmer enn tidligere, avgjøres det ved loddtrekning hvem av de nyvalgte som skal tre ut etter to år. Er antallet et ulikt tall, trer den minste del ut etter to år. § 4-6. (plikt til å motta valg, fritak) Personer som er valgbare etter § 4-3 plikter å motta valg, med mindre vedkommende enten vil være fylt 65 år på valgdagen, eller ved utløpet av inneværende valgperiode vil ha fungert som medlem av allmenningsstyret i fire år. Den som vil kreve seg fritatt, må melde fra om dette til valgkomiteen innen tre uker fra utleggelsen av manntallet. § 4-7. (valgkomité, forslag på styremedlemmer og varamedlemmer, motforslag) Valget tilrettelegges og ledes av en valgkomité på tre til fem medlemmer som velges av de stemmeberettigede i forbindelse med styrevalget, jfr. § 3-14 første ledd nr. 3. Valgkomiteen velger selv sin leder.	Alternates shall preferably be summoned as proxy for board members elected for the same term as the alternate member him/herself, and only secondarily for members elected for another term. Section 4-5 (scheduling of the election, the number to be elected, term of office) Election to the commons board is held every second year at the annual meeting. The term of office for the board's members is four years. Half of the members of the board which is determined cf. Section 3-7 second paragraph letter b, and at least the corresponding number of alternates are elected, since half of those elected leave the board every second year. With the first time's election, after the Act's entry into force, and when a larger number of board members and/or alternates than previously shall be elected, it is determined by lot which of those newly elected shall leave the board after two years. If the number is an odd number, the smallest part leaves after two years. Section 4-6 (obligation to accept election, exemptions) Persons who are eligible according to Section 4-3 are obliged to accept election, unless he/she either will be age 65 on election day, or at the end of this term will have served as a member of the commons board for four years. Those who want to claim exemption must report this to the election committee within three weeks from when the electoral register is made available. Section 4-7 (election committee, suggestions for board members and alternates, counter-proposals) The election is planned and led by an election committee of three to five members who are elected by those eligible to vote in connection with the board election, cf. Section 3-14 first paragraph No. 3. The election committee elects its own leader.
--	--

Valgkomiteen skal fremme forslag på styremedlemmer og varamedlemmer i det antall som skal velges, og forslag til medlemmer i valgkomiteen. Valgkomiteens forslag skal legges ut til gjennomsyn sammen med de øvrige årsmøtedokumenter, jfr. § 3-13 annet ledd. Eventuelle motforslag kan innleveres valgkomiteen av enhver stemmeberettiget innen to uker før valget avholdes, og skal være tilgjengelige for gjennomsyn senest én uke før årsmøtet. § 4-8. (manntall) Manntall over de stemmeberettigede utarbeides av allmenningsstyret. Allmenningsstyret skal sørge for at manntallet legges ut til gjennomsyn innen utgangen av januar måned i valgåret, og skal samtidig kunngjøre utleggelsen. § 4-9. (klage over manntallet) Klage over manntallet må fremsettes skriftlig overfor allmenningsstyret senest tre uker etter kunngjøringen. Allmenningsstyret skal behandle klagen snarest mulig, og senest innen én uke før valget. Klageren, og i tilfelle de hvis stemmerett ellers berøres, gis skriftlig underretning så snart avgjørelsen foreligger. § 4-10. (gjennomføring av valget) Valg av allmenningsstyre foregår på følgende måte: 1. Det stemmes ved en og samme stemmeseddel på styremedlemmer og varamedlemmer i det antall som skal velges. Alle stemmesedler hvor minst én valgbar person står oppført, telles med. 2. Stemmer på personer som ikke er valgbare, settes ut av betraktning ved valgoppgjøret. Er et navn ført opp flere ganger, regnes det som oppført bare én gang. Er det på en stemmeseddel oppført navn på flere valgbare personer enn det antall styremedlemmer og	The election committee shall make proposals on board members and alternates for the number which shall be elected, and propose members for the election committee. The election committee's proposal should be posted for review along with other meeting documents, cf. Section 3-13 second paragraph. Any counter-proposal may be submitted to the election committee by any person with the right to vote within two weeks before the election is held and shall be available for review at least one week before the annual meeting. Section 4-8 (electoral register) The electoral register of the persons with the right to vote are compiled by the commons board. The commons board shall ensure that the register will be posted for review by the end of January of the election year, and will also announce its availability. Section 4-9 (complaints concerning the electoral register) Complaints concerning the electoral register must be submitted in writing to the commons board no later than three weeks after the announcement. The commons board shall treat the complaint as soon as possible and no later than one week before the election. The complainant, and when relevant those whose voting right are otherwise affected, are given written notification as soon as the decision is available. Section 4-10 (implementation of the election) Election of commons board takes place in the following way: 1. The vote is cast with the same ballot for board members and alternates in the number to be elected. All ballots where at least one eligible person is listed are counted. 2. Votes on persons who are not eligible are disregarded in the election results. If a name is listed several times, it is considered as listed only once. If a ballot contains names of more eligible persons than the number of board members and alternates who shall be
--	--

varamedlemmer som skal velges, anses de overskytende navn som står sist i rekkefølgen som ikke oppført. 3. Ved valgoppgjøret telles samtlige stemmer. De som har fått flest stemmer er valgt til styremedlemmer. De som deretter har fått flest stemmer er valgt til varamedlemmer. 4. I tilfelle av stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning. § 4-11. (protokollføring) Valgresultatet og de beslutninger som treffes i forbindelse med valget, skal av valgkomiteens leder føres inn i årsmøteprotokollen, jfr. § 3-13 siste ledd. § 4-12. (omkostningene ved valget) Samtlige omkostninger i forbindelse med valget dekkes av allmenningskassen. Kapittel 5. Virkesrett. § 5-1. (virkesrett) Eiendom med tilliggende bruksrett i bygdeallmenning, jfr. § 2-1, har rett til trevirke (virkesrett) til dekning av eiendommens jordbruksmessige behov. § 5-2. (tildeling og utvisning ved enkeltpersondrift) Når de bruksberettigede selv er berettiget til å drive ut virke i allmenningen (enkeltpersondrift), kan avvirkning bare foretas etter tildeling fra allmenningsstyret og utvisning av allmenningsbestyreren. Virkningen av en gitt utvisning faller bort ett år etter at den ble gjort kjent for den bruksberettigede, hvis ikke tidsfristen på grunn av driftsforholdene eller av andre særlige grunner blir forlenget til to år. Etter utløpet av fristen kan det utviste virket ikke felles uten at ny utvisning er gitt. Felt virke som befinner seg i allmenningen eller på opplagsplass som disponeres av allmenningen, og som den bruksberettigede ikke har fjernet innen en gitt frist, kan	elected, the surplus names that are last in the sequence are regarded as not listed. 3. All votes are counted. Those who received the most votes are elected board members. Those who received the most votes thereafter are elected as alternates. 4. In the case of a tie, the vote is decided by lot. Section 4-11 (record-keeping) The election results and the decisions taken in connection with the election shall be recorded by the leader of the election committee in the minutes of the annual meeting, cf. Section 3-13 last paragraph. Section 4-12 (the costs in connection with the election) All costs in connection with the election are covered by the commons account. Chapter 5 Estovers Section 5-1 (estovers) Holdings with rights of common appendant in bygd commons, cf. Section 2-1, has rights to wood (estovers) to cover the holding's agricultural needs. Section 5-2 (allocation and demarcation for individual operations) When those with rights of common themselves are entitled to carry out work on the commons (individual operations), logging may only be made after allocation from the commons board and demarcation by the commons manager. The effect of a given demarcation lapses one year after it was made known to the person with rights of common, if not because of operating conditions or other special circumstances, the deadline will be extended to two years. After the expiration of the deadline, the wood demarcated may not be cut without a new demarcation being given. Cut wood which is situated in the commons or in a storage yard at the disposal of the commons, and which the one with rights of
---	--

allmenningsstyret forføyde over. Den bruksberettigede kan ikke som følge av slik forføyning kreve betaling for hogst og fremdrift, og heller ikke refusjon av betalte avgifter, jfr. § 5-3. Endret ved lov 5 sep 2003 nr. 91 (ikr. 1 mars 2004 iflg. res. 5 sep 2003 nr. 1118). § 5-3. (avgifter) Når virkesrett utøves ved utvisning etter § 5-2, kan de bruksberettigede pålegges å betale avgift i forhold til tildelt kvantum. Avgiften skal dekke skogfond etter skogbrukslova kapittel 4, samt allmenningsstyrets utgifter i forbindelse med utvisningen og til nødvendig skogkultur for så vidt det ikke dekkes av skogfondmidler og offentlige tilskudd. I den utstrekning det ikke på annen måte kan skaffes midler til nødvendige investeringer, kan de bruksberettigede som får utvist virke, også pålegges å betale en tilleggsavgift til slike investeringer i forhold til tildelt kvantum. Endret ved lov 27 mai 2005 nr. 31 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 27 mai 2005 nr. 487). § 5-4. (andre driftsformer) Allmenningsstyret kan beslutte at virkesrett i bygdeallmenning skal utøves på annen måte enn etter § 5-2. Før allmenningsstyret treffer beslutning om dette, må de bruksberettigede ved avstemning ha sluttet seg til ordningen med to tredjedels flertall av de avgitte stemmer. Det kan således bestemmes at virket skal drives ut og eventuelt foredles for allmenningens regning (fellesdrift), mot at de bruksberettigede gis adgang til å kjøpe det virket de tilkommer med et prisavslag som tilsvarer rotverdien (virkesrabatt).	common has not removed within a given deadline, the commons board may dispose of. The person with rights of common may not, as a result of such measures, demand payment for logging and transport, nor reimbursement of paid fees, cf. Section 5-3. Amended by Act of 5 September 2003 No. 91 (entry into force 1 March 2004 according to resolution 5 September 2003 No. 1118). Section 5-3 (fees) When estovers is exercised by demarcation according to Section 5-2, those with rights of common may be ordered to pay the fee in relation to the allocated quantity. The fee shall cover the forestry fund according to the Forestry Act Chapter 4, and the commons board's expenses in connection with the allocation and demarcation and the necessary forest culture to the extent not covered by the forest trust funds and public grants. To the extent funds cannot otherwise be obtained for necessary investments, those with rights of common who have received allocations of wood may also be required to pay an additional fee for such investments in relation to the allocated quantity. Amended by Act of 27 May 2005 No. 31 (entry into force 1 January 2006 according to resolution 27 May 2005 No. 487). Section 5-4 (other forms of operation) The commons board may decide that estovers in bygd commons shall be exercised in another way than according to Section 5-2. Before the commons board makes a decision about this, those with rights of common must have joined the arrangement with two-thirds majority of the votes cast. It can thus be determined that the wood shall be taken out and possibly be processed for the commons' account (joint operation), in return those with rights of common are given the opportunity to purchase the wood they are entitled to with a discount equivalent to root value (estovers discount).
---	--

Etter avstemning som nevnt i første ledd, kan allmenningsstyret også treffe beslutning om andre driftsformer når det påses at de bruksberettigede gis adgang til kjøp av virke på vilkår som nevnt.	Following the vote mentioned in the first paragraph, the commons board may also make decisions concerning other forms of operation when it is ensured that those with rights of common are entitled to purchase wood under the conditions mentioned.
Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende for overgang til annen driftsform i bygdeallmenninger som på tidspunktet for lovens ikrafttredelse praktiserer fellesdrift.	The provisions of the first paragraph apply correspondingly for the transition to other forms of operation in bygd commons practicing joint operations at the time of the Act's entry into force.
Ved avstemning etter denne paragraf gjelder bestemmelsene i §§ 4-1 og 4-2 vedrørende stemmerett, stemmegivning og fullmakt til å avgi stemme.	By voting, according to this paragraph, the provisions in Sections 4-1 and 4-2 apply regarding voting rights, voting and proxy to vote.
Beslutning om endring av driftsform utøvet ved lovens ikrafttredelse skal godkjennes av departementet.	Decision concerning change of form of operation as practiced at the time of the Act's entry into force must be approved by the Ministry.
§ 5-5. (tilskudd ved bruk av trebesparende materialer) Allmenningsstyret kan yte tilskudd i penger til de bruksberettigede ved bruk av materialer som erstatter virke fra allmenningen.	Section 5-5 (subsidy for use of tree-saving materials) The commons board may provide a subsidy to those with rights of common for use of materials which replace wood from the commons.
§ 5-6. (bruk og behandling av mottatt virke, anvendelse av ytelser fra allmenningen) Mottatt virke må behandles forsvarlig, og skal benyttes innen rimelig tid.	Section 5-6 (use and treatment of received wood, application of benefits from the commons) Received wood must be well managed, and shall be used within a reasonable time.
For øvrig plikter de bruksberettigede å anvende virke og andre ytelser fra allmenningen til det formål som er forutsatt ved tildelingen. Salg og enhver annen forføyning eller anvendelse til andre formål uten etter samtykke fra allmenningsstyret er forbudt.	Otherwise, the user is obliged to use the wood and other benefits from the commons for the purpose which is stipulated by the allocation. Sales, and any actions or use for other purposes without the consent of the commons board is prohibited.
Før salg av bygninger som mottatt virke er benyttet til, eller som det er gitt pengetilskudd til istedenfor virke, skal allmenningsstyret underrettes. Dette gjelder likevel ikke når bygninger selges sammen med den eiendom bruksretten ligger til eller en del av denne	Before the sale of buildings that received timber are used for, or are given subsidy for instead of wood, the commons board shall be notified. This does not apply when buildings are sold together with the holding with rights of common appendant or are a part thereof

som oppfyller vilkårene for bruksrett etter § 2-1, og heller ikke hvis det er gått 25 år eller mer fra ytelsen ble mottatt og til salget finner sted. § 5-7. (omgjøring av tildeling, tilbakelevering, erstatning) Ved overtredelse av bestemmelsene i § 5-2 første ledd, § 5-2 annet ledd annet punktum og § 5-6, kan allmeningsstyret omgjøre tildeling som er foretatt, og kreve virket tilbake eller virkesrabatt eller tilskudd refundert. Verditap på virke som leveres tilbake kan vedkommende bruksberettigede pålegges å erstatte hvis årsaken er at bestemmelsen i § 5-6 første ledd ikke er iaktatt. Ved salg av mottatt virke, eller hvor vedkommende bruksberettigedes forhold ellers er sterkt kritikkverdig, kan allmeningsstyret, i tillegg til de forføyninger som er nevnt i første ledd, nekte vedkommende ny tildeling for et tidsrom av inntil fem år. Ved salg av bygninger som nevnt i § 5-6 tredje ledd første punktum, kan allmeningsstyret kreve refundert en forholdsmessig del av bygningenes verdi på salgstiden, svarende til den del bruksrettsytelsen representerer og avpasset etter hvor lang tid som er gått siden ytelsen ble mottatt. Tildelinger som ikke er mottatt når virkesretten faller bort etter § 2-6, anses som ikke gitt. Virke som på nevnte tidspunkt er mottatt, men ikke benyttet, kan allmeningsstyret forføye over mot refusjon av det vedkommende i tilfelle har betalt. § 5-8. (gjen[n]oppføring og utbedring av bygninger etter brann eller annen skade – forholdet til forsikring) Det gis ikke utvisning, virkesrabatt eller tilskudd til bruk av trebesparende materialer	that meets the conditions for rights of common according to Section 2-1, and neither if it has been 25 years or more between the benefit being received and the sale taking place. Section 5-7 (reversal of the allocation, return, compensation) If there is violation of the provisions in Section 5-2 first paragraph, Section 5-2 second paragraph second sentence and Section 5-6, the commons board may overturn the allocation which is made and demand the wood returned or estovers discounts or subsidy refunded. The person with estovers may be obliged to compensate loss of value on wood which is returned, if the reason is that the provision in Section 5-6 first paragraph is not observed. By sale of received wood, or if the person with rights of common has otherwise acted in a highly reprehensible manner, the commons board may, in addition to the measures mentioned in the first paragraph, deny the person a new allocation for a period of up to five years. When buildings as mentioned in Section 5-6 third paragraph first sentence, are sold, the commons board may require a that prorated portion of the building's value at the time of the sale be refunded, corresponding to the value of the estovers' grant and according to the length of time that has elapsed since the grant was received. Allocations which are not received when the estovers lapses according to Section 2-6, are considered as not given. The commons board may dispose of wood which at the time mentioned has been received but not used, against reimbursement of what the person concerned might have paid. Section 5-8 (rebuilding and renovation of buildings after fire or other damage – relationship with insurance) There is no allocation, discount for wood or subsidies for the use of tree-saving materials
---	---

ved gjenoppføring eller utbedring av skadde bygninger som har vært fullverdifsikret. For bygninger som har vært forsikret etter en lavere verdi, gjelder det samme for den del av gjenoppføringen eller utbedringen som dekkes av forsikringssummen. I bruksregler etter § 3-7 kan det bestemmes at virkesretten ved gjenoppføring og utbedring skal være videre enn nevnt i første ledd, men også at bestemmelsene i første ledd skal gjelde i den utstrekning bygningene kunne ha vært forsikret. § 5-9. (bygninger som ikke tjener noe aktuelt jordbruksmessig behov) For nedlagte seterhus og andre bygninger som ikke lenger tjener noe aktuelt jordbruksmessig behov, kan virkesretten ikke nyttes. Allmeningsstyret kan likevel samtykke i at virkesrett utøves til vedlikehold når vernehensyn, mulighetene for at bygningene senere vil kunne tjene et aktuelt jordbruksmessig behov eller andre særlige hensyn tilsier det. Det er et vilkår for slikt samtykke at vedkommende eiendom oppfyller vilkårene for bruksrett etter § 2-1. § 5-10. (føderådsbygninger) For eiendommer med tilliggende bruksrett omfatter virkesretten også virke til oppføring og vedlikehold av føderådsbygning når eiendommens jordbruksmessige betydning tilsier slik bolig. I bruksregler for den enkelte allmenning, jfr. § 3-7, kan det fastsettes nærmere bestemmelser om størrelse og standard for føderådsbygninger som det gis ytelser til. § 5-11. (driftsbygninger for utvidet produksjon) For driftsbygninger som er innrettet på eller planlagt for vesentlig større produksjon enn eiendommens fôrgrunnlag gir forutsetning	by rebuilding or repairing damaged buildings which have been fully insured. For buildings that have been insured according to a lower value, the same applies for the part of the rebuilding or repairs covered by the insurance sum. In bylaws according to Section 3-7, it may be decided that the estovers when rebuilding and repairing shall be broader than mentioned in the first paragraph, but also that the provisions of the first paragraph shall apply to the extent that the buildings could have been insured. Section 5-9 (buildings which presently serve no agricultural needs) For abandoned houses in mountain pastures and other buildings that no longer serve any agriculture-related needs, estovers may not be used. The commons board can, however, agree that estovers may be exercised for maintenance when protection considerations, the possibilities of later use of the buildings for agricultural purposes or other special considerations so suggest. It is a condition for such agreement that the holding in question fulfil the conditions for estovers according to Section 2-1. Section 5-10 (houses in which retired farmers live [føderådsbygninger]ⁱⁱⁱ) For holdings with estovers appendant, the right also includes wood for construction and maintenance of houses for retired farmers when the holding's agricultural significance suggests such housing. In the bylaws for each commons, cf. Section 3-7, further provisions may be set as to the size and standard of houses for retired farmers to whom benefits are given. Section 5-11 (farm buildings for expanded production) For farm buildings that are designed or intended for much larger production than the holding's basis for feeding animals, estovers
---	--

for, kan virkesrett bare utøves for en slik forholdsmessig del av oppføring og vedlikehold som svarer til behovet ved vanlig jordbruksdrift på eiendommen. Kapittel 6. Beite, seter og dyrkingsjord. § 6-1. (beiterett) Eiendom med tilliggende bruksrett i bygdeallmenning, jfr. § 2-1, har rett til beite med så stor besetning som kan vinterføs på eiendommen. Allmenningsstyret kan samtykke i at det blir beitet med større besetning enn nevnt i første ledd, når det kan skje uten vesentlig skade for skogen eller for andre bruksberettigede. § 6-2. (disponering av ledig beite) Beite som ikke utnyttes av de bruksberettigede, kan allmenningsstyret gi andre adgang til å gjøre bruk av. Vilkårene for bruken fastsettes ved avtale. Tillatelse kan bare gis når beiting kan skje uten vesentlig skade for skogen eller for noen bruksberettiget. § 6-3. (beiteordning) Nærmere regler om ordning av beitebruken fastsettes i bruksreglene for den enkelte allmenning, jfr. § 3-7. Reglene kan blant annet gå ut på inndeling av beitet i felt, fastsettelse av beitetider, begrensninger i antall beitedyr av forskjellig slag innen de enkelte beitefelt og organisert tilsyn og sankning. Beiteordning som er fastsatt etter reglene i lov av 21. desember 1979 nr. 77 om jordskifte o.a. § 33 annet ledd, skal allmenningsstyret besørge inntatt i bruksreglene for allmenningen. Slik godkjenning fra departementet som nevnt i § 3-8 første ledd første punktum er i dette tilfellet ikke nødvendig.	may only be exercised for such a proportionate part of the construction and maintenance that corresponds to the need for normal agricultural operations on the holding. Chapter 6 Grazing, mountain pastures and houses - ‘seter’^{vi} - and cultivated land Section 6-1 (grazing rights) Holding with rights of common appendant in the bygd commons, cf. Section 2-1, has the right to graze as much cattle as can be fed over the winter on the holding (vinterføs). The commons board may consent to grazing with more cattle than mentioned in the first paragraph, when it can be done without significant harm to the forest or for others with rights of common. Section 6-2 (allocation of available grazing) For pasture which is not used by those with rights of common, the commons board may provide others access to make use of it. Terms of usage are determined by agreement [contract]. Permission may be granted only when grazing can occur without significant harm to the forest or for others with rights of common. Section 6-3 (grazing arrangement) Detailed rules concerning the arrangement of grazing are determined in the bylaws for the individual commons, cf. Section 3-7. The rules can, among other things, concern the division of grazing into sections, the determination of grazing periods, limitations in the number of grazing animals of various kinds within each grazing section and organized supervision and collection. The commons board shall ensure that a grazing arrangement, which is established under the provisions of the Act of 21 December 1979 No. 77 on land consolidation, etc. Section 33 second paragraph, is included in the bylaws for the commons. Such approval from the Ministry as stated in Section 3-8 first paragraph first sentence in this instance is not necessary.
--	---

§ 6-4. (seter) Eiendom med tilliggende bruksrett i bygdeallmenning, jfr. § 2-1, har rett til å få utvist seter i allmenningen - enten alene eller sammen med andre (fellesseter) – når det godtgjøres at seter er nødvendig for driften av eiendommen. Utvisning etter første ledd foretas av allmenningsstyret. Det er et vilkår at utvisning kan skje uten vesentlig skade for skogen eller for de øvrige bruksberettigede, og at utvisning heller ikke vil være til hinder for en hensiktsmessig inndeling og utnyttelse av beitet. § 6-5. (særbestemmelser om fellesseter) Når det utvises seter til felles bruk for flere, jfr. § 6-4 første ledd, skal adgangen til å være med så vidt mulig stå åpen for alle bruksberettigede. For eiendommer som allerede har seter i allmenningen, kan deltakelse i anlegg av fellesseter gjøres betinget av at den seter eiendommen har oppgis. Allmenningsstyret kan også gi eiendommer uten tilliggende bruksrett i allmenningen anledning til å være med på anlegg av fellesseter, på vilkår som i tilfelle fastsettes ved avtale. § 6-6. (bortfall av utvist rett) Utvist rett til seter faller bort hvis det ikke innen fem år etter utvisningen er opptatt seterdrift overensstemmende med opplysninger gitt i søknaden og eventuelle vilkår som er satt for utvisningen.	Section 6-4 ('seter' – mountain pastures and houses) Holdings with adjacent rights of common in the bygd commons, cf. Section 2-1, has the right to receive allocation of mountain pasture, including the right to put up houses, in the commons - either alone or together with others (joint mountain pasture) - when it is demonstrated that the pastures are necessary for the operation of the holding. Allocations according to the first paragraph are made by the commons board. It is a condition that the allocation may occur without significant harm to the forest or for others with rights of common, and that the allocation does not preclude a suitable division and utilization of the pasture. Section 6-5 (special provisions for joint mountain pasture and housing) When mountain pastures and housing are allocated for joint use for several, cf. Section 6-4 first paragraph, the access to participate as far as possible is open for all who have rights of common. For holdings that already have pastures and houses in the commons, the participation in the establishment of joint mountain pasture and houses can be made conditional on the fact that the mountain pasture and houses that the holding already holds is forfeited. The commons board may also give holdings without rights of common appendant in the commons the opportunity to participate in the establishment of joint pasture and housing [fellesseter], under conditions which in the case are determined by agreement. Section 6-6 (loss of allocated right) Allocated right to mountain pasture with housing lapses if within five years after the grant if pasture operations (e.g. farming) have not commenced in accordance with information in the application and any conditions which are set for the allocation.
---	--

§ 6-7. (bortfall av opptatt seter) Rett til opptatt seter med setervoll og eventuelt tilliggende kulturbeite faller bort: a) Ved oppgivelse uten forbehold. b) Når setra i et sammenhengende tidsrom av 20 år ikke har vært i bruk til å dekke det jordbruksmessige behov til eiendom med tilliggende bruksrett – likevel slik at retten ikke i noe tilfelle anses bortfalt før fem år etter denne lovs ikrafttredelse. c) Når bruksretten for den eiendom seterretten tilligger faller bort etter § 2-6. § 6-8. (rett til seterhus etter bortfall av opptatt seter) Eieren av seterhus har rett til å ha dette stående som før også etter at retten til opptatt seter er falt bort etter § 6-7 bokstavene a eller b, så lenge det vedlikeholdes på forsvarlig måte og tilhører eiendom med tilliggende bruksrett. Retten omfatter en passende tomt, når dette ikke er til hinder for andre bruksberettigedes utnyttelse av arealet. Det er en betingelse at det opprettes festekontrakt med allmenningen. Utvidelse av bebyggelsen, salg og bortleie kan bare finne sted med samtykke fra allmenningsstyret. Ved salg av seterhus til fritidsformål gjelder første ledd siste punktum tilsvarende. De nærmere vilkår i festekontrakten avtales mellom eieren og allmenningsstyret. Det kan gis nærmere bestemmelser i bruksreglene for den enkelte allmenning, jfr. § 3-7, om innholdet i slike avtaler, og om hvordan det skal forholdes med bygninger m.v. når rett er falt bort etter § 6-6 og § 6-7 bokstav c. Hvis eieren ikke benytter sin rett etter denne	Section 6-7 (lapse of mountain pastures with houses that have been used) Right to mountain pastures with houses already in use with meadows and any adjacent cultivated pasture is discontinued: a) By surrender without prejudice. b) When the pasture with housing in a contiguous period of 20 years has not been used to meet the agricultural needs of the holding with rights of common appendant – however, so that the right under no circumstance is considered lapsed before five years after entry into force of this Act. c) When the rights of common for the holding with rights of mountain pasture and houses appendant lapses according to Section 2-6. Section 6-8 (right to mountain house after loss of right to mountain pastures and houses which have been used) The owner of a mountain pasture house has the right to have this standing as before also after the right to mountain pasture and houses has lapsed according to Section 6-7 letters a or b, as long as it is maintained properly and belongs to a holding with rights of common appendant. The right includes a suitable site, when this is not an obstacle for others with rights of common exploitation of the area. It is a condition that a lease contract is made with the commons. Expansion of buildings, sales and lease can take place only with the consent of the commons board. For the sale of mountain cabins for holiday purposes, the first paragraph last sentence applies correspondingly. The detailed terms of the lease contract is agreed upon between the owner and the commons board. There may be further provisions in the bylaws for the individual commons, cf. Section 3-7, concerning the contents of such agreements, and how it should deal with buildings, etc. when the right has lapsed according to Section 6-6 and Section 6-7 letter c. If the owner does not use his/her right under
--	---

paragraf eller det ikke oppnås enighet om festekontrakt, får bestemmelsene i lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste kapittel VII om avvikling av festeforhold tilsvarende anvendelse. Endret ved lov 20 des 1996 nr. 106 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 8 juni 2001 nr. 571). § 6-9. (overføring av rett til seter) I forbindelse med salg av seterhus m.v. til eier av annen eiendom med tilliggende bruksrett, kan allmeningsstyret overføre retten til seteren til denne eiendommen når betingelsene etter § 6-4 første ledd foreligger. Bestemmelsene i første ledd gjelder også rett som er falt bort etter § 6-6 og § 6-7, hvis ikke annet er bestemt i bruksregler for den enkelte allmenning, jfr. § 3-7. Ved bortfall etter § 6-6 kan allmeningsstyret gi eieren av bygninger m.v. pålegg om å overføre disse i forbindelse med overføring av retten til en annen eiendom. § 6-10. (dyrkingsjord og kulturbeite) Allmeningsstyret kan utvise egnede områder i bygdeallmenning til oppdyrking eller til bruk som kulturbeite for en eller flere eiendommer med tilliggende bruksrett, når slik utvisning kan skje uten vesentlig skade for skogen eller for andre bruksberettigede. Vilkårene for utvisning etter denne paragraf fastsettes ved avtale. Med allmeningsstyrets godkjennelse kan rettighetene overføres til andre bruksberettigede. § 6-11. (skjønn) Når allmeningsstyret har gitt samtykke etter § 6-1 annet ledd, tillatelse etter § 6-2, eller	this section or there is no agreement concerning a lease contract, the provisions in the Act of 20 December 1996 No. 106 on land leasing Chapter VII concerning termination of the lease arrangement apply correspondingly. Amended by Act of 20 December 1996 No. 106 (entry into force 1 January 2002 according to resolution 8 June 2001 No. 571). Section 6-9 (transfer of rights to mountain pastur and house) In connection with the sale of mountain pasture houses, etc. to the owner of another holding with rights of common appendant, the commons board may transfer the right to mountain pasture and house to this holding when the terms according to Section 6-4 first paragraph exist. The provisions in the first paragraph also apply to a right which has lapsed according to Section 6-6 and Section 6-7, unless otherwise provided in the bylaws for each commons, cf. Section 3-7. At the expiration according to Section 6-6, the commons board may give the owner of the buildings, etc. order to transfer them in connection with the transfer of the right to another holding. Section 6-10 (cultivated land and cultivated pasture) The commons board may demarcate suitable areas in the bygd commons for cultivation or for use as cultivated pasture for one or more holdings with rights of common appendant, when such demarcation may occur without significant harm to the forest or for others with rights of common. The terms for demarcation according to this paragraph are determined by agreement. With approval of the commons board, the rights may be transferred to others with rights of common. Section 6-11 (appraisement^{vii}) When the commons board has given consent according to Section 6-1 second paragraph,
---	---

foretatt utvisning etter § 6-4 annet ledd eller § 6-10 første ledd, eller festet bort setergrunn etter § 6-8 første ledd annet punktum, og noen bruksberettiget mener vilkårene ikke foreligger, kan vedkommende kreve dette spørsmålet avgjort ved rettslig skjønn.	permission according to Section 6-2, or a demarcation according to Section 6-4 second paragraph or Section 6-10 first paragraph, or leased mountain pasture and houses according to Section 6-8 first paragraph second sentence, and some with rights of common think the conditions do not exist, the concerned may demand this issue be settled by judicial appraisal.
Kapittel 7. Jakt og fangst.	Chapter 7 Hunting and trapping
§ 7-1. (rett til jakt og fangst) Rett til jakt og fangst av annet vilt enn hjortevilt og bever i bygdeallmenning har den som utøver bruksrett i allmenningen for eiendom med tilliggende bruksrett, jfr. § 2-1, samt ektefelle, barn og eventuelle andre familiemedlemmer som bor sammen med og har felles husholdning med denne.	Section 7-1 (right to hunting and trapping) The person with the right to hunt and trap other wildlife than deer and beaver in the bygd commons is the one who exercises rights of common in the commons for holdings with rights of common appendant, cf. Section 2-1, as well as spouses, children and other family members who live together with and have a common household with this person.
Rett som nevnt i første ledd, har også føderådsfolk som bor på eiendommen, samt andre personer som bor på eiendommen og er fast knyttet til driften.	The right mentioned in the first paragraph, also includes retired people who live on the holding (føderådsfolk), as well as other people who live on the holding and who are permanently associated (employed) with the operation.
§ 7-2. (utvidet adgang til jakt og fangst) Allmenningsstyret avgjør om andre personer enn de i § 7-1 nevnte skal gis adgang til slik jakt og fangst som der nevnt, i hvilken utstrekning og på hvilke vilkår. Er det fastsatt bestemmelser om dette i bruksregler for den enkelte allmenning, jfr. §§ 3-7 og 7-6, er allmenningsstyret bundet av disse. Før avgjørelse treffes skal det innhentes uttalelse fra viltneemnda.¹	Section 7-2 (extended access to hunting and trapping) The commons board determines whether other persons than those mentioned in Section 7-1 shall be given access to such hunting and trapping referred to therein, to what extent and under what conditions. If provisions for this are determined in the bylaws for each commons, cf. Sections 3-7 and 7-6, the commons board is bound by these. Before a decision is made, a statement must be obtained from the wildlife committee.¹
¹ Vel nå kommunen, jf. lov 29 mai 1981 nr. 38 § 4.	¹ Presumably now the municipality, cf. Act of 29 May 1981 No. 38 Section 4.
§ 7-3. (felles viltområde) Allmenningsstyret kan beslutte at bygdeallmenning eller del av bygdeallmenning skal inngå i slike felles viltområder som omhandlet i lov av 29. mai 1981 nr. 38 om viltet §§ 37 og 38.	Section 7-3 (common wildlife area) The commons boards may decide that the bygd commons or part of the bygd commons shall be included in such common wildlife areas referred to in the Act of 29 May 1981 No. 38 on wildlife Sections 37 and 38.

§ 7-4. (driftsavtale) Allmenningsstyret kan inngå avtale om at administrasjonen av jakt i bygdeallmenning skal utøves av en organisasjon som har fremme av jakt og viltpleie som formål. Avtale som nevnt i denne paragraf kan inngås for inntil fem år om gangen. § 7-5. (bortleie) Allmenningsstyret kan, for så vidt ikke annet er bestemt i bruksregler for den enkelte allmenning, jfr. §§ 3-7 og 7-6, inngå avtale om bortleie av jakt i bygdeallmenning eller del av bygdeallmenning for ett år om gangen. Bruksberettiget som protesterer mot bortleie kan ikke utelukkes fra slik rett til jakt og fangst som omhandlet i § 7-1. Utøvelsen av jakt og fangst etter § 7-1 kan ved avtale som nevnt i første ledd likevel begrenses til nærmere angitte områder i allmenningen eller til en del av jakttiden. Under ellers like vilkår skal organisasjon som har fremme av jakt og viltpleie som formål ha fortrinnsrett til leie etter denne paragraf. Før avtale etter denne paragraf inngås, skal et utkast ha vært forelagt viltnemnda¹ til uttalelse. ¹ Vel nå kommunen, jf. lov 29 mai 1981 nr. 38 § 4. Sml. § 8-6 (3). § 7-6. (nærmere regler om forvaltning m.v.) Nærmere regler om forvaltningen av jakt og fangst i bygdeallmenning – herunder hvordan det skal forholdes med jakt på hjortevilt og bever – fastsettes i bruksregler for den enkelte allmenning, jfr. § 3-7. I reglene kan det fastsettes begrensninger i antall jegere, i antall vilt av ulike slag som tillates felt eller fanget, og begrensninger i tid, område og	Section 7-4 (operating agreement) The commons board may agree that the administration of hunting in bygd commons shall be exercised by an organization which has the promotion of hunting and game management as its purpose. The agreement referred to in this section may be made for up to five years at a time. Section 7-5 (leasing) The commons board may, to the extent not otherwise provided in the bylaws for the individual commons, cf. Sections 3-7 and 7-6, enter into a lease of hunting in the bygd commons or part of the bygd commons for one year at a time. A person with rights of common who is protesting against leasing may not be excluded from such rights to hunt and trap as provided in Section 7-1. The practice of hunting and trapping according to Section 7-1 may, by agreement as mentioned in the first paragraph, still be limited to specific areas of the commons or to a part of the hunting season. If the circumstances are the same, the organization that has the promotion of hunting and game management as its purpose shall have priority to lease according to this section. Before agreement is entered into pursuant to this section, a draft shall have been submitted to the wildlife committee¹ for comment. ¹ Presumably now the municipality, cf. Act of 29 May 1981 No. 38 Section 4. Compare Section 8-6 (3). Section 7-6 (detailed rules on management, etc.) Detailed rules on management of hunting and trapping in bygd commons – including how it should deal with the hunting of deer and beaver – is determined in the bylaws for the individual commons, cf. Section 3-7. The rules may determine the limitations on the number of hunters, the number of different types of wildlife which are allowed to be
--	---

måten for utøvelse av jakt og fangst. Utkast til slike regler skal, før det legges ut til gjennomsyn for de bruksberettigede etter § 3-8, ha vært forelagt viltnemnda til uttalelse. § 7-7. (jaktkort) Enhver som vil drive jakt eller fangst i bygdeallmenning skal løse jaktkort. Vederlaget for jaktkort fastsettes av allmenningsstyret og tilfaller allmenningskassen, for så vidt ikke annet følger av ordning etter §§ 7-3, 7-4 og 7-5. Vederlaget kan settes forskjellig for dem som har jaktrett etter § 7-1 og for andre. Det kan også settes forskjellig vederlag for jakt på småvilt og for annen slags jakt og fangst. Kapittel 8. Fiske. § 8-1. (fiskerett) Rett til fiske i bygdeallmenning har den som utøver bruksrett i allmenningen for eiendom med tilliggende bruksrett, jfr. § 2-1, samt ektefelle, barn og eventuelle andre familiemedlemmer som bor sammen med og har felles husholdning med denne. Rett som nevnt i første ledd, har også føderådsfolk som bor på eiendommen, samt andre personer som bor på eiendommen og er fast knyttet til driften. § 8-2. (hva fiskeretten omfatter) Fiskerett etter § 8-1 omfatter fiske med krok uten faststående redskap i innsjøer, vann, elver og bekker så langt rådigheten over fisket tilligger allmenningen. Retten omfatter ikke fiske med oter. Fiske med andre redskaper omfattes bare i	hunted or trapped, and limitations in time, area, and the manner for the practice of hunting and trapping. Draft of such rules shall, before it is published for review by those with rights of common according to Section 3-8, have been submitted to the wildlife committee for comments. Section 7-7 (hunting permit) Anyone who wants to hunt or trap in the bygd commons shall obtain a hunting permit. The fee for permits is determined by the commons board and is paid into the commons account, to the extent not otherwise provided by the arrangement according to Sections 7-3, 7-4 and 7-5. The fee for permits may be different for those who have hunting rights according to Section 7-1 and for others. Different fees may also be set for hunting small game and for other kinds of hunting and trapping. Chapter 8 Fishing Section 8-1 (right to fishing) The person with the right to fish in the bygd commons is one who exercises rights of common in the commons for holdings with rights of common appendant, cf. Section 2-1, as well as spouses, children and other family members who live together with and have a common household with this person. The right mentioned in the first paragraph, also includes retired people who live on the holding (føderådsfolk), as well as other people who live on the holding and who are permanently associated (employed) with the operation. Section 8-2 (what fishing rights include) Fishing rights according to Section 8.1 includes fishing with a hook without fixed gear in lakes, ponds, rivers and streams as far as the power to regulate the fishing rests with the commons. The right does not include fishing with oter.^{viii} Fishing with other gear is covered only to the
---	---

den utstrekning det i bruksregler for den enkelte allmenning, jfr. §§ 3-7 og 8-7, er åpnet adgang til slikt fiske. § 8-3. (utvidet adgang til fiske) Allmenningsstyret kan bestemme at det skal være alminnelig adgang til å fiske med krok i allmenningen, eller i nærmere angitte vassdrag eller deler av vassdrag i allmenningen. Allmenningsstyret kan også bestemme at bare personer som er fast bosatt i et nærmere angitt område skal ha slik adgang som nevnt i første ledd. Er det åpnet adgang til å fiske med andre redskaper enn krok, jfr. § 8-2 annet ledd, kan allmenningsstyret bestemme at adgang etter denne paragraf også skal omfatte fiske med slike redskaper. § 8-4. (felles fiskeområde) Når det anses formålstjenlig for utnyttelsen av fisket i allmenningen kan allmenningsstyret bestemme at bygdeallmenning eller del av bygdeallmenning skal inngå i et større fiskeområde med felles kortsalg og felles oppsynsordning. Før avgjørelse treffes skal saken forelegges kommunen til uttalelse. Endret ved lov 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712). § 8-5. (driftsavtale) Allmenningsstyret kan inngå avtale om at administrasjonen av fiske i bygdeallmenning skal utøves av en organisasjon som har fremme av fiske som formål. Avtale som nevnt i denne paragraf kan inngås for inntil fem år om gangen. § 8-6. (bortleie) Allmenningsstyret kan inngå avtale om bortleie av fiske i bygdeallmenning for inntil	extent that bylaws for the individual commons, cf. Sections 3-7 and 8-7, allow such fishing. Section 8-3 (extended access to fishing) The commons board may decide that there shall be universal access to fishing with hook in the commons, or in specific waterways or parts of waterways in the commons. The commons board may also decide that only persons who are permanent residents in a given area are to have such access, as mentioned in the first paragraph. If fishing with other equipment than hook is allowed, cf. Section 8-2 second paragraph, the commons board may decide that access under this section shall also include fishing with such equipment. Section 8-4 (joint fishing area) When considered appropriate for the exploitation of fishing in the commons, the commons board may decide that the bygd commons or a part of the bygd commons shall be included in a larger fishing area with joint sales of permits and joint supervision arrangement. Before the decision is made, the matter shall be submitted to the municipality for comment. Amended by Act of 20 June 2003 No. 45 (entry into force 1 July 2003 according to resolution 20 June 2003 No. 712). Section 8-5 (operating agreement) The commons board may enter into agreement that the administration of fishing in the bygd commons shall be exercised by an organization which promotes fishing as its purpose. The agreement referred to in this section may be made for up to five years at a time. Section 8-6 (lease) The commons board may enter into agreement concerning leasing of fishing in
--	--

ett år om gangen, og inntil fem år om gangen dersom bortleie kombineres med driftsavtale etter § 8-5.	the bygd commons for up to one year at a time, and up to five years at a time if a lease is combined with operating agreement according to Section 8-5.
Bruksberettiget som protesterer mot bortleie kan ikke utelukkes fra adgang til å fiske med krok i allmenningen. Utøvelsen av fiske kan ved avtale som nevnt i første ledd likevel begrenses til nærmere angitte vassdrag eller deler av vassdrag i allmenningen.	A person with rights of common who is protesting against leasing may not be excluded from rights to fish with hook in the commons. The practice of fishing as mentioned in the first paragraph may still be limited to specific waterways or parts of waterways in the commons.
Under ellers like vilkår skal organisasjon med fremme av fiske som formål ha fortrinnsrett til leie etter denne paragraf.	If the circumstances are the same, the organization that has promotion of fishing as its purpose shall have priority to lease according to this section.
Før avtale etter denne paragraf inngås, skal et utkast ha vært forelagt kommunen til uttalelse.	Before agreement is entered into pursuant to this section, a draft shall have been submitted to the municipality for comment.
Endret ved lov 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712).	Amended by Act of 20 June 2003 No. 45 (entry into force 1 July 2003 according to resolution 20 June 2003 No. 712).
§ 8-7. (nærmere regler om forvaltning m.v.)	Section 8-7 (detailed rules on management, etc.)
Nærmere regler om forvaltningen av fiske i bygdeallmenning fastsettes i bruksregler for den enkelte allmenning, jfr. § 3-7. I reglene kan det fastsettes begrensninger med hensyn til tiden, området eller måten for utøvelsen av fiske – eventuelt gis retningslinjer for allmenningsstyrets regulering av utøvelsen.	Detailed rules on management of fishing in bygd commons is determined in the bylaws for the individual commons, cf. Section 3-7. The rules may determine the limitations with respect to time, area or manner for the practice of fishing – or it may give guidelines for the commons board's regulation of the practice.
Utkast til slike regler skal, før det legges ut til gjennomsyn for de bruksberettigede etter § 3-8, ha vært forelagt kommunen til uttalelse. Det samme gjelder begrensninger i utøvelsen av fiske som allmenningsstyret beslutter å gjennomføre.	Draft of such rules shall, before it is published for review by those with rights of common according to Section 3-8, have been submitted to the municipality for comments. The same applies to limitations in the practice of fishing that the commons board decides to implement.
Endret ved lov 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712).	Amended by Act of 20 June 2003 No. 45 (entry into force 1 July 2003 according to resolution 20 June 2003 No. 712).
§ 8-8. (fiskekort)	Section 8-8 (fishing permit)

Enhver som vil utøve fiske i bygdeallmenning skal løse fiskekort. Vederlaget for fiskekort fastsettes av allmenningsstyret og tilfaller allmenningskassen, hvis ikke annet følger av ordning etter §§ 8-4, 8-5 og 8-6. Vederlaget kan settes forskjellig for dem som har fiskerett etter § 8-1 og for andre. Det kan også settes forskjellig vederlag for krokfiske og fiske med andre redskaper, og for fiske i lakseførende og ikke lakseførende vassdrag.	Anyone who wants fish in the bygd commons shall obtain a fishing permit. The fee for permits is determined by the commons board and is paid into the commons account, to the extent not otherwise provided by the arrangement according to Sections 8-4, 8-5 and 8-6. The fee for permits may be different for those who have fishing rights according to Section 8-1 and for others. Different fees may also be set for fishing with hook and for other equipment, and for fishing in waterways with anadromous and non-anadromous fish.
Kapittel 9. Avsluttende bestemmelser.	Chapter 9 Final provisions
§ 9-1. (forskrifter) Departementet kan fastsette nærmere forskrifter til gjennomføring av denne lov.	Section 9-1 (regulations) The Ministry may establish specific regulations for the implementation of this Act.
§ 9-2. (departementets godkjennelsesmyndighet og avgjørelser) Avgjørelser truffet av departementet i medhold av denne lovs bestemmelser kan ikke påklages.	Section 9-2 (the Ministry's approval authority and decisions) Decisions taken by the Ministry pursuant to the provisions of this Act cannot be appealed.
§ 9-3. (straff og påtale) Overtredelse av bestemmelsene i denne lov, av bruksregler godkjent av departementet, eller av påbud eller forbud gitt av departementet eller av allmenningsstyret med hjemmel i denne lov, straffes med bøter.	Section 9-3 (penalties and prosecution) Violations of the provisions of this Act, bylaws approved by the Ministry, or by orders or prohibitions issued by the Ministry or by the commons board pursuant to this Act, are punishable by fine.
Både departementet og allmenningsstyret er påtaleberettiget.	Both the Ministry and the commons board are entitled to prosecute.
Endres ved lov 20 mai 2005 nr. 28 (ikr. fra den tid som fastsettes ved lov) som endret ved lov 19 juni 2009 nr. 74.	Is amended by Act of 20 May 2005 No. 28 (entry into force from the time determined by act) as amended by Act of 19 June 2009 No. 74.
§ 9-4. (ikrafttredelse) Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.	Section 9-4 (entry into force) The Act comes into force on the date decided by the King.
Fra 1 jan 1993 iflg. res. 13 nov 1992 nr. 795.	From 1 January 1993 according to resolution 13 November 1992 No. 795.
§ 9-5. (overgangsregler) Eldre bruksregler blir fortsatt gjeldende inntil	Section 9-5 (transition rules) Older bylaws are still applicable until new

nye bruksregler er kunngjort og trådt i kraft overensstemmende med § 3-9 første ledd. Innen fem år etter lovens ikrafttredelse skal det enkelte allmeningsstyre ha utarbeidet et utkast til nye bruksregler for allmenningen. Departementet kan for øvrig fastsette nærmere overgangsbestemmelser i forbindelse med lovens ikrafttredelse.	bylaws are promulgated and entered into force in accordance with Section 3-9 first paragraph. Within five years of the Act's entry into force, every commons board shall have prepared a draft for new bylaws for the commons. The Ministry may also provide further transitional provisions in connection with the Act's entry into force.
--	---

Endnotes

ⁱ "bygd" is translated as community. In Norwegian the word signifies a particular type of rural community. In most cases it will refer to a predominantly small-scale agricultural community with an identity tied to landscape features.

"bygdeallmenninger" (singular *bygdeallmenning*) is here translated as bygd commons. They are community-owned commons (as opposed to state-owned) where farmers living in a "bygd" have certain use rights (profits) tied to their cadastral farm units (rights of common appendant) such as fishing, grazing, logging, etc. The rights of common are held jointly by the commoners. By definition in a "bygd commons" between 50 and 100 percent of the commoners hold the land of the commons in common. This definition was introduced by acts from 1857 and 1863. Even though the word "*bygdeallmenning*" (bygd commons) was used for a long time before that, it is today reasonable to say that bygd commons is nothing else than exactly what the Act on bygd commons declares (see the Act on bygd commons). Benefits from a bygd commons, like those from a stat commons, go to the farm, to the house, etc; not to the farmer or to any other person except as holder of a farm with rights of common appendant.

ⁱⁱ A right "appendant" to an agricultural holding is inalienable and established by prescription and not by any grant. It means in this case that the rights of common, including the fraction of the ground, are inalienably attached to a cadastral farm unit.

ⁱⁱⁱ "særlig hjemmel" (special authority) - rights and duties based on rules enacted elsewhere.

^{iv} Norsk Lysingsbald is the official gazette (or public journal) for Norway. Publication here may be set as a condition for official documentation to come into force.

^v "føderåd" – a provision made for a retiring farmer on handing over the farm to his or her heir or successor. The farmer is still allowed to live on the farm, but in another building than the main house.

^{vi} "seter" is most commonly used about one house or a collection of houses traditionally used as a kind of summer dairy farm in the high mountains or at least a considerable distance from the ordinary farm houses. Many farmers from the lowlands could locate their summer farm houses together in the same "seter" and put their animals to pasture in a joint herd. A right to *seter* implies the right to put up a suitable house and use it in connection with taking care of the animals. This implies the right to put animals to pasture. Thus "seterrett" (right to *seter*) is both the right to pasture and to put up a mountain pasture house.

^{vii} *Skjøn* (or *skjønn*) is translated as **appraisement** or **appraisal**. In Black's Law Dictionary appraisal is "a valuation or an estimation of value of property by disinterested persons of suitable qualifications". The same dictionary defines appraisement as "A just and true valuation of property. A valuation set upon property under judicial or legislative authority". In Norway *skjøn* refers primarily to the procedures defined in the Act on appraisal procedures ("*Lov om skjønnsprosess*"). The appraisal is done by a special local court ("*skjønnsrett*"). It may be judicial if headed by a professional judge, or lay if done by a local sheriff ("*lensmannsskjøn*"). The objective is primarily to get a just decision taking due consideration of all values and interests involved in a disagreement.

^{viii} "Oter" is the name of a special gear for fly-fishing.

TABLE 3 The Norwegian Act on Forestry etc. in the State Commons (LOV 1992-06-19 No 60)

LOV 1992-06-19 nr 60 Lov om skogsdrift m.v. i statsallmenningene. DATO: 1992-06-19 PUBLISERT: I Nr. 12 IKRAFTTREDELSE: 1993-01-01 SIST-ENDRET: LOV-2007-06-29-81 fra 2008-01-01 SIST-ENDRET: LOV-2005-05-27-31 fra 2006-01-01 Databasen sist oppdatert 3. mars 2011 http://www.lovdata.no/all/index.html	LOV 1992-06-19 No 60 Act on Forestry etc. in the State Commons DATE: 1992-06-19 PUBLISHED: In No 12 ENTRY INTO FORCE: 1993-01-01 LAST CHANGED: LOV-2007-06-29-81 from 2008-01-01 LAST CHANGED: LOV-2005-05-27-31 from 2006-01-01 The data base last updated 3. March 2011 http://www.lovdata.no/all/index.html (Norwegian source)
Lov om skogsdrift m.v. i statsallmenningene. <i>Jf. lov 6 juni 1975 nr. 31 og lov 27 mai 2005 nr. 31.</i> Kapittel 1. Forvaltning og administrasjon. § 1-1. (Statens skogforvaltning) Skogsdriften i statsallmenninger forvaltes av Statens skogforvaltning i samråd med allmenningsstyret etter retningslinjer gitt av departementet, og slik som bestemt i § 1-3. § 1-2. (allmenningsstyret) For statsallmenninger hvor virkesrett ligger til jordbrukseiendommer, jfr. kapittel 2, skal det være et allmenningsstyre, med mindre departementet på anmodning fra et flertall av de virkesberettigede har bestemt noe annet. Allmenningsstyret skal bestå av fra tre til syv medlemmer. Antallet styremedlemmer og varamedlemmer fastsettes i bruksregler for den enkelte allmenning, jfr. § 2-17. Allmenningsstyret er beslutningsdyktig når flertallet av medlemmene møter. Allmenningsstyre med tre medlemmer er likevel bare beslutningsdyktig når alle medlemmene møter. Ved likt stemmetall gjør lederens stemme utslaget.	Act on Forestry etc. in the State Commons Cf. Act of 6 June 1975 No. 31 and Act of 27 May 2005 No. 31. Chapter 1 Management and administration Section 1-1 (State forestry management) Forest operations in the state commons are managed by the state forestry management in consultation with the commons board according to guidelines issued by the Ministry, and as provided for in Section 1-3. Section 1-2 (the commons board) For state commons where estovers are attached to agricultural holdings, cf. Chapter 2, there shall be a commons board, unless the Ministry at the request of a majority of those with estovers have decided otherwise. The commons board shall consist of from three to seven members. The number of board members and alternate members shall be determined in bylaws for the individual commons, cf. Section 2-17. The commons board form a quorum when the majority of the members meet. Commons board with three members is still only a quorum when all members are present. If the voting is tied, the chair's vote is decisive.

Allmenningsstyre velges etter bestemmelsene i kapittel 3. Styret velger selv leder og nestleder for to år om gangen. Godtgjørelse til medlemmene utredes av allmenningskassen. Det skal føres møtebok for allmenningsstyrets møter. Møteboken skal oppbevares på betryggende måte. § 1-3. (allmenningsstyrets oppgaver og myndighet) Allmenningsstyret representerer de virkesberettigede i allmenningen, og har til oppgave å ivareta deres felles interesser. Styret skal avgi uttalelser om spørsmål som etter denne lov eller andre lover skal forelegges det til uttalelse, eller som blir forelagt det av departementet eller Statens skogforvaltning.¹ Styret har rett til å få uttale seg i spørsmål av betydning for virkesretten i allmenningen, og til selv å ta opp slike spørsmål. Allmenningsstyret har innen rammen av lov og bruksregler alminnelig myndighet til å avgjøre spørsmål på vegne av de virkesberettigede og med bindende virkning for disse. Allmenningsstyrets avgjørelser kan ikke påklages. ¹ Statskog. § 1-4. (allmenningskasse, allmenningsfond, regnskap) Avgift etter § 2-8 annet ledd går inn i en allmenningskasse som disponeres av allmenningsstyret og som dette besørger ført regnskap for. Allmenningens øvrige inntekter knyttet til skogsdriften går inn i et allmenningsfond som disponeres av allmenningsstyret og skogforvaltningen i fellesskap, etter departementets nærmere bestemmelse. Skogforvaltningen fører regnskap for fondet. Utskrift av regnskapet skal hvert år meddeles	The commons board is elected under the provisions in Chapter 3. The board elects its own chair and vice chair for two years at a time. Remuneration to the members is paid from the commons accounts. A meeting book shall be maintained for the meetings of the commons board. The meeting book should be kept in a safe place. Section 1-3 (the commons board's duties and authority) The commons board represents those with estovers rights in the commons, and has the task to safeguard their collective interests. The board shall give its opinion on matters which, according to this Act or other acts, shall be presented to it for its opinion, or which is referred to it by the Ministry or the state's forestry management¹. The board has the right to be heard on issues of importance for estovers in the commons, and even to raise such questions on their own initiative. The commons board has within the framework of law and bylaws general authority to decide questions on behalf of those with estovers rights and with binding effect for them. Decisions of the commons board cannot be appealed. ¹ Statskog.ⁱ Section 1-4 (commons accounts, commons funds, accounting) Fees according to Section 2-8 second paragraph are paid into a commons account that is at the disposal of the commons board and the commons board is responsible for the accounting. The commons' other income related to forestry operations goes into a common fund managed by the commons board and the forestry management jointly, according to further provisions given by the Ministry. Forestry management will maintain accounts for the fund. Printouts of the accounts shall
--	--

allmenningsstyret så snart regnskapet er fastsatt. Departementet kan bestemme at det for en allmenning ikke skal være allmenningsfond. Når slik bestemmelse er truffet, er staten forpliktet til å sørge for at de virkesberettigedes behov for trevirke blir dekket helt ut til enhver tid. Endret ved lov 17 juli 1998 nr. 56 (ikr. 1 jan 1999). § 1-5. (årsmøte) Årsmøte skal holdes av de virkesberettigede hvert år innen utgangen av april måned. Det kan likevel bestemmes i bruksreglene at årsmøte bare skal avholdes hvert annet år i forbindelse med valg av allmenningsstyre. Årsmøtet skal kunngjøres på betryggende måte med minst tre ukers varsel. Allmenningsstyrets årsmelding og regnskap skal, sammen med sakliste for årsmøtet og eventuelt valgkomiteens forslag til styremedlemmer og varamedlemmer, jfr. § 3-7, legges ut til gjennomsyn for de virkesberettigede senest tre uker før årsmøtet holdes og med kunngjøring om utleggelsen. Departementet har rett til å la seg representere på årsmøtet uten stemmerett. Årsmøtet ledes av en møteleder som velges av årsmøtet. Møtet er lukket, med mindre det selv bestemmer noe annet. For årsmøteforhandlingene og allmenningsstyrevalget skal det føres en protokoll, som oppleses ved møtets slutt og undertegnes av to dertil valgte møtedeltagere. § 1-6. (årsmøtets saker og myndighet) Årsmøtet skal: 1. Avgi uttalelse til allmenningsstyrets	be announced annually to the commons board as soon as the accounts have been finalized. The Ministry may decide that a commons shall not have a common fund. When such determination is made, the state is obligated to ensure that those with estovers rights' need for wood will be covered completely at all times. Amended by Act of 17 July 1998 No. 56 (entered into force 1 January 1999). Section 1-5 (annual meeting) The annual meeting is held by those with estovers rights each year before the end of April. It may still be determined in the bylaws that the annual meeting shall be held only every two years in connection with the election of the commons board. The annual meeting shall be announced in a satisfactory manner with at least three weeks' notice. The commons board's annual report and accounting report, together with the agenda for the annual meeting and possibly the election committee's nomination for board members and alternates, cf. Section 3-7, shall be made available for review by those with estovers rights no less than three weeks before the annual meeting is held and with the announcement of its availability. The Ministry has the right to be represented at the annual meeting without voting rights. The annual meeting is led by a chair elected at the annual meeting. The meeting is closed, unless it itself decides otherwise. The annual meeting proceedings and commons board elections shall be reflected in the minutes, which is read out at the end of the meeting and signed by two of the participants of the meeting selected for this purpose. Section 1-6 (the annual meetings' issues and power) The annual meeting shall: 1. Give a statement to the commons board's
---	---

årsmelding og til regnskapene for allmenningsfondet og for allmenningskassen, jfr. § 1-4, og eventuelt treffe bestemmelse om revisjon av regnskapet for allmenningskassen. 2. Velge allmenningsstyre og valgkomité etter bestemmelsene i kapittel 3. 3. Fastsette godtgjørelse for medlemmene av allmenningsstyret. 4. Avgi uttalelse i saker som noen med møterett ved skriftlig henvendelse til allmenningsstyret senest én uke før årsmøtet holdes, har krevd behandlet. 5. Avgi uttalelse i andre saker som fremlegges av allmenningsstyret. Årsmøtet har ingen beslutningsmyndighet i andre saker enn valg av allmenningsstyre og valgkomité og fastsettelse av godtgjørelse for allmenningsstyrets medlemmer og eventuelt å treffe bestemmelser om revisjon av regnskapet for allmenningskassen. Uttalelser fra årsmøtet er veiledende og binder ikke allmenningsstyret. Kapittel 2. Virkesrett. § 2-1. (vilkår for virkesrett) Rett til trevirke (virkesrett) i statsallmenning ligger til jordbrukseiendommer innen det bygdelag som fra gammel tid har utøvd virkesrett i allmenningen. Med jordbrukseiendommer forstås eiendommer som etter dyrket areal, beliggenhet, bebyggelse og bruk har karakter av jordbruk. For bureisingsbruk stilles ikke krav om eksisterende bebyggelse. § 2-2. (virkesrettens innhold) Eier av eiendom med tilliggende virkesrett kan bare utøve retten til dekning av eiendommens behov ved jordbruksmessig drift. Retten skal kunne utøves på en måte som til enhver tid er i samsvar med rasjonell	annual report and to the accounts of the commons fund and for the common accounts, cf. Section 1-4, and possibly make provision for the audit of financial statements for the commons accounts. 2. Elect the commons board and election committee according to the provisions in Chapter 3. 3. Determine the remuneration for members of the commons board. 4. Give its opinion in cases where someone with the right to attend meetings has demanded through a written request to the commons board made no later than one week before the annual meeting is held. 5. Give its opinion on other issues presented by the commons board. The annual meeting has no decision-making authority in cases other than election of commons board and election committee and the remuneration of the commons board's members and possibly to make provisions for audit of accounts for the commons accounts. Statements from the annual meeting are indicative and do not bind the commons board. Chapter 2 Estovers Section 2-1 (conditions for estovers) The right to take wood (estovers) in state commons belong to agricultural holdings located within the community which from ancient times have exercised estovers in the commons. With agricultural holdings is meant holdings that according to cultivated area, location, buildings and use have a character of agriculture. For new farms [on land in the outfields], no requirement is set concerning existing buildings. Section 2-2 (content of estovers) The owner of a holding with estovers appendantⁱⁱ may only exercise the right to the extent necessary to cover needs of the holding for agriculture-related operations. The right shall only be exercised in a way
---	---

bruk, og som er naturlig etter tiden og forholdene. Er allmenningens avkastning utilstrekkelig til dekning av det samlede virkesbehov, skal det foretas en forholdsmessig avkorting. § 2-3. (salg, fraskrivelse, avløsning) Virkesrett i statsallmenning kan ikke ved salg eller på annen måte skilles fra den jordbrukseiendommen som retten tilligger. Virkesretten kan heller ikke fraskrives, leies bort uten i forbindelse med forpaktning av den berettigede eiendom, eller kreves avløst mot vederlag. § 2-4. (forpaktning) Ved forpaktning av eiendom med tilliggende virkesrett, skal det fremgå av en forpaktningssavtale om forpakteren helt eller delvis skal utøve bruksrett¹ i allmenningen. Virkesretten kan ikke utøves av forpakteren hvis ikke forpaktningssavtalen har minst to års varighet. Leieforhold som ikke er forpaktning etter lov av 25. juni 1965 nr. 1 om forpaktning, gir ikke leietakeren noen virkesrett i allmenningen. Endret ved lov 21 des 2001 nr. 117 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 21 des 2001 nr. 1475). ¹ Dette ordet lød «virkesrett» før paragrafen ble endret. § 2-5. (virkesrettsregister, eierskifte m.v.) Det skal for hver statsallmenning føres et register over eiendommer med tilliggende virkesrett. Registeret skal inneholde opplysninger om dyrket areal, om foretatte tildelinger av ytelser fra allmenningen og hvem som til enhver tid utøver virkesretten. Virkesrettsregisteret er grunnlaget for manntallet ved valg av allmenningsstyre, jfr. kapittel 3.	that, at any time, is in accordance with rational use, and which is natural according to the time and the conditions. If the commons' yields are insufficient to cover the overall needs for estovers, there will be a proportional reduction. Section 2-3 (sale, waiver, disposal) Estovers in state commons cannot by sale or otherwise be separated from the agricultural holding in which the right is vested. The estovers cannot be waived, rented out except in connection with the tenancy of the eligible holding, or demanded extinguished. Section 2-4 (tenancy) On tenancy of a holding with estovers appendant, it shall be stated in a tenancy agreement whether the leaseholder in whole or in part shall exercise user rights [bruksrett or rights of common]¹ in the commons. Estovers cannot be exercised by the leaseholder unless the tenancy agreement has duration of at least two years. Rental conditions that are not tenancy according to the Act of 25 June 1965 No. 1 on tenancy, do not give the tenant any estovers in the commons. Amended by Act of 21 December 2001 No. 117 (entered into force 1 January 2002 according to resolution 21 December 2001 No. 1475). ¹ The word was “estovers” before this section was amended. Section 2-5 (estovers register, change in ownership, etc.) For each state commons there will be a register of holdings with estovers appendant. The register shall contain information on the cultivated area, about allocations of benefits that were made from the commons, and who at any time exercises estovers. The estovers register is the basis for the census by election of the commons board, cf. Chapter 3.
---	---

Ved eierskifte og ved andre begivenheter som medfører endringer med hensyn til utøvelse av virkesretten eller stemmerett ved allmenningsstyrevalg (forpaktning, fraflytting, avvikling eller gjenopptagelse av jordbruksdrift, inngåelse eller oppløsning av ekteskap, dødsfall m.v.), skal det gis underretning til allmenningsstyret. Endret ved lov 21 des 2001 nr. 117 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 21 des 2001 nr. 1475). § 2-6. (bortfall av virkesrett) Virkesretten faller bort: 1. Hvis jordbruksdriften på eiendommen blir lagt ned, og a) jorden tas i bruk til annet formål, eller b) blir liggende nede i et sammenhengende tidsrom av fem år. 2. Hvis eiendommen ved frasal, annen frivillig avståelse, ekspropriasjon eller omdisponering mister sin karakter av jordbruk etter § 2-1 annet ledd. Gjenopptas jordbruksdriften på en eiendom hvor virkesretten er falt bort etter første ledd nr. 1, gjelder § 2-1 tilsvarende for ny virkesrett. For behandlingen av spørsmål om bortfall av bruksrett gjelder § 2-21. § 2-7. (tildeling og utvisningⁱⁱ ved enkeltpersondrift) Når de virkesberettigede selv er berettiget til å drive ut virke i allmenningen (enkeltpersondrift), kan avvirkning bare foretas etter tildeling fra allmenningsstyret og utvisning fra Statens skogforvaltning. I allmenninger hvor det ikke er allmenningsstyre, foretas både utvisning og tildeling av Statens skogforvaltning. Virkingen av en gitt utvisning faller bort ett år etter at den ble gjort kjent for den virkesberettigede, hvis ikke tidsfristen på grunn av driftsforholdene eller av andre særlige grunner blir forlenget til to år. Etter	If change in ownership and other events that result in changes with respect to the exercise of estovers or voting rights at the commons board election (tenancy, moving, liquidation or resumption of agricultural operations, entering into or dissolution of marriage, death, etc.), notification shall be given to the commons board. Amended by Act of 21 December 2001 No. 117 (entered into force 1 January 2002 according to resolution 21 December 2001 No. 1475). Section 2-6 (loss of estovers) Estovers lapse: 1. If farming on the holding will be terminated, and a) the land is used for other purposes, or b) remains unused for a continuous period of five years. 2. If the holding through sale, other voluntary surrender, expropriation or reassignment loses its character of agriculture according to Section 2-1 second paragraph. If farming is resumed on a holding where estovers has been lost according to first paragraph No. 1, Section 2-1 applies accordingly to the new estovers. For examining the question of loss of the usage rights, Section 2-21 applies. Section 2-7 (allocation and grants [utvisning]ⁱⁱⁱ for individual operations) When those with estovers themselves are entitled to take out wood from the commons (individual operation), logging can only be done after allocation from the commons board and grants from the state forestry management. In commons where there is no commons board, both grants and allocation are undertaken by the state forestry management. The effect of a given allocation lapses one year after it was made known to those with estovers, unless the deadline, because of operating conditions or for other special reasons, is extended to two years. After the
--	---

utløpet av fristen kan det utviste virket ikke felles uten at ny utvisning er gitt. Felt virke som befinner seg i allmenningen eller på opplagsplass som disponeres av allmenningen, og som den virkesberettigede ikke har fjernet innen en gitt frist, kan allmenningsstyret forføye over. Den virkesberettigede kan ikke som følge av slik forføyning kreve betaling for hogst og fremdrift, og heller ikke refusjon av betalte avgifter, jfr. § 2-8.	deadline expires, the allocated wood may not be logged unless new allocation is given. Logged trees that are in the commons or in the storage yard that are administered by the commons, and which those with estovers have not removed within a given deadline, the commons board can dispose of. The person with estovers cannot as a result of such injunction demand payment for logging and further operations, nor a refund of paid fees, cf. Section 2-8.
Endret ved lov 5 sep 2003 nr. 91 (ikr. 1 mars 2004 iflg. res. 5 sep 2003 nr. 1118).	Amended by Act of 5 September 2003 No. 91 (entered into force 1 March 2004 according to resolution 5 September 2003 No. 1118).
§ 2-8. (avgifter) Når virkesretten utøves ved utvisning etter § 2-7, skal skogfond etter skogbrukslova kapittel 4 innbetales til Statens skogforvaltning eller til allmenningsstyret innen en frist som fastsettes i forbindelse med at den virkesberettigede underrettes om tildelingen.	Section 2-8 (fees) When estovers is exercised by grants according to Section 2-7, the forestry fund shall, according to the Forestry Act, Chapter 4, be paid to the state forestry management or to the commons board within a deadline which is decided when the person with estovers is notified of the allocation.
Foruten skogfond etter skogbruksloven, kan de virkesberettigede pålegges å betale en avgift til dekning av godtgjørelse til allmenningsstyrets medlemmer, utgifter i forbindelse med styrevalg og allmenningsstyrets utgifter med administrasjon av virkesretten, i forhold til tildelt kvantum.	Besides the forest fund, according to the Forestry Act, those with estovers can be obliged to pay a fee to cover remuneration of the commons boards' members, expenses in connection with board elections and the commons boards' expenses of administering the estovers, in relation to the quantity allocated.
I den utstrekning det ikke ved salgshogst, offentlige bidrag eller på annen måte kan skaffes midler til nødvendige investeringer og til skogkultur, kan de virkesberettigede pålegges å betale en særskilt avgift til slike formål, i forhold til tildelt kvantum.	To the extent that funds are not provided through sales of logging, public contributions or otherwise for necessary investments and forest culture, those with estovers are obliged to pay a special fee for such purposes, in relation to the allocated quantity.
Avgift som nevnt i annet og tredje ledd fastsettes, utlignes og kreves inn av allmenningsstyret, i den utstrekning bestemmelser ikke er fastsatt i bruksregler for den enkelte allmenning, jfr. § 2-17. Med mindre annet er bestemt, foretas ikke tildeling før pålagt avgift er betalt.	Fees as mentioned in the second and third paragraphs are determined, levied and collected by the commons board, to the extent that rules are not set out in bylaws for the individual commons, cf. Section 2-17. Unless otherwise provided, the allocation is not made before the required fee has been paid.
Endret ved lov 27 mai 2005 nr. 31 (ikr. 1 jan	Amended by Act of 27 May 2005 No. 31

2006 iflg. res. 27 mai 2005 nr. 487). § 2-9. (andre driftsformer) Departementet kan bestemme at virkesrett i statsallmenning skal utøves på annen måte enn etter § 2-7. Det kan således bestemmes at virket skal drives ut og eventuelt foredles for allmenningens regning (fellesdrift), mot at de virkesberettigede gis adgang til å kjøpe det virket de tilkommer med et prisavslag som tilsvarer rotverdien (virkesrabatt). Også andre driftsformer kan bestemmes, når det påses at de virkesberettigede gis adgang til kjøp av virke på vilkår som nevnt i første ledd. Før det treffes bestemmelse etter første eller annet ledd, må de bruksberettigede ved avstemning på årsmøtet ha sluttet seg til ordningen med vanlig flertall av de avgitte stemmer. Ved avstemning gjelder bestemmelsene i §§ 3-1 og 3-2 vedrørende stemmerett, stemmegivning og fullmakt til å avgi stemme. § 2-10. (bruk og behandling av mottatt virke, anvendelse av ytelser fra allmenningen) Mottatt virke må behandles forsvarlig, og skal benyttes innen rimelig tid. For øvrig plikter de virkesberettigede å anvende virke og andre ytelser fra allmenningen til det formål som er forutsatt ved tildelingen. Salg og enhver annen forføyning eller anvendelse til andre formål uten etter samtykke fra allmenningsstyret er forbudt. Før salg av bygninger som mottatt virke er benyttet til, eller som det er gitt pengetilskudd til istedenfor virke, skal allmenningsstyret underrettes. Dette gjelder likevel ikke når bygninger selges sammen med den eiendom virkesretten ligger til eller en del av denne som oppfyller vilkårene for virkesrett etter § 2-1, og heller ikke hvis det er gått 25 år eller	(entered into force 1 January 2006 according to resolution 27 May 2005 No. 487). Section 2-9 (other forms of operation) The Ministry can decide that estovers in state commons shall be exercised in another way than according to Section 2-7. It can thus be determined that the wood shall be taken out and possibly processed for the commons' account (joint operation), on the condition that with those with estovers are allowed to purchase the wood allocated they need with a price reduction equivalent to the root value (estovers discount). Also other forms of operation may be determined, when it is ensured that those with estovers be allowed to purchase wood under conditions as mentioned in first paragraph. Before making a determination according to the first or second paragraph, those with estovers must by ballot at the annual meeting have joined the scheme with simple majority of the votes cast. When voting, the provisions in Sections 3-1 and 3-2 apply regarding voting rights, voting and proxy to vote. Section 2-10 (use and treatment of received wood, use of benefits from the commons) Received work must be handled properly and should be used within a reasonable time. Furthermore, those with estovers are obliged to use wood and other benefits from the commons for the purpose stipulated by the allocation. Sale and any other measures or use for other purposes without the consent of the commons board is prohibited. Before selling buildings that the received wood is used for, or for which monetary subsidies is given instead of wood, the commons board shall be notified. Nevertheless, this does not apply when buildings are sold together with the holding to which the estovers is appendant or a part thereof that meet the criteria for estovers
--	---

mer fra ytelsen ble mottatt og til salget finner sted. § 2-11. (omgjøring av tildeling, tilbakelevering, erstatning) Ved overtredelse av bestemmelsene i § 2-7, første ledd, § 2-7 tredje ledd annet punktum og § 2-10, kan allmenningsstyret omgjøre tildeling som er foretatt og kreve virket tilbake eller virkesrabatt eller tilskudd refundert. Verditap på virke som leveres tilbake kan vedkommende virkesberettigede pålegges å erstatte hvis årsaken er at bestemmelsen i § 2-10 første ledd ikke er iaktatt. Ved salg av mottatt virke, eller hvor vedkommende virkesberettigedes forhold ellers er sterkt kritikkverdigg, kan allmenningsstyret, i tillegg til de forføyninger som er nevnt i første ledd, nekte vedkommende ny tildeling for et tidsrom av inntil fem år. Ved salg av bygninger som nevnt i § 2-10 tredje ledd første punktum, kan allmenningsstyret kreve refundert en forholdsmessig del av bygningenes verdi på salgstiden, svarende til den del virkesrettsytelsen representerer og avpasset etter hvor lang tid som er gått siden ytelsen ble mottatt. Tildelinger som ikke er mottatt når virkesretten faller bort etter § 2-6, anses som ikke gitt. Virke som på nevnte tidspunkt er mottatt, men ikke benyttet, kan allmenningsstyret forføre over mot refusjon av det vedkommende i tilfelle har betalt. § 2-12. (gjenoppføring og utbedring av bygninger etter brann eller annen skade – forholdet til forsikring) Det gis ikke utvisning, virkesrabatt eller tilskudd til bruk av trebesparende materialer ved gjenoppføring eller utbedring av skadde	according to Section 2-1, and also not apply if it has been 25 years or more since the payment was received and the sale takes place. Section 2-11 (reversal of the allocation, return, compensation) If there is violation of the provisions in Section 2-7, first paragraph, Section 2-7 third paragraph second sentence and Section 2-10, the commons board may overturn the allocation which is made and demand the wood returned or estovers discount or grants refunded. The person with estovers may be obliged to compensate loss of value on wood which is returned, if the reason is that the provision in Section 2-10 first paragraph is not observed. By sale of received wood, or if the person with estovers otherwise has acted in a highly reprehensible manner, the commons board may, in addition to the measures mentioned in the first paragraph, deny the person a new allocation for a period of up to five years. When buildings mentioned in Section 2-10 third paragraph first sentence are sold, the commons board may require a prorated portion of the building's value at the time of the sale refunded, corresponding to the value of the estovers allocation and according to the length of time that has elapsed since the allocation was received. Allocations which are not received when the estovers lapses according to Section 2-6, are considered as not given. The commons board may dispose of wood which at the time mentioned has been received but not used, against reimbursement of what the person concerned might have paid. Section 2-12 (rebuilding and renovation of buildings after fire or other damage – relationship with insurance) There is no allocation, discount for wood or subsidies for the use of tree-saving materials by rebuilding or repairing the damaged
---	---

bygninger som har vært fullverdiforsikret. For bygninger som har vært forsikret etter en lavere verdi, gjelder det samme for den del av gjenoppføringen¹ eller utbedringen som dekkes av forsikringssummen. I bruksregler etter § 2-17 kan det bestemmes at virkesretten ved gjenoppføring og utbedring skal være videre enn nevnt i første ledd, men også at bestemmelsene i første ledd skal gjelde i den utstrekning bygningene kunne ha vært forsikret. ¹ Skal vel være «gjenoppføringen». § 2-13. (bygninger som ikke tjener noe aktuelt jordbruksmessig behov) For nedlagte seterhus og andre bygninger som ikke lenger tjener noe aktuelt jordbruksmessig behov, kan virkesretten ikke nyttes. Statens skogforvaltning kan likevel, etter forslag fra allmeningsstyret, samtykke i at virkesrett utøves til vedlikehold når vernehensyn, mulighetene for at bygningene senere vil kunne tjene et aktuelt jordbruksmessig behov eller andre særlige hensyn tilsier det. Det er et vilkår for slikt samtykke at vedkommende eiendom oppfyller vilkårene for virkesrett etter § 2-1. § 2-14. (føderådsbygninger) For eiendommer med tilliggende virkesrett omfatter retten også virke til oppføring og vedlikehold av føderådsbygning når eiendommens jordbruksmessige betydning tilsier slik bolig. I bruksregler for den enkelte allmenning, jfr. § 2-17, kan det fastsettes nærmere bestemmelser om størrelse og standard for føderådsbygninger som det gis ytelser til. § 2-15. (driftsbygninger for utvidet produksjon) For driftsbygninger som er innrettet på eller planlagt for vesentlig større produksjon enn	buildings which have been fully insured. For buildings that have been insured according to a lower value, the same applies for the part of the rebuilding¹ or repairs covered by the insurance sum. In bylaws according to Section 2-17, it may be decided that the estovers when rebuilding and repairing shall be broader than mentioned in the first paragraph, but also that the provisions of the first paragraph shall apply to the extent that the buildings could have been insured. ¹ The note in the Norwegian text corrects the spelling of “gjenoppføringen” Section 2-13 (buildings which presently serve no agricultural needs) For abandoned houses in mountain pastures and other buildings that no longer serve any agriculture-related needs, estovers may not be used. The state forestry management can however, on the recommendation of the commons board, agree that estovers may be exercised for maintenance when protection considerations, the possibilities of later use of the buildings for agricultural purposes or other special considerations so suggest. It is a condition for such agreement that the holding in question fulfil the conditions for estovers according to Section 2-1. Section 2-14 (houses in which retired farmers live [føderådsbygninger^{iv}]) For holdings with estovers appendant, the right also includes wood for construction and maintenance of houses for retired farmers when the holding's agricultural significance suggests such housing. In bylaws for each commons, cf. Section 2-17, further provisions may be set as to the size and standard of houses for retired farmers to whom benefits^v are given. Section 2-15 (farm buildings for expanded production) For farm buildings that are designed or intended for much larger production than the
--	--

eiendommens fôrgrunnlag gir forutsetning for, kan virkesrett bare utøves for en slik forholdsmessig del av oppføring og vedlikehold som svarer til behovet ved vanlig jordbruksdrift på eiendommen. § 2-16. (virkesrett i flere allmenninger) Har en eiendom tilliggende virkesrett til dekning av sammenfallende bruksbehov i flere statsallmenninger, eller i både statsallmenning og bygdeallmenning, fastsetter allmenningsstyrene i samråd med Statens skogforvaltning – etter å ha gitt den virkesberettigede anledning til å uttale seg – hvor stor del av eiendommens virkesbehov som skal kunne kreves dekket i hver av allmenningene, og hvordan det for øvrig skal forholdes med utøvelse av virkesretten. Departementet kan gi nærmere bestemmelser om hvordan det skal forholdes ved uenighet om avgjørelser etter første ledd. § 2-17. (bruksregler) Det skal fastsettes bruksregler om utøvelsen av virkesretten i allmenningen. Bruksreglene må ikke stride mot loven her. Bruksreglene skal inneholde: a) Retningslinjer om tildeling av virke, eventuelt om virkesrabatt og om tilskudd ved bruk av materialer som erstatter uttak av virke. b) Bestemmelse om antall medlemmer og varamedlemmer i allmenningsstyret, jfr. § 1-2. c) Bestemmelser om frister i forbindelse med utøvelse av virkesrett, og om hva søknader om tildeling av ytelser må inneholde. d) Bestemmelser om kontroll med anvendelse av ytelser til de virkesberettigede. e) Bestemmelser om fordeling av oppgaver mellom skogforvaltningen og allmenningsstyret. Bruksreglene kan dessuten inneholde: f) Retningslinjer for bruk av midler til ulike formål. g) Bestemmelser om utarbeidelse av budsjett,	holding's basis for feeding animals, estovers may only be exercised for such a proportionate part of the construction and maintenance that corresponds to the need for normal agricultural operations on the holding. Section 2-16 (estovers in several commons) If a holding has estovers appendant to cover coinciding user needs in several state commons, or in both state commons and bygd^{vi} commons, the commons boards decide, in consultation with the state forestry management - after having given the farmer with estovers the opportunity to express his/her opinion - how much of the holding's need for wood should be claimed in each of the commons, and how the exercise of estovers should otherwise be dealt with. The Ministry may issue further provisions on how to deal with disagreements concerning decisions according to first paragraph. Section 2-17 (bylaws) Bylaws on how to exercise estovers in the commons shall be determined. The bylaws must not contradict this Act. Bylaws shall include: a) Guidelines on allotment of wood, possibly on discounts on wood and on subsidies when using materials that replace wood from the commons. b) Provision on the number of members and alternate members in the commons board, cf. Section 1-2. c) Provisions on deadlines in connection with exercise of estovers and concerning what applications for allotment of benefits must contain. d) Provisions on control with how benefits to those with estovers are used. e) Provisions on distribution of tasks between the forestry management and the commons board. The usage rules can furthermore contain: f) Guidelines for use of funds for various purposes. g) Provisions on preparation of the budget,
---	--

og eventuelt om frister o.l. i den forbindelse. h) Bestemmelser om avgifter som nevnt i § 2-8. i) Bestemmelser om at visse spørsmål skal avgjøres ved avstemning blant de virkesberettigede. j) Nærmere regler om refusjon etter § 2-11 første og tredje ledd. k) Nærmere vilkår for ytelser til gjenoppbygging¹ og utbedring av bygninger etter brann m.v., jfr. § 2-12 annet ledd. l) Bestemmelser om størrelse og standard på føderådsbygninger som det gis ytelser til oppføring og vedlikehold av, jfr. § 2-14. m) Bestemmelse om at årsmøtet bare skal avholdes hvert annet år. n) Andre forhold som det anses hensiktsmessig å regulere ved bestemmelser i allmenningens bruksregler. ¹ Skal vel være «gjenoppbygging». § 2-18. (utarbeidelse og godkjenning av bruksregler) Bruksregler utarbeides av allmenningsstyret og Statens skogforvaltning i fellesskap, og skal godkjennes av departementet. Godkjente bruksregler er bindende for Statens skogforvaltning, allmenningsstyret og de virkesberettigede, og legges til grunn for forvaltning og administrasjon av allmenningen, og for utøvelse av virkesretten ved siden av bestemmelsene i denne lov. Før bruksreglene sendes departementet til godkjenning, skal et utkast ha vært utlagt til gjennomsyn for de virkesberettigede i fire uker, etter forutgående kunngjøring om utleggelsen. Uttalelser som kommer inn, sendes departementet sammen med utkastet til bruksregler. I den utstrekning godkjenning blir nektet, utgår vedkommende bestemmelser av bruksreglene, hvis ikke allmenningsstyret går med på å endre dem overensstemmende med departementets forslag. Departementet kan av eget tiltak foreta slike endringer som kreves til oppfyllelse av bestemmelsene i § 2-17	and possibly on deadlines, etc. in that regard. h) Provisions on fees as mentioned in Section 2-8. i) Provisions relating to certain issues that shall be decided by vote of those with estovers. j) Detailed rules for reimbursement according to Section 2-11, first and third paragraphs. k) Further conditions for payments to the reconstruction¹ and renovation of buildings after fire, etc., cf. Section 2-12, second paragraph. l) Provisions on the size and standard of houses for retired farmers which are given benefits to the construction and maintenance cf. Section 2-14. m) Provision for bi-annualizing the annual meeting. n) Other conditions which are deemed appropriate to regulate by the provisions of the commons' bylaws. ¹ The note in the Norwegian text corrects the spelling of "gjenoppbygging" Section 2-18 (preparation and approval of bylaws) Bylaws are drawn up by the commons board and the state forestry management jointly, and must be approved by the Ministry. Approved bylaws are binding on the state forestry management, the commons board and those with estovers, and are the basis for the management and administration of the commons, and for the exercise of estovers together with the provisions of this Act. Before the bylaws are sent to the Ministry for approval, a draft shall be made available for review by those with estovers for four weeks, following notification of its availability. Statements which are received are sent to the Ministry together with the draft of bylaws. To the extent that approval is denied, the relevant provisions of the bylaws expire, unless the commons board agrees to change them in accordance with the Ministry's proposal. The Ministry may, on its own initiative, make such modifications as required to fulfil the provisions in Section 2-
--	--

annet ledd bokstav a til e. For statsallmenninger som ikke har allmenningsstyre, jfr. § 1-2 første ledd, kan departementet fastsette bruksregler etter at et utkast har vært utlagt til gjennomsyn for de virkesberettigede i fire uker etter forutgående kunngjøring om utleggelsen. Det samme gjelder også ellers for bruksregler til oppfyllelse av bestemmelsene i § 2-17 bokstavene a til e, for så vidt pålegg om å utarbeide utkast overensstemmende med første og annet ledd ikke blir etterkommet innen en fastsatt frist. § 2-19. (forholdet mellom bruksregler og vedtekter etter fjellovens § 14) Allmenningsstyret, Statens skogforvaltning og departementet skal påse at bruksregler ikke kommer i strid med vedtekter for allmenningen fastsatt etter lov av 6. juni 1975 nr. 31 om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjelleva) § 14. Spørsmål som berører forholdet til slike vedtekter, eller som ellers har betydning for utøvelse av rettigheter etter fjelloven, skal søkes avklart med fjellstyret før utkast til bruksregler legges ut til gjennomsyn for de virkesberettigede etter § 2-18 annet ledd. Er det uenighet mellom allmenningsstyret og fjellstyret om et spørsmål skal reguleres av vedtekter etter fjelloven eller av bruksregler etter denne lov, avgjøres dette av departementet. § 2-20. (kunngjøring, ikrafttredelse og endring av bruksregler) Bruksregler som er utarbeidet og godkjent overensstemmende med § 2-18 skal allmenningsstyret besørge kunngjort for de virkesberettigede. Bruksreglene trer i kraft fire uker etter at de er kunngjort. Bestemmelsene i §§ 2-18 og 2-19 og i denne paragrafs første ledd gjelder tilsvarende ved endring av bruksregler.	17 second paragraph letters a to e. For state commons which do not have a commons board, cf. Section 1-2 first paragraph, the Ministry may establish bylaws after a draft has been laid out for review to those with estovers, four weeks following notification of its issuance. The same applies elsewhere for bylaws in compliance with the provisions in Section 2-17 letters a to e, to the extent that an order to draft in accordance with first and second paragraphs are not complied with within a prescribed time limit. Section 2-19 (the relation between bylaws and regulations according to Section 14 of the Mountain Act) The commons board, the state forestry management and the Ministry shall ensure that bylaws are not contrary to regulations provided for the commons according to Act of 6 June 1975 No. 31 relating to the exploitation of rights and entitlements in the state commons (the Mountain Act) Section 14. Questions concerning the relationship of such statutes, or that otherwise affect the exercise of rights according to the Mountain Act, should be sought clarification with the mountain board before the draft rules of use are published for review for those with estovers according to Section 2-18 second paragraph. If there is disagreement between the commons board and the mountain board whether a question shall be governed according to regulations in the Mountain Act or by bylaws according to this Act, will be decided by the Ministry. Section 2-20 (announcement, entry into force and amendment of bylaws) The commons board shall ensure that bylaws which are drafted and approved in accordance with Section 2-18 will be made known by those with estovers. The bylaws enter into force four weeks after they are announced. The provisions in Sections 2-18 and 2-19 and in this section's first paragraph apply correspondingly when usage rules are
---	--

Bruksreglene skal gjennomgås og eventuelt endres minst hvert 20. år. § 2-21. (behandling av spørsmål om virkesrett) Spørsmål om tilståelse av virkesrett etter § 2-1 og om bortfall av virkesrett etter § 2-6 avgjøres av departementet og allmenningsstyret i fellesskap. For avgjørelse kreves det enighet mellom departementet og allmenningsstyret. Avgjørelsen kan ikke påklages. Er det uenighet mellom departementet og allmenningsstyret om en eiendoms tilliggende virkesrett skal anses bortfalt etter § 2-6, kan så vel departementet som allmenningsstyret kreve avgjort ved dom om vilkårene foreligger. Bortfall av virkesrett etter § 2-6 inntreffer først når departementet og allmenningsstyret har truffet avgjørelse om det og eieren av vedkommende eiendom er underrettet om avgjørelsen. Dette gjelder også når spørsmålet om vilkårene for bortfall foreligger er avgjort ved dom uten noen forutgående avgjørelse. Blir det reist søksmål om avgjørelsen kan departementet i samråd med allmenningsstyret bestemme at virkesretten skal bestå inntil spørsmålet er rettskraftig avgjort. § 2-22. (betaling for ytelser) Den som utøver virkesretten er ansvarlig overfor allmenningen for riktig betaling av allmenningsytelsene. Ytelsene kan om nødvendig gjøres betinget av at det stilles betryggende sikkerhet for riktig betaling. Kapittel 3. Valg av allmenningsstyre. § 3-1. (alminnelige regler om stemmerett) Allmenningsstyre velges av og blant de virkesberettigede i allmenningen. Virkesrett begrenset til spesielle behov i forbindelse	amended. The bylaws shall be reviewed and possibly amended at least every 20 years. Section 2-21 (treatment of questions concerning estovers) Questions concerning grants of estovers according to Section 2-1 and concerning loss of estovers according to Section 2-6 are determined by the Ministry and the commons board jointly. Decisions require agreement between the Ministry and the commons board. The decision cannot be appealed. If there is disagreement between the Ministry and the commons board whether a holding's estovers appendant shall be deemed forfeited according to Section 2-6, the Ministry as well as the commons board may demand the claim be settled by judgement if the conditions exist. Loss of estovers according to Section 2-6 can only occur following decisions by the Ministry and the commons board and the owner of the holding in question is notified of the decision. This also applies when the question of whether the conditions for loss are fulfilled is decided by judgement without any preceding decision. If legal proceedings on the decision are initiated, the Ministry may in consultation with the commons board decide that the estovers will continue until the issue is settled by final legal decision. Section 2-22 (payment for benefits) The person exercising estovers is responsible to the commons for proper payment of benefits from the commons. The benefits may, if necessary, be made conditional on the adequate security of proper payment. Chapter 3 Election of the commons board Section 3-1 (general rules regarding voting rights) The commons board is elected by and from amongst those with estovers in the commons. Estovers limited to specific needs associated
---	--

med seterdrift o.l., gir ikke den berettigede stemmerett med mindre departementet bestemmer noe annet. § 3-2. (stemmerettens innhold, stemmegivning og fullmakt til å avgi stemme) Det kan avgis to stemmer for hver eiendom bruksrett ligger til, enten slik at den som alene har stemmerett kan avgi to stemmer, eller slik at to som begge har stemmerett kan avgi hver sin stemme ved fremmøte. Følgende regler gjelder for utøvelse av stemmeretten: 1. Ektefeller har begge stemmerett ved fremmøte. Det samme gjelder samboere hvor begge har undertegnet erklæring til allmenningsstyret om at begge skal stå i manntallet som stemmeberettigede. 2. Eies den eiendom bruksretten ligger til i sameie mellom to personer, har hver én stemme ved fremmøte. Ellers kan stemmeretten utøves av en eller to av sameierne som fremlegger skriftlig fullmakt gitt i henhold til reglene i lov av 18. juni 1965 nr. 6 om sameige §§ 4 til 7. For ektefeller som er sameiere gjelder nr. 1 ovenfor. 3. For eiendom som eies av en fylkeskommune, en kommune, et selskap, et samvirkeforetak, en stiftelse, en forening, et bo eller lignende, utøves stemmeretten ved skriftlig fullmakt undertegnet av rette vedkommende. 4. For eiendom som er forpaktet tilligger stemmeretten eieren, med mindre det overensstemmende med § 2-4 er avtalt at virkesretten skal utøves av forpakteren, og det på valgdagen gjenstår minst to år av forpaktningstiden. Når stemmeretten tilligger forpakteren har også dennes ektefelle stemmerett i samsvar med nr. 1 ovenfor. Stemmegivningen kan bare skje skriftlig på stemmesedler som utleveres under årsmøtet. Stemmegivning ved fullmakt kan bare skje i de tilfelle som er nevnt i første ledd nr. 2 og 3.	with dairy farming on mountain pastures, etc., do not entitle the person to vote unless the Ministry decides otherwise. Section 3-2 (content of the voting rights, voting and proxy to vote) Two votes may be cast for each holding with rights of common, either so that the person that alone is entitled to vote may cast two votes, or so that two who both have the right to vote may each cast their vote in person. The following rules apply to the exercise of voting rights: 1. Spouses both have the right to vote in person. The same applies to cohabiting couples where both have signed the declaration to the commons board that both should be in the register as voters. 2. If the holding with rights of common appendant is held in joint ownership between two persons, each has one vote in person. Otherwise, the voting rights may be exercised by one or two of the co-owners who submit written authorization given pursuant to the provisions of Act of 18 June 1965 No. 6 on co-ownership Sections 4 to 7. For spouses who are co-owners, No. 1 above applies. 3. For a holding owned by a county, a municipality, a corporation, a cooperative, a foundation, an association, an estate or similar, voting rights are exercised by written authorization signed by the appropriate person. 4. For a holding that is leased, the right to vote rests with the owner, unless if, in accordance with Section 2-4, it is agreed that estovers shall be exercised by the leaseholder, and that by election day there remains at least two years of the lease period. When the voting power rests with the leaseholder, his or her spouse has the right to vote in accordance with No. 1 above. Voting can only be exercised by writing on ballots distributed at the annual meeting. Voting by proxy can happen only in the cases which are mentioned in first paragraph No. 2 and 3.
---	--

For umyndige personer utøves stemmeretten av vergen. Ingen kan avgi mer enn to stemmer. I tilfelle hvor både vergen og den umyndige har stemmerett, kan likevel vergen stemme både for seg selv og den umyndige. Endret ved lov 29 juni 2007 nr. 81 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 23 nov 2007 nr. 1287). § 3-3. (valgbarhet) Valgbare som medlemmer og varamedlemmer av allmenningsstyret er myndige personer som har stemmerett etter §§ 3-1 og 3-2, eller som er sameiere i eiendom med tilliggende virkesrett i allmenningen, med følgende begrensninger: 1. Av flere personer som har stemmerett for en og samme eiendom, er bare én valgbar. 2. En verge er ikke valgbar i egenskap av verge. 3. En forpakter med forpaktningssavtale som utløper i perioden er ikke valgbar. 4. Stemmeberettigede som er fast bosatte utenfor allmenningsbygdelaget er ikke valgbare. § 3-4. (bortfall av valgbarhet i valgperioden, innkalling av varamedlem) Hvis et medlem eller varamedlem av allmenningsstyret i løpet av valgperioden ikke lenger oppfyller vilkårene for valgbarhet, trer vedkommende ut. Varamedlem skal fortrinnsvis innkalles som stedfortreder for styremedlem valgt for samme valgperiode som varamedlemmet selv, og bare subsidiært for medlem valgt for en annen valgperiode. § 3-5. (tidspunkt for valget, antall som skal velges, funksjonstid) Valg av allmenningsstyre holdes hvert annet år på årsmøtet. Funksjonstiden for styrets medlemmer er fire år. Det velges halvparten av det antall	For minors, the right to vote is exercised by the guardian. No one may cast more than two votes. In cases where both the guardian and the minor are entitled to vote, the guardian may nevertheless vote both for his/herself and the minor. Amended by Act of 29 June 2007 No. 81 (entered into force 1 January 2008 according to resolution 23 November 2007 No. 1287). Section 3-3 (eligibility) Eligible as members and alternate members of the commons board are legally competent persons who are entitled to vote according to Sections 3-1 and 3-2, or who are co-owners of a holding with estovers appendant in the commons, with the following limitations: 1. Among several persons who have voting rights for one holding, only one is eligible. 2. A guardian is not eligible in the capacity of guardian. 3. A tenant with a lease agreement that expires during the period is not eligible. 4. Persons with the right to vote who are permanent residents outside of the community are not eligible. Section 3-4 (loss of eligibility in the election period, notice of alternate members) If a member or alternate member of the commons board during the election period no longer meets the criteria for eligibility, the person resigns. Alternates shall preferably be summoned as proxy for board members elected for the same term as the alternate member him/herself, and only secondarily for a member elected for another term. Section 3-5 (scheduling of the election, the number to be elected, term of office) Election to the commons board is held every other year at the annual meeting. The term of office for the board's members is four years. Half of the members of the board which is
---	--

styremedlemmer som er fastsatt, jfr. § 2-17 annet ledd bokstav b, og minst et tilsvarende antall varamedlemmer, i det halvparten av de valgte trer ut hvert annet år. Ved første gangs valg etter lovens ikrafttredelse, og når det skal velges et større antall styremedlemmer og/eller varamedlemmer enn tidligere, avgjøres det ved loddtrekning hvem av de nyvalgte som skal tre ut etter to år. Er antallet et ulikt tall, trer den minste del ut etter to år.	determined cf. Section 2-17 second paragraph letter b, and at least the corresponding number of alternates are elected, since half of those elected leave the board every second year. At the first time's election, after to the Act's entry into force, and when a larger number of board members and/or alternates than previously shall be elected, it is determined by lot which of those newly elected shall leave the board after two years. If the number is an odd number, the smallest part leaves after two years.
§ 3-6. (plikt til å motta valg, fritak) Personer som er valgbare etter § 3-3 plikter å motta valg, med mindre vedkommende enten vil være fylt 65 år på valgdagen, eller ved utløpet av inneværende valgperiode vil ha fungert som medlem av allmenningsstyret i fire år. Den som vil kreve seg fritatt, må melde fra om dette til valgkomiteen innen tre uker fra utleggelsen av manntallet.	Section 3-6 (obligation to accept election, exemptions) Persons who are eligible according to Section 3-3 are obliged to accept election, unless they either will be age 65 on election day, or at the end of this term will have served as a member of the commons board for four years. Those who want to claim exemption must report this to the election committee within three weeks from when the electoral register is made available.
§ 3-7. (valgkomité, forslag på styremedlemmer og varamedlemmer, motforslag) Valget tilrettelegges og ledes av en valgkomité på tre til fem medlemmer som velges av de stemmeberettigede i forbindelse med styrevalget, jfr. § 1-6 første ledd nr. 2. Valgkomiteen velger selv sin leder.	Section 3-7 (election committee, suggestions for board members and alternates, counter-proposals) The election is planned and led by an election committee of three to five members who are elected by those eligible to vote in connection with the board election, cf. Section 1-6 first paragraph No. 2. The election committee elects its own chair.
Valgkomiteen skal fremme forslag på styremedlemmer og varamedlemmer i det antall som skal velges, og forslag til medlemmer i valgkomiteen.	The election committee shall make proposals on board members and alternates for the number which shall be elected, and propose members for the election committee.
Valgkomiteens forslag skal legges ut til gjennomsyn sammen med de øvrige årsmøtedokumenter, jfr. § 1-5 annet ledd. Eventuelle motforslag kan innleveres valgkomiteen av enhver stemmeberettiget innen to uker før valget avholdes, og skal være tilgjengelige for gjennomsyn senest en uke før årsmøtet.	The election committee's proposal shall be posted for review along with other meeting documents, cf. Section 1-5 second paragraph. Any counter-proposal may be submitted to the election committee by any person with the right to vote within two weeks before the election is held and shall be available for review at least one week before the annual meeting.

§ 3-8. (manntall) Manntall over de stemmeberettigede utarbeides av allmenningsstyret. Allmenningsstyret skal sørge for at manntallet legges ut til gjennomsyn innen utgangen av januar måned i valgåret, og skal samtidig kunngjøre utleggelsen. § 3-9. (klage over manntallet) Klage over manntallet må fremsettes skriftlig overfor allmenningsstyret senest tre uker etter kunngjøringen. Allmenningsstyret skal behandle klagen snarest mulig, og senest innen én uke før valget. Klageren, og i tilfelle de hvis stemmerett ellers berøres, gis skriftlig underretning så snart avgjørelsen foreligger. § 3-10. (gjennomføring av valget) Valg av allmenningsstyre foregår på følgende måte: 1. Det stemmes ved en og samme stemmeseddel på styremedlemmer og varamedlemmer i det antall som skal velges. Alle stemmesedler hvor minst én valgbar person står oppført, telles med. 2. Stemmer på personer som ikke er valgbare, settes ut av betraktning ved valgoppgjøret. Er et navn ført opp flere ganger, regnes det som oppført bare én gang. Er det på en stemmeseddel oppført navn på flere valgbare personer enn det antall styremedlemmer og varamedlemmer som skal velges, anses de overskytende navn som står sist i rekkefølgen som ikke oppført. 3. Ved valgoppgjøret telles samtlige stemmer. De som har fått flest stemmer er valgt til styremedlemmer. De som deretter har fått flest stemmer er valgt til varamedlemmer. 4. I tilfelle av stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning. § 3-11. (protokollføring) Valgresultatet og de beslutninger som treffes i forbindelse med valget, skal av valgkomiteens leder føres inn i årsmøteprotokollen, jfr. § 1-5 siste ledd.	Section 3-8 (electoral register) The electoral register of the persons with the right to vote are compiled by the commons board. The commons board shall ensure that the register is posted for review by the end of January of the election year, and shall also announce its availability. Section 3-9 (complaints concerning the electoral register) Complaints concerning the electoral register must be submitted in writing to the commons board no later than three weeks after the announcement. The commons board shall treat the complaint as soon as possible and no later than one week before the election. The complainant, and when relevant those whose voting right are otherwise affected, are given written notification as soon as the decision is available. Section 3-10 (implementation of the election) Election of commons board takes place in the following way: 1. The vote is held with the same ballot for board members and alternates in the number to be elected. All ballots where at least one eligible person is listed are counted. 2. Votes on persons who are not eligible are disregarded in the election results. If a name is listed several times, it is considered as listed only once. If a ballot contains names of more eligible persons than the number of board members and alternates who shall be elected, the surplus names that are last in the sequence are regarded as not listed. 3. All votes are counted. Those who received the most votes are elected board members. Those who received the most votes thereafter are elected as alternates. 4. In the case of a tie, the vote is decided by lot. Section 3-11 (record-keeping) The election results and the decisions taken in connection with the election shall be recorded by the leader of the election committee in the minutes of the annual meeting, cf. Section 1-
---	---

§ 3-12. (omkostningene ved valget) Samtlige omkostninger i forbindelse med valget dekkes av allmenningsskassen. Kapittel 4. Forskjellige bestemmelser. § 4-1. (begrensninger i utøvelsen av bruksrettene) Virkesrett etter kapittel 2 eller annen bruksrett i statsallmenning skal ikke være til hinder for at Statens skogforvaltning, med samtykke fra allmenningsstyret og/eller i tilfelle fra fjellstyret, beslutter og iverksetter slike begrensninger i utøvelsen av bruksrettene som anses nødvendige for å opprettholde allmenningens yteevne. Begrensninger som nevnt i første ledd kan også gå ut på fredning av deler av allmenningen mot bestemte slags bruk, eller begrensninger i utøvelsen av bruksrettene av hensyn til naturmiljø og friluftsliv. Begrensninger i utøvelsen av bruksrettene etter første og annet ledd kan gjelde for et angitt tidsrom eller inntil videre. Er det uenighet mellom skogforvaltningen og allmenningsstyret og/eller fjellstyret om nødvendigheten av tiltak som nevnt i første og annet ledd, eller om hvilket omfang de bør gis eller på hvilken måte de bør iverksettes, avgjøres spørsmålet av departementet. For øvrig kan enhver bruksberettiget påklage fastsatte begrensninger i utøvelsen av bruksrettene til departementet. Skogforvaltningen skal besørge begrensninger i utøvelsen av bruksrettene kunngjort for de bruksberettigede på hensiktsmessig måte. Begrensningene trer i kraft fire uker etter at de er kunngjort, hvis	5 last paragraph. Section 3-12 (the costs in connection with the election) All costs in connection with the election are covered by the commons account. Chapter 4 Miscellaneous provisions Section 4-1 (limitations in the exercise of the usage rights) Estovers according to Chapter 2 or other rights of common in state commons shall not preclude the state forestry management, with the consent of the commons board and/or the mountain board, decide and implement such limitations in the exercise of rights of common that are deemed necessary to maintain the commons' productivity. Limitations, as mentioned in the first paragraph may also concern the preservation of parts of the commons against certain types of use or limitations in the exercise of rights of common for the sake of the natural environment and outdoor recreational activities. Limitations in the exercise of rights of common according to the first and second paragraphs may apply for a specified period or until further notice. If there is disagreement between the forestry management and the commons board and/or the mountain board concerning the necessity of measures as mentioned in the first and second paragraphs, or the extent to which they should be given or how they should be implemented, the question is decided by the Ministry. Otherwise any persons with rights of common may be entitled to appeal to the Ministry against any restrictions specified in the exercise of rights of common. The forestry management shall provide limitations in the exercise of the rights of common announced for those with rights of common in an appropriate manner. The limitations enter into force four weeks after
--	---

ikke et senere ikrafttredelsestidspunkt er angitt i kunngjøringen. Klage har ikke oppsettende virkning, med mindre departementet bestemmer det. § 4-2. (jordskifte) Statsallmenning kan inngå i slikt jordskifte som omhandlet i lov av 21. desember 1979 nr. 77 om jordskifte o.a. § 2 første ledd bokstavene b og e. Grenser mellom statsallmenning og bygdeallmenning, mellom statsallmenninger, og mellom statsallmenning og annen tilstøtende eiendom, kan klarlegges, oppmerkes og beskrives etter reglene i jordskiftelovens §§ 88 og 89. For øvrig får jordskiftelovens bestemmelser ikke anvendelse på statsallmenninger, bortsett fra § 33 annet ledd om beiteordning. Krav om jordskifte som nevnt i første ledd, eller om grensegang etter annet ledd, kan fremsettes av departementet, av allmenningsstyret og av fjellstyret. § 4-3. (skogbruksplan) Det skal til enhver tid foreligge en skogbruksplan for drift og skjøtsel av skogen i en statsallmenning. Skogbruksplanen skal inneholde nødvendige opplysninger om skogen, og en plan for avvirkning og investeringer. Hensynet til naturmiljø og friluftsliv skal være innarbeidet i planen. Statens skogforvaltning er ansvarlig for at skogbruksplan blir utarbeidet, og at dette skjer i samråd med allmenningsstyret og fjellstyret. § 4-4. (fordeling av inntekter etter fjelloven) Når inntekter som etter lov av 6. juni 1975 nr. 31 om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjellova) skal tilfalle	they are announced, unless a later entry into force time is specified in the notice. Appeals do not suspend entry into force, unless the Ministry so decides. Section 4-2 (land consolidation) State commons can be part of such land consolidation as referred to in the Act of 21 December 1979 No. 77 on land consolidation, etc. Section 2 first paragraph letters b and e. Boundaries between state commons and bygd commons, between state commons, and between state commons and other adjacent lands, may be established, marked and described according to the provisions in the Land Consolidation Act's Sections 88 and 89. Otherwise the provisions of the Land Consolidation Act do not apply to state commons, except Section 33, second paragraph of the grazing arrangement. Demand for land consolidation as mentioned in the first paragraph, or boundaries according to the second paragraph may be submitted by the Ministry, by the commons board and by the mountain board. Section 4-3 (forestry plan) There shall at any time be a forest management plan for the management and care of the forest in a state commons. The forest management plan shall contain the necessary information about the forest, and a plan for logging and investments. Consideration for the natural environment and outdoor recreational activities shall be incorporated in the plan. State forestry management is responsible for the development of the forest management plan, and that this occurs in consultation with the commons board and the mountain board. Section 4-4 (distribution of income according to the Mountain Act) When income which according to the Act of 6 June 1975 No. 31 relating to the exploitation of rights and entitlements in the
---	--

fjellkassen må anses innvunnet på bekostning av virkesretten i allmenningen, kan allmenningsstyret kreve å få disponere en forholdsmessig del av slike inntekter til skogfremmende tiltak. Spørsmål om inntektsfordeling etter første ledd skal drøftes mellom allmenningsstyret, fjellstyret og Statens skogforvaltning. Oppnås ikke enighet, avgjøres spørsmålet av departementet. § 4-5. (overføring av statsallmenning til administrasjon som bygdeallmenning hva skogsdrift og virkesrett angår) Departementet kan bestemme at statsallmenning med hensyn til skogsdrift og utøvelse av virkesrett skal forvaltes og administreres etter de regler som gjelder for bygdeallmenninger, jfr. lov av 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger kapittel 5. Før departementet treffer bestemmelse etter første ledd, må de virkesberettigede ved avstemning ha sluttet seg til ordningen med to tredjedels flertall av de avgitte stemmer. Ved avstemning gjelder bestemmelsene i §§ 3-1 og 3-2 vedrørende stemmerett, stemmegivning og fullmakt til å avgi stemme. § 4-6. (forkynnelse, forliksklage, stevning m.v.) Om forkynnelse, forliksklage og stevning m.v. rettet til et større eller et ubestemt antall bruksberettigede i statsallmenning, gjelder bestemmelsene i lov av 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger §§ 1-7 og 1-8 tilsvarende. § 4-7. (forskrifter) Departementet kan fastsette nærmere forskrifter til gjennomføring av denne lov. § 4-8. (departementets	state commons (the Mountain Act) shall accrue to the mountain account must be considered earned at the expense of the estovers in the commons, the commons board may require to allocate a proportionate share of such income to forestry-promoting measures. Questions concerning income distribution according to first paragraph shall be discussed between the commons board, the mountain board and the state forestry management. If agreement is not reached, the matter will be determined by the Ministry. Section 4-5 (transfer of state commons to administration as bygd commons concerning forestry and estovers) The Ministry may decide that state commons as concerns forestry operations and exercise of estovers shall be managed and administered according to the rules that apply for bygd commons, cf. Act of 19 June 1992 No. 59 relating to bygd commons Chapter 5. Before the Ministry makes decisions according to the first paragraph, those with timber rights must through a vote have consented to the arrangement with two-thirds majority of the votes cast. With voting, the provisions in Sections 3-1 and 3-2 regarding voting rights, voting and proxy to vote apply. Section 4-6 (promulgation, conciliation proceedings, subpoenas, etc.) Concerning promulgation, conciliation proceedings, and subpoenas, etc., directed to a larger or an undecided number of those with rights of commons in the state commons, the provisions in the Act of 19 June 1992 No. 59 relating to bygd commons Sections 1-7 and 1-8 apply correspondingly. Section 4-7 (regulations) The Ministry may establish specific regulations for the implementation of this Act. Section 4-8 (the Ministry's approval authority
--	--

godkjennelsesmyndighet og avgjørelser) Med mindre annet er bestemt kan ikke avgjørelser truffet av departementet i medhold av denne lov påklages.	and decisions) Unless otherwise provided, decisions made by the Ministry under this Act cannot be appealed.
§ 4-9. (straff og påtale) Overtredelse av bestemmelsene i denne lov, av bruksregler godkjent av departementet, eller av påbud eller forbud gitt av departementet, Statens skogforvaltning eller allmenningssstyret med hjemmel i denne lov, straffes med bøter.	Section 4-9 (penalties and prosecution) Violations of the provisions of this Act, bylaws, approved by the Ministry, or by orders or prohibitions issued by the Ministry, state forestry management or the commons board pursuant to this Act, are punishable with fines.
Både departementet og allmenningssstyret er påtaleberettiget.	Both the Ministry and the commons board are entitled to prosecute.
Endres ved lov 20 mai 2005 nr. 28 (ikr. fra den tid som fastsettes ved lov) som endret ved lov 19 juni 2009 nr. 74.	Is amended by Act of 20 May 2005 No. 28 (entered into force from the time stipulated by law) as amended by Act of 19 June 2009 No. 74.
§ 4-10. (ikrafttredelse) Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.	Section 4-10 (entry into force) The Act enters into force on the date decided by the King.
§ 4-11. (overgangsregler) For statsallmenninger hvor det ved lovens ikrafttredelse ikke er allmenningssyre, vedblir denne ordning å bestå inntil departementet bestemmer noe annet, eller til et flertall av de virkesberettigede har krevd at et allmenningssyre blir opprettet.	Section 4-11 (transition rules) For state commons who do not have a commons board at the time of entry into force of this act, this arrangement remains in effect until the Ministry decides otherwise, or if a majority of those with estovers have demanded that a commons board is established.
Eldre bruksregler blir fortsatt gjeldende inntil nye bruksregler er kunngjort og trådt i kraft overensstemmende med § 2-20 første ledd. Innen fem år etter lovens ikrafttredelse skal det enkelte allmenningssyre og Statens skogforvaltning ha utarbeidet et utkast til nye bruksregler for allmenningen.	Older bylaws are still applicable until new bylaws are promulgated and entered into force in accordance with Section 2-20 first paragraph. Within five years of the Act's entry into force, every commons board and the state forestry management shall have prepared a draft for new bylaws for the commons.
For statsallmenninger hvor ordning som nevnt i § 4-5 allerede er gjeldende ved lovens ikrafttredelse vedblir ordningen å bestå inntil departementet i tilfelle bestemmer noe annet.	For state commons where the arrangement as mentioned in Section 4-5 is already applicable by the Act's entry into force the arrangement continues to apply until the Ministry decides otherwise.
Departementet kan for øvrig fastsette	The Ministry can also provide further

nærmere overgangsbestemmelser i forbindelse med lovens ikrafttredelse.	transitional provisions in connection with the Act's entry into force.
--	--

Endnotes

ⁱ See introduction on the company *Statskog*'s role.

ⁱⁱ A right “**appendant**” to an agricultural holding is inalienable and established by prescription and not by any grant. It means in this case that the rights of common, including the fraction of the ground, are inalienably attached to a cadastral farm unit.

ⁱⁱⁱ The Norwegian word “*utvisning*” means a physical demarcation of the trees or the area where logging is allowed.

^{iv} “*Føderåd*” – a provision made for a retiring farmer on handing over the farm to his heir or successor. The previous farmer is still allowed to live on the farm, but in another building than the main house.

^v Benefits from a bygd commons go to the farm, to the house, etc; not to the farmer or to any other person except as holder of the farm with rights of common appendant.

^{vi} “*bygd*” is translated as community. In Norwegian the word signifies a particular type of rural community. In most cases it will refer to a predominantly small-scale agricultural community with an identity tied to landscape features.

“*bygdeallmenninger*” (singular *bygdeallmenning*) is here translated as bygd commons. They are community-owned commons (as opposed to state-owned) where farmers living in a “*bygd*” have certain use rights (profits) tied to their cadastral farm units (rights of common appendant) such as fishing, grazing, logging, etc. The rights of common are held jointly by the commoners. By definition in a “bygd commons” between 50 and 100 percent of the commoners hold the land of the commons in common. This definition was introduced by acts from 1857 and 1863. Even though the word “*bygdeallmenning*” (bygd commons) was used for a long time before that, it is today reasonable to say that bygd commons is nothing else than exactly what the Act on bygd commons declares (see the Act on bygd commons). Benefits from a bygd commons, like those from a stat commons, go to the farm, to the house, etc; not to the farmer or to any other person except as holder of a farm with rights of common appendant.

TABLE 4 Act on the abolition of and amendments to current legislation on the commons, etc. (LOV 1992-06-19 No. 61)

LOV 1992-06-19 nr 61 Lov om opphevelse av og endringer i gjeldende lovgivning om allmenninger m.v. DATO: 1992-06-19 PUBLISERT: I Nr. 12 IKRAFTTREDELSE: 1993-01-01 SIST-ENDRET: Databasen sist oppdatert 3. mars 2011 http://www.lovdato.no/all/index.html	LOV 1992-06-19 No. 61 Act on the abolition of and amendments to current legislation on the commons, etc. DATE: 1992-06-19 PUBLISHED: In no 12 ENTRY INTO FORCE: 1993-01-01 LAST CHANGED: The data base last updated 3. March 2011 http://www.lovdato.no/all/index.html (Norwegian source)
Lov om opphevelse av og endringer i gjeldende lovgivning om allmenninger m.v. II. Privatalmenninger I forbindelse med lovens ikrafttredelse eller senere kan departementet gi nødvendige bestemmelser om valg av styreorgan for bruksrett i privatalmenning, og om hvilke funksjoner og myndighet slike styreorgan skal ha. Med privatalmenning menes allmenning hvor eiendomsretten tilligger færre enn halvparten av de jordbrukseiendommer som fra gammel tid har bruksrett i allmenningen. III. Ikrafttredelse Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.¹ ¹ Fra 1 jan 1993 iflg. res. 13 nov 1992 nr. 797.	Act on the abolition of and amendments to current legislation on the commons, etc. II. Private commons In connection with the entry into force of the Act or later, the Ministry may provide the necessary provisions for the election of the governing body for the rights of common in private commons, and about which functions and authority such a governing body shall have. With private commons, it is meant commons where the property rights vest in fewer than half of the agricultural holdings which from ancient times have rights of common in the commons. III. Entry into force The Act enters into force from the date decided by the King.¹ ¹ From 1 January 1993 according to resolution 13 November 1992 No. 797.

Report

Centre for Land Tenure Studies

The Norwegian University of Life Sciences